

Treball de Fi de Grau

Títol

Autoria

Professorat tutor

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autoria:

**Professorat
tutor:**

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Agraïments

Per la Marian González i el Montxo Sempere

Gràcies per la vostra disponibilitat, la informació
aportada, la paciència i la lluita.
Sense vosaltres aquest treball hagués estat impossible
de realitzar.

Per la Jordina Amat i l'Esperanza Morales

Gràcies pels vostres coneixements i per compartir-ho.

Gràcies també a la col·laboració dels membres del
CREDAC Pere Barnils de Barcelona

Gràcies pel teu temps tan preuat doctor Mufid Abdo

I a la Laia Sánchez, per la seva dedicació com a tutora
malgrat una pandèmia mundial

Mama, vull espaguetis per sopar

La llengua de signes catalana, una necessitat de ser-hi

1. Introducció	3
1.1 Justificació. Interès pel tema	9
2. Conceptualització	13
2.1 El documental com a gènere	13
2.1.1 Característiques del subgèneres del documental que t'interessen	17
Gènere	17
Procés	20
Estratègia crossmèdia	21
2.1.1 Documental Multimedia Interactiu / transmèdia	22
2.2. Referents i aportacions al projecte	24
2. Referents documentals transmedia	28
2.3 Tractament del tema	29
2.3.1 Marc Contextual	30
2.3.1.1 La Llengua de Signes Catalana (LSC)	30
2.3.1.3 La LSC en l'educació pública	36
2.4.6 Internet	56
3. La Bíblia audiovisual	67
3. 1 Presentació formal del projecte professional	67
3.2 Presentació detallada	68
3.3 Fitxa tècnica	71
3.3.1 Elaboració del guió	72
Storyline:	72
Argument:	72
3.3.2 Elements i estructura del documental	74
3.3.2.1 Estructura	74
Sinopsi	76
Tractament narratiu	77
Tractament audiovisual	78
Criteris de realització	79
3.3.3.ESCALETA	80
3.3.4 Protagonistes i entrevistes	92
3.3.5 Localitzacions	96
3.3.6 Material tècnic d'imatge i so	98
3.3.7 Equip humà	102
3.3.8 Equip tècnic	102

3.3.9 Equip de direcció	103
3.3.10 Material d'edició	103
3.3.11 Documents de producció	104
3.3.12 Calendari i cronograma	104
3.3.16 Pla de finançament	108
4.Valoracions	113
4.1 Valoració del projecte	113
4.2 Possibilitats de futur	114
5.Annexes	
5.1 Pressupost total	01
5.2 Permisos	67
5.3 Entrevista productores	71
5.4 Entrevista personatges	76

1. Introducció

Audisme: neologisme per designar la discriminació negativa o arbitrària que pateixen les persones sordes al llarg de la història fins a l'actualitat, i a les conseqüències d'aquestes experiències negatives que deterioren l'autoestima d'aquestes persones i del seu imaginari individual i col·lectiu”.

Tom Humphries (1970)

El projecte acadèmic que em proposo parteix de diferents qüestions que em plau abordar i d'una idea cabdal que marca el punt de partida. El tema central fa referència a les necessitats de les persones sordes, com a comunitat, grup ètnic i minoria dins la societat, les quals posseeixen una microcultura i una llengua, que a voltes vol ser dominada per la cultura oïdora i els seus òrgans de poder. Es tracta d'un estudi i una reflexió a escala mundial, però el pes del treball serà focalitzat en veure la situació que es viu a Catalunya, en què s'aguditza aquest panorama.

L'objectiu inicial era crear una proposta documental que fos complementada amb un petit *teaser*. Tanmateix, la situació derivada de la pandèmia de la Covid-19 ha impossibilitat aquesta darrera realització. Així doncs, el treball consisteix en la proposta documental, referent a la tasca de preproducció.

El treball inclou les estratègies de finançament i de distribució amb la finalitat de respondre i difondre una perspectiva acurada sobre la realitat que viuen les persones amb sordesa profunda i severa, i que sigui el primer pas per a la producció d'un llargmetratge audiovisual.

En concret, la proposta documental vol posar de relleu els problemes que tenen les persones sordes per desenvolupar-se en l'àmbit social i de pensament, atès que viuen en una situació d'incapacitat comunicativa per la manca d'una L1, és a dir, d'una primera llengua.

L'aposta és desenvolupar un projecte que es regeixi per la documentació i el codi deontològic.

El target de *Mama*, vull espaguetis per sopar (*La llengua de signes catalana, una necessitat de ser-hi*) són totes aquelles famílies que acaben de tenir una criatura amb un grau de sordesa severa -- i les quals en la majoria dels casos, no estan preparades per saber com educar el seu fill o filla sord/a, i que per tant, són molt vulnerables a la informació que li pugui ser transmesa per nuclis amb notorietat, com pot ser el departament d'ensenyament de la Generalitat o el servei mèdic.

La voluntat del documental no és desmentir o posar en evidència el discurs dels especialistes. La finalitat és poder ensenyar una realitat que, en la seva majoria, els mitjans de comunicació de Catalunya ignoren i que està deixant moltes persones excluides de la societat.

Al mateix temps, vol ser un documental que navegui entre el gènere expositiu i l'observacional, que obri una finestra al món i faci veure que les persones sordes tenen unes característiques singulars i definitòries que conformen la seva identitat.

Una identitat, que segons l'article científic *Support of parents of deaf children*, no és la mateixa que la d'una persona oient, i per tant, que es troba fora del que es considera "comú", i que depèn, com qualsevol altre ètnia, del context social en què viu, i que per consegüent tot això pot comporta una influència negativa o positiva des del punt de vista sociopsicològic.

Pel que fa a les maneres de difusió i de propaganda, el projecte té en compte diverses línies per dur-ho a terme, entre elles l'estratègia transmèdia, la qual es defineix com una narració original que es llança per diferents plataformes i amb un format diferent (López Cantos, 2017).

En el punt "Estratègia crossmedia" d'aquest treball es definirà de manera més concreta de què es tracta aquest concepte. Segons un dels directors que forma part de l'equip de la productora "Metromuster", Xavi Artigas entén les estratègies transmèdia d'avui dia com una manera buida de parlar dels continguts.

Pel productor té més sentit posar a la pràctica accions concretes que tinguin la seva pròpia volada fora el documental, però que alhora siguin una manera d'ajuda per difondre i donar a conèixer el projecte.

Així, seguint una mica el fil que exposa en Xavi, la proposta documental també té una intenció crossmedia, la qual fa referència a l'ús d'un contingut central que generi altres derivats amb l'objectiu d'estendre la marca del producte (Rodríguez, Palva, Galán, Iglesias, López Rodríguez, Vázquez, Sánchez, Pacheco, Taboada, Lozano, Hiniesta, Navalón, Oñata, Toukoumidis, Donis, Cano, Díaz, 2016).

Per entrar una mica en terreny i exposar els motius i necessitats d'aquest documental, a continuació explicaré una mica quina és la situació a Catalunya respecta la comunitat sorda i les seves problemàtiques dins la societat.

Cap a principis de 2019 el mitjà de comunicació *La Directa* va treure un reportatge on anunciava el següent: als Països Catalans hi ha un total de 28.000 persones sordes, de les quals 7.500 viuen a Catalunya. D'entre aquestes, tal com diu la portaveu de Volem Signar i Escoltar, Marian González, el 95% dels casos són de pares oients i, per tant, majoritàriament desconixedors de la comunitat sorda i de les seves necessitats.

El reportatge denunciava una visió massa medicalitzada en la sordesa i en la inversió de recursos per intentar curar-la, front a altres possibilitats, com admetre la sordesa i desenvolupar les seves propietats.

Durant el procés de recerca i documentació d'aquest treball, em vaig entrevistar amb el doctor i ex membre de la plantilla d'otorrinolaringologia de l'Hospital Sant Joan de Déu Mufid Abdo, qui em va confirmar aquesta visió medicalitzada de la qual es queixen moltes entitats, com la Federació de Persones Sordes de Catalunya, l'associació *Volem Signar i Escoltar*, l'associació de Pares i Mares de nens i nenes sords/es de Catalunya (Apanisce), així com altres entitats de la resta d'Espanya, com l'associació Anpaxonga i Bilinsig, entre d'altres.

El doctor Abdo em va fer explícit les intencions que tenen els otorrinolaringòlegs, qui procuren que l'infant aprengui per la via oral, per ells la més recomanada.

Així mateix, molt sovint, i sempre que sigui possible, aquests tractaments són relacionats amb la implantació de pròtesis auditives, tant d'aplicació quirúrgica (audiòfons de conducció per via aèria o per via òssia), com pròtesis d'aplicació quirúrgica (implant coclear, implant d'orella mitjana, implant osteointegrat i implant de tronc cerebral).

Segons deuncien l'associació Volem Signar i Escoltar, juntament amb FESOCA en el contenciós administratiu fet al Departament d'ensenyament de la Generalitat l'any 2019, tant els protocols hospitalaris a Catalunya com els Centres de Recursos Educatius per a Deficients Auditius (CREDA) NO guien les famílies cap a un aprenentatge en la llengua de signes, la llengua natural per aquest col·lectiu.

I segons veureu durant el transcurs d'aquesta proposta documental, el problema rau en aquí.

A Catalunya hi ha 10 CREDA, cadascun depenent directament de la Generalitat, i els quals són formats per logopedes, psicopedagogs/es i audioprotetistes. Així com defineix la pròpia pàgina web de la Generalitat, els CREDA són serveis de suport als centres educatius per ajudar l'alumnat amb greus dificultats d'audició, llenguatge i/o comunicació. La seva intervenció es concreta en alumnat i famílies, centres i professorat.

De la mateixa manera, que els especialistes mèdics s'ocupen de vetllar perquè les persones sordes optin per l'aprenentatge via oral, ja que l'objectiu és aconseguir que les persones sordes parlin, hi ha diferents entitats i membres que critiquen la feina de part dels CREDA per impulsar l'oralisme i provoca l'exclusió de molts nens i la **Privació Lingüística**, així com apunta la Esperanza Morales, professora de lingüística per la Universitat de la Corunya.

Segons apunta la catedràtica, la privació lingüística deriva de l'ús exclusiu d'implants i audiòfons, que provoquen el no desenvolupament natural de la llengua oral com a L1, i per tant, un deteriorament en les capacitats psicosocials dels infants sords. Dit d'una altre manera, una doble discapacitat.

De manera generalitzada, l'ajuda de les pròtesis es veu com una fórmula "miraculosa" i única perquè el nen o nena aprengui a adquirir un llenguatge, la qual cosa comporta una inversió econòmica molt més elevada comparada amb la inversió que se'n fa cap a la llengua de signes catalana (LSC) a l'escola, els mitjans de comunicació, etc, així com en l'ús d'intèrprets dins els diferents àmbits de la societat.

Pel que fa a aquesta opció "miraculosa" dels implants, són diversos els estudis que existeixen que alerten d'una fe cegadora en aquests i de la perillositat que hi ha si no es difon la llengua de signes. L'investigador holandés del Basque Center on Cognition, Marcel Giezen va escriure a la seva tesi doctoral, *Speech and sign perception in deaf children with cochlear implants* (Percepció de la parla i el signe en infants sords amb implants coclears), que l'aprenentatge bimodal, és a dir l'ensenyament de la llengua de signes juntament amb la forma oral, és la millor opció pel desenvolupament de l'infant.

Altres estudis que continuen per aquesta mateixa línia és la tesi doctoral de la lingüista Jordina Amat, *La llengua de signes i la llengua escrita en la modalitat educativa bilingüe i en la intervenció amb l'infant sord*, així com l'estudi dels lingüistes Chamberlain, Charlene i Mayberry, Rachel, *American Sign Language syntactic and narrative comprehension in skilled and less skilled readers: Bilingual and bimodal evidence for the linguistic basis of reading* (Comprensió sintàctica i narrativa de la llengua de signes americana en lectors hàbils i menys qualificats: evidència bilingüe i bimodal per a la base lingüística de la lectura, en la seva traducció en català); la publicació feta per les investigadores Cánovas i Bleda García, *Dificultades pragmáticas de niño sordo con implante coclear*, entre d'altres que trobareu a la bibliografia i al llistat de referències d'aquest treball, que proven que l'oralisme exclouent i els suports tecnològics en exclusiu no són la solució pel

bon desenvolupament de l'infant, o almenys no com a norma general per totes les persones.

El fet que hi hagi casos excepcionals no prova res, al contrari, l'excepcionalitat demostra que alguna cosa no funciona.

Per naturalesa, els éssers humans estem programats per adquirir una llengua, qualsevol que ens sigui donada de manera materna, inclosa la llengua de signes i la parlada. Tal com afirma l'estudi de Humphries, Kushalnagar, Mathur, Napoli, Padden, i Rathmann, *Support for parents of deaf children: Common questions and informed, evidence-based answers* (Punt de suport per mares i pares de nens sords: preguntes freqüents i respostes informatives, basades en evidències, en català), si durant els primers anys, durant el període sensible de vida, no s'adquireix una primera llengua, és possible desencadenar en el que s'anomena la **Síndrome de Privació Lingüística**. I aquest fet desencadenarà altres patologies i deficiències cognitives i psicosocials, així com altres problemes de salut.

En el documental que es proposa *Mama, vull espaguetis per sopar* la intenció és posar en relleu que els implants coclears i els audiòfons són una ajuda important pels infants amb sordesa, sempre i quan s'emprin com un sistema de suport conjuntament amb l'aprenentatge de la llengua de signes. D'aquesta manera, el documental vol obrir una finestra de coneixement a pares, mares i ens polítics a entendre la importància de la llengua de signes.

Els recursos que s'empraran per dur a terme aquest fi serà mitjançant la documentació i el retrat coral de personatges, receptors (entitats i la comunitat sorda) i experts en matèria (lingüistes, metges i pedagogs), i els CREDA com a font institucional.

En un inici, vaig valorar la idea de la infiltració per fins periodístics. L'estratègia era dur-la a terme dins d'un dels CREDA, guanyar-me la seva confiança des de dins i superar la barrera del relat proporcionat per l'organització i anar més enllà del relat polític.

Tanmateix, un cop havent parlat amb diverses persones amb una llarga trajectòria en el món audiovisual i documental --Dunia Ramírez d'Escarabajo Verde, Albert Sanfeliu de Pandora Box i Xavi Artigas de Metromuster-- he entès que el millor que pot fer un documentalista és "anar de cara". Els pilars bàsics són l'estudi del tema que es tractarà i ser sincera amb les fonts i l'espectador. Segons la Dunia Ramírez, en el moment que algú no vol sortir, també t'està donant informació i això s'ha de comunicar a l'espectador.

Segons apunta en Xavi Artigas, el més recomanable és apropar-te a les entitats que fa temps que treballen en el terreny, que tenen un assessorament. "Aquesta col·laboració amb les entitats i associacions farà que estiguis més protegida que treballant des de la clandestinitat absoluta", remarca el productor de Metromuster.

"Des d'Escarabajo Verde el que fem és donar veu a totes les parts, oferir que tothom pugui opinar. Nosaltres quan contactem amb ells ja els hi hem explicat abans perquè volem parlar amb ells i els avisem que sortirà la gent que conforma l'altre costat del pèndol, i que aquesta no serà qualsevol, per tant si no volen sortir no tindran dret a la rèplica", explica Dunia Ramirez.

Així doncs, agafo aquest consell i serà el que apliqui en el transcurs d'aquest projecte documental, i probablement també en la meua carrera professional.

1.1 Justificació. Interès pel tema

En el darrer semestre de 2019, una companya i amiga de facultat Anna Enrech em va estar explicant els avenços del seu reportatge visual i escrit *Llengua de signes catalana, tan visual com invisible* pel mitjà cooperatiu i de comunicació *La Directa*. "La societat no accepta que un nen sigui sord, fan el que sigui per convertir-lo, però no se n'adonen que si una persona neix sorda és sorda i punt", m'emfatitzava ella.

Mentre m'anava esquematitzant i desfragmentant la investigació que juntament amb el seu company havien dut a terme, més m'anava introduint jo en aquell món, entenia que una part de la societat catalana estava sent estigmatitzada i les conseqüències acabaven sent devastadores per les seves vides. Em va posar davant una realitat que mai havia vist, i que viu davant meu.

Vaig decidir palpar el terreny i poder entendre la situació de la LSC a Catalunya. Vaig adonar-me que no era un tema massa recurrent dins els mitjans de comunicació ni en l'àmbit espanyol ni en el català. Entre alguns articles relacionats vaig topar amb el que escrivia el periodista valencià i sord profund, Montxo Sempere, en el seu bloc medium.com; dies més tard, vam tenir una entrevista que es va estendre fins a quatre hores.

El Montxo ha estat clau per comprendre tot això, i ha estat un suport constant durant aquest procés d'investigació; em vaig llegir el treball "Ensuring language acquisition for deaf children: What linguists can do?", realitzat per un equip d'especialistes formats en educació, lingüística, medicina pediàtrica i psicologia, teologia i dret: Tom Humphries, Poorna Kushalnagar, Gaurav Mathur, Donna Jo Napoli, Carol Padden, Christian Rathmann; i entre altres documents, vaig cerca la tesis *La llengua de signes en la intervenció amb els infants sords* que havia elaborat la doctora en educació per la Universitat Autònoma de Barcelona, Jordina Sánchez Amat.

En tots aquests treballs s'apuntava en una única direcció: totes les persones sordes han de tenir l'accés lliure i fàcil a la llengua de signes, per tal de garantir l'adquisició d'una llengua materna que els faciliti una intercomunicació fluida amb les altres persones que conformen la societat.

Al mateix temps, mentre entenia que aquestes persones tenien grans dificultats per accedir a una llengua, veia que la desinformació respecte aquest tema és gran (Meader i Zazove 2005), i que les conseqüències d'això desencadena en la desconfiança dels pares i mares en vers la Llengua de Signes en Català (LSC) (Petitto 1998, Johnston 2006).

La discriminació, la desinformació, un joc de possibles interessos econòmics i polítics que s'amaguen --com sentencien algunes entitats-- i unes conseqüències mentals irreversibles causada per la manca d'una llengua materna sobre una part de la societat catalana han estat el meu motor per engegar aquest projecte i ajudar a fer entendre una realitat social viscuda per milers de persones a tot el món, i en aquest cas de Catalunya.

Com a membre que ha de formar part del col·lectiu de professionals que es regeixen pel codi deontològic i ètic del periodisme, em trobo amb la responsabilitat d'explicar-ho i intentar transmetre-ho de la manera més respectuosa i clara possible.

Així mateix la meua veu dins el documental com a directora també té un pes ideològic i per tant, la intenció primera és visibilitzar la llengua de signes com a mitjà de comunicació, com a llengua imprescindible dins la nostra societat i com a patrimoni cultural i polític de Catalunya.

Entre els diversos formats, he optat per l'estratègia documental com a via d'expressió i de sensibilització per l'audiència. Segons el crític i cineasta nord-americà Bill Nichols, el documental és el transmissor de l'acció, la intervenció, el poder, el desig i la voluntat que proposa contribuir en la millora de la societat. I jo extrec aquesta premissa com a peça fonamental per aconseguir aquest fi.

En aquesta mateixa línia, vaig fer un treball a priori de recerca sobre el que s'havia fet abans en l'àmbit audiovisual, i més concretament documental, amb relació a l'objecte d'estudi, i la meua sorpresa va ser que la feina era i, avui dia és, gairebé inexistent. Al contrari, com a norma general és més comú trobar articles i reportatges que s'acosten més cap a la posició oralista.

A més, la inclusió de la llengua de signes en la societat és gairebé inexistent en tots els àmbits, tant en l'educació, els mitjans audiovisuals, la política, etc. De fet darrerament s'ha fet el primer reportatge multimèdia en llengua de signes *La memòria venerable dels joves d'Auschwitz* (2019).

El que em proposo amb el plantejament del documental *Mama, vull espaguetis per sopar (La llengua de Signes, una necessitat de ser-hi)* és mostrar de manera contrastada i amb el màxim rigor possible la manca d'informació i transparència que transmet el Govern català sobre la funcionalitat dels implants coclears i la mostra de privació lingüística en algunes de les persones de la comunitat sorda. I al mateix temps, fer comprendre a la societat que la LSC com a llengua, també és part de la cultura catalana, que complementa i que té una idiosincràsia pròpia i arrelada a les tradicions del territori.

L'estratègia per dur a terme aquesta feina documental es basa en l'experiència testimonial de les persones directament afectades --persones sordes i familiars-- com l'eix vertebrador d'aquest projecte.

Per últim, vull emfatitzar que per la magnitud del treball que em dispo a fer i pel seu grau de complexitat i de compromís social, la meva intenció és que agafi la perspectiva professional que mereix el tema i pugui tenir altres sortides, a més de la acadèmica.

Vull captar l'atenció de l'audiència. Vull que l'espectador es faci preguntes, simpatitzi, conegui una nova realitat subjacent en la seva societat. I per això, és necessari fer un documental interessant, que mantingui l'atenció i sigui informatiu.

Les tècniques audiovisuals per dur a terme aquest objectiu es tractarà en combinar el punt observacional, que capti escenes en què els personatges són gairebé el resultat de la seva pròpia naturalesa; i alhora la tècnica expositiva que representi el conflicte i els seus arguments.

Un còctel que ofereix a l'espectador l'oportunitat a donar una ullada i escoltar gairebé per casualitat un retall de l'experiència viscuda per les persones que surten a la pantalla, i alhora entendre el discurs que es narra (Nichols, 2013, pàg.76).

Durant el transcurs del projecte documental s'exposarà tot el procés de desenvolupament i realització, partint de la contextualització de la LSC en la comunitat catalana fins als processos de preproducció, producció, postproducció, pressupostos, distribució, marc legal, entre altres requisits per dur a terme el treball.

El treball està bàsicament estructurat en tres grans blocs. Un primer apartat que dona lloc a la fase introductòria del tema, en què jo mateixa, exposo els motius professionals i personals per dur-lo a terme, i s'indiquen quins són els criteris metodològics que s'han seguit. Un segon bloc, que se centre en l'estudi del projecte en qüestió: format, estratègia, referents, mercat, finançament, distribució. A més del tractament del tema i la seva contextualització. I per últim, el tercer bloc que dona lloc a la bíblia documental, on s'hi inclou la part pràctica del projecte: la preproducció, producció i postproducció, l'escaleta de tractament, l'equipament humà i material necessari, el calendari i altres factors.

2. Conceptualització

“El documental és el transmissor de l'acció. És la intervenció, el poder, el desig i la voluntat per contribuir en millorar la societat”

(Bill Nichols (2013))

2.1 El documental com a gènere

Segons exposa Grierson (1972), el gènere documental és la necessitat de plasmar la realitat per tal que la població compregui la complexitat del món.

Per l'autor, la democràcia era una utopia que cada vegada es mantenia més lluny dels ciutadans, produïda per la inexistència d'informació que tenien sobre els temes candents de la societat.

Per fer front a això, el director va recórrer al cinema com a eina de salvació, i més concretament a la branca del documental com a mitjà més fidedigna a la realitat (Sellés, 2007, pàg.33).

Tal com recull Nichols en el seu llibre *Introducció al documental*, així com havia fet Dziga Vertov durant els anys 20 a la Unió Soviètica, i com faria Pare Lorentz durant els tempestuosos anys 30 als Estats Units, Grierson va saber establir, primerament a Anglaterra, per mitjà de l'Escola Documentalista Britànica, i després al Canadà, una base institucional i va assegurar un nínxol relativament estable per la producció del cinema documental com “una empresa artística i social al servei d'un conjunt de valors” i com a mitjà de “campanya política i reforma cultural”. Una eina que també va emprar l'alemana Leni Riefenstahl durant el segon Reich, qui va contribuir a publicitar el nazisme (Nichols, 2013, pàg.149).

Pel que fa referència a la meua proposta documental la voluntat és obrir una finestra a la societat per fer entendre i que empatitzin sobre la importància de tenir una llengua de signes per la comunitat sorda, així com també ho és l'oral en totes les seves llengües parlades per la resta d'humanitat, com a font per poder-nos comunicar, informar, i sobretot, desenvolupar.

Així com van fer altres teòrics del documental, alguns ja esmentats en aquest treball, la proposta documental *Mama, vull espaguetis per sopar* vol ser un mitjà de pressió per establir una reforma cultural i política dins les institucions públiques, i fer-les conscients de la problemàtica en què es veuen aquestes persones.

Si parlem del gènere documental no ens podem oblidar de dos dels grans precedents, els germans August i Louise Lumière, que cap a finals del segle XIX, van produir llargmetratges com *La salida de la fábrica Lumière*, *El regador regado* i *La comida del bebé* (1895) i *La llegada del tren a l'estación de La Ciotat* (1896). Aquestes pel·lícules van ser filmades amb la intenció de proporcionar una finestra cap al món històric.

Els treballadors que apareixen en *La Salida de la fábrica Lumière*", surten caminant de la fàbrica i passejant davant la càmera perquè nosaltres els veiem, com si nosaltres, els espectadors també estiguéssim en allà, contemplant aquell moment específic del passat com si tornés a tenir lloc de nou.

I és aquesta dosi de realitat, aquesta interrelació de les escenes amb el món quotidià les que marquen "l'origen" del documental (Nichols, 2013, pàg.147).

Aplicant els principis de realització duts a terme pels germans francesos, el meu documental té la intenció d'abordar escenes de quotidianitat dels personatges i accions de la seva naturalesa per donar aquest punt de ficció i apropar l'espectador a les seves vides i que empatitzin amb ells.

Com a documentalista em proposo obrir una finestra al món de la família de l'Unax, un nen de 4 anys nascut en una família de Vilanova i qui ha estat diagnosticat com a sord prelocutiu i implantat bilateral des que tenia pocs mesos de vida. "L'Unax no es comunica amb la seva mare i el seu pare, només plora i crida", ens explica la Marian González, qui està donant suport a la família perquè el nen entri com estudiant a l'escola bilingüe 3 Pins de Barcelona. Què li passa a aquest nen? Com actuen amb ell el seu germà, el seu pare i la mare? La intenció és seguir aquesta família, entrar dins de casa seva i gravar una mica el seu dia a dia. Més endavant, en l'apartat de Bíblia audiovisual/ guió de tractament serà explicat amb més atenció.

Seguint en la línia de la història del gènere documental, el salt més important i que va marcar la diferència entre el document cinematogràfic i el cine documental va ser el treball realitzat per l'estatunidenc Robert Flaherty el 1922 amb la seva obra mestra, *Nanook on the North*. Per Flaherty la intervenció del director/a en la composició del film era imprescindible per dotar de significat la peça documental. Flaherty explicava que la visió del director enfront de la narració que es vol explicar és summament important per expressar allò que volem.

Segons exposa l'autor en el seu text *La fusión del cine documental*, ningú pot filmar i reproduir de manera objectiva els fets que observa i si algú ho intentés fer, es trobaria amb un conjunt de plans sense cap sentit (Sellés, 2007, pàg.17).

Penso que aquesta darrera reflexió que fa Flaherty sobre el treball documental és essencial per entendre també el projecte que em dispo a produir. La meua intenció no és intentar menysprear la feina dels logopedes, de tot un servei mèdic i d'un suport tecnològic que pot fer més amena la vida de les persones sordes.

El meu posicionament és posar de relleu l'exclusió que viu una part de la societat per ser sorda, i la despreocupació i la manca d'interès que hi ha per la difusió de la llengua de signes. Aquesta és la hipòtesi que posa en marxa la recerca necessària per dur a terme el documental.

Seguint amb Nichols, com a norma general, els documentals són històries que parlen de successos reals directament, no de cap manera al·legòrica. Hem d'entendre doncs que no és la reproducció de la realitat, sinó la representació del món que nosaltres ja ocupem com a societat. La funcionalitat d'aquest documental no és més que la representació d'una visió particular del món, que si no fos explicada podria no ser exposada, o almenys no amb les mateixes característiques (Nichols, 2013, pàg.33).

En aquesta mateixa línia, és un gènere que parteix d'un compromís social, i amb una mirada diferent de la que donen els mitjans de comunicació. Un fet, que comporta la presència directa de gent real, persones que no actuen sinó que es presenten d'una manera reveladora i sincera. Personatges que es basen en les seves pròpies experiències i els seus hàbits amb la intenció de ser el seu propi reflex enfront de la càmera. "La idea de fer un documental no és el mateix que fer un informatiu o una notícia, el documental tracta de donar perspectives diferents que atrapi l'espectador i el sedueixi", apunta el productor Albert Sanfeliu.

La proposta documental que es posa sobre la taula en aquest projecte tracta d'acord amb un tipus de documental molt concret, el documental de denúncia, el qual se centra a investigar sobre una realitat social que afecta en gran mesura la població. Aquests documentals acostumen a posar entre l'espasa i la paret els poders públics i econòmics, com a instigadors i responsables de posar en perill la qualitat de vida de la ciutadania. *Ciutat morta* és un clar exemple d'aquest tipus de documental, el qual posa en dubte la feina de la policia i la justícia i fa una crida a denunciar grans càrrecs de l'entorn català.

Així com *City for sale* i *Push*, films estrenats el 2019, que denunciaven aspectes com el turisme de masses i l'augment esbojarrat del preu del lloguer.

En el cas del documental que s'exposa, la denuncia vindrà marcada per les històries dels protagonistes i les veus de les famílies, a més de les reivindicacions que fa anys que alerten les entitats de Catalunya en vers la problemàtica que es troben els infants sords.

2.1.1 Característiques del subgènere del documental que t'interessen

Un dels passos més importants pel desenvolupament del cinema documental va ser el refinament de les tècniques específiques cinematogràfiques per explicar històries: de l'edició d'escenes paral·leles de David Wark Griffith, a l'ús de lents diferents, i distàncies diferents respecte a la càmera per emmarcar els personatges i els successos (Nichols, 2013, pàg.).

Gènere

En aquesta secció tractaré el tema del gènere al documental perquè és important fer quatre pinzellades de què vol dir el documental audiovisual, ja que és la peça principal d'aquest projecte.

A la dècada dels 90, Bill Nichols va començar a teoritzar sobre el documental com a gènere i va classificar les diferents maneres que hi havia d'aproximar-se a la realitat, segons la combinació entre l'estil de filmació i la pràctica material: el poètic, l'expositiu, l'observacional, el participatiu, el reflexiu i l'expressiu.

Models que van ser adquirits en un temps i un lloc, però que han perdurat, amb major o menor transcendència depenent de l'època tecnològica i d'un context social en concret. I que alhora han estat i són models sobreposats i que s'entremesclen entre ells per donar un valor afegit a la peça.

Segons la regió on ha estat produït, el documental té uns trets distintius pel que fa a nivell estilístic i de tradició. Normalment, els documentalistes europeus i llatinoamericans, prefereixen formes subjectives i obertament retòriques, com *Tierra sin pan* de Luís Buñuel o *Sin sol* de Chris Marker, mentre que, la tradició britànica i estatunidenca està més marcada per les formes objectives i observacionals, com les de Frederick Wiseman a *High School* i *Hospital*. (Nichols, 2013, 49).

La proposta *Mama, vull espaguetis per sopar* que vull donar forma en aquest projecte es basa en la barreja d'aquests dos gèneres per excel·lència amb la intenció de mostrar una aproximació més acurada a la realitat i alhora atorgar al públic informació interessant sobre una realitat social invisibilitzada.

Segons Nichols, el model expositiu és el que interpela directament l'espectador, per mitjà de títols o veus que proposen una perspectiva o postulen un argument. És el que accentua la impressió d'objectivitat i atorga una perspectiva de gran documentació (Nichols, 2013, 195).

Al mateix temps, és el que requereix d'una major preparació, i fins i tot un punt d'obsessió per part del director per fer que tota l'escena sigui el més atractiva possible (Nichols, 2013, 199).

És el tipus documental que la majoria de gent associa amb el cinema documental en general i que més empra un dels grans referents i directors del segle XXI, Michael Moore, com per exemple en *Fahrenheit 9/11*.

En el cas de la meua proposta documental, aquest model també serà molt present al llarg del documental, ja que és necessari exposar els arguments pertinents per demostrar quina és la realitat que viuen les persones sordes, quins són els estudis que hi han que demostrin una cosa o l'altre.

I es farà mitjançant un tracte divulgatiu, on els experts seran els que mostrin els coneixements especialitzats al públic. Així com fa Michael Moore en els seus llargmetratges, aquest no compta amb la participació de la directora davant de càmera.

El discurs serà entenedor i rítmic, amb un vocabulari actual i impactant, però sense caure en el sensacionalisme, en definitiva que capti l'atenció de l'espectador (Barroso, 2009, pàg.72) .

El documental plasmarà el pensament teòric i científic sobre la funcionalitat dels implants coclears, una de les darreres tecnologies que ha entrat a ser subvencionada per l'Estat i a la que es recórrer en gairebé tots els casos, que siguin viables, d'hipoacúsia i/o sordera severa. I hi haurà la intervenció de la comunitat lingüística i educativa que mostrarà la necessitat de l'aprenentatge de la llengua de signes com a conditio sine qua non pel bon desenvolupament de l'infant.

Els experts seran les figures que més representen aquest paper, lingüistes com la Jordina Amat i la Esperanza Morales ens donaran la seva perspectiva sobre l'educació bimodal a les escoles i les barreres dels nens sords sense una L1.

Les vivències personals dels testimonis afectats seran el punt de partida per tractar la problemàtica, com el cas de la família de l'Unax.

I apart, s'exposaran dades estadístiques sobre la comprensió lectora i els índexs de fracàs escolar, com l'estudi dut a terme a la Universitat d'Alacant el 2011 *Comunidades sordas: ¿pacientes o ciudadanos?*. A més, d'estudis que corroborin que no existeix una funcionalitat absoluta dels implants per tots els casos.

La proposta documental també emprarà recursos del documental observacional, amb la finalitat de donar un punt més fílmic a l'audiovisual.

Segons exposa Nichols, durant la dècada dels 60 als Estats Units, Canadà i Europa es van confeccionar unes càmeres de 16 mm, entre elles la Arriflex i la Auricon, i gravadores de so, com la Nagra, que podien ser utilitzades només per una persona. D'aquesta manera, la càmera i la gravadora podien moure's per l'escena de manera lliure i així registrar tot el que passava en cada moment (Nichols, 2013, 199).

En el documental pretenc aplicar el que descriu Nichols com a gènere observacional, aquest és l'estil més pur: sense veu de narrador, ni imatges d'arxiu, ni música diegètica, ni efectes ni cap altre element que no vingui del moment de la filmació. L'objectiu és mantenir la continuïtat espacial i temporal de l'observació més que la continuïtat lògica de l'argument. La càmera està en el lloc dels fets i té un compromís directe amb allò que està passant. L'observació va desgranant el perfil dels personatges, per mitjà de converses que es van donant a l'escena i de les coses que succeeixen. És l'oportunitat de veure la vida tal com és viscuda, on l'acció és el principal focus d'atenció i no pas la veu.

Els actors socials es comprometen entre ells, ignoren la presència dels cineastes (Nichols, 2013, pàg.201). Un fet que comporta que veiem la naturalesa dels personatges, sense tessitures i, sovint, en mig de les seves pròpies crisis. Per Nichols és el gènere on menys evident resulta la consciència del mateix film, i també la modalitat més afí al cinema de ficció.

Durant el documental hi hauran maneres d'exposar aquesta tècnica: dins els CREDA, si hi ha la possibilitat d'entrar-hi, i en els moments que l'infant se'ns mostri amb el seu entorn comunicatiu. La finalitat d'escollir aquesta tècnica és poder atorgar al documental certs punts de fuga, d'aire, i així aportar un art audiovisual més propi del muntatge fílmic.

Pel que fa al contingut i tema del documental, aquest també pot ser classificat segons l'àrea d'interès que tracti o el seu coneixement en la matèria. En el cas d'aquest documental s'exposa dins el marc del documental de denúncia, ja que es basa a investigar sobre una realitat social que està sent amagada pels poders públics i que perjudica una part de la societat, a més de col·laborar en la possible desaparició i el desús de la LSC, com denuncia el Grup d'Estudis de Llengües Amençades (GELA).

Procés

El procés de creació és el mateix que en qualsevol altre documental: explica quina és la idea i plasmar-la com si fos una història per ella mateixa.

La idea ha de ser la història, i per construir-la es necessita diferents personatges que ens l'expliquin, i desenvolupin quin és el conflicte i on duu la història. (Segarra, 2009, pàg.35)

En el transcurs de la història ha d'haver-hi una estructura que la sostingui, és a dir, un principi, un mig i un final, a més d'un conflicte i uns protagonistes. Sense aquest esquelet la història farà fallida. (Segarra, 2009, pàg.50)

En el cas de Mama, vull espaguetis per sopar (*La llengua de signes catalana, una necessitat de ser-hi*) aquesta estructura serà marcada per la diferenciació dels tres blocs, en què l'últim farà de cloenda. En cada un dels blocs hi haurà un punt de clímax, malgrat que la idea inicial, és veure'l a meitats del llargmetratge.

Estratègia crossmèdia

Per acabar, aquest projecte també aplicarà la perspectiva multimèdia-crossmèdia entesa com la distribució de continguts per diverses plataformes i portals amb la finalitat de guanyar la màxima viralitat i poder ser un mitjà de pressió per a les institucions que perpetuen aquesta situació.

Aquest factor provoca que l'espectador accedeixi a diferents continguts d'informació que tinguin sentit per si sols i ajudin a fomentar el projecte audiovisual.

Segons Costa i Piñeiro, la narrativa multimèdia inclou les narratives multiplataforma, crossmèdia i transmèdia, que malgrat caracteritzar-se per virtuts diferents, comparteixen el fet d'emprar els avenços tecnològics i la seva oferta per adaptar el llenguatge informatiu a les plataformes i suports. La finalitat és arribar a un públic més gran i que aquest se senti part de la història. Suposa una gran experiència per l'audiència que deixa de ser un actor passiu a ser un actor actiu en la narració (Costa i Piñeiro, 2013, pàg.111).

En el cas d'aquest projecte, el millor per dur a terme l'estratègia crossmèdia serà col·laborant amb les diferents entitats i associacions que hi hagi a Catalunya, i també amb altres de l'Estat espanyol, que defensa la comunitat sorda i fa anys que

treballen pel reconeixement de la llengua de signes al territori i com a recurs educatiu.

Aquesta col·laboració farà possible una entesa per distribuir i publicitar el projecte per mitjà dels seus portals webs i xarxes socials, la qual cosa ajudarà al meu projecte i a les reivindicacions per la protecció dels drets de les persones sordes.

2.1.1 Documental Multimedia Interactiu / transmèdia

A continuació s'explicarà per mitjà de grans referents dins la cultural documental multimedia, que vol dir aquest terme, un recurs que també s'emprarà en aquest projecte audiovisual. Així mateix, més endavant es farà un breu resum d'alguns exemples.

Segons Jenkins en el seu llibre *La Cultura de la Convergència de los Medios de Comunicación*, durant l'última dècada del segle XX es va experimentar, arran de la digitalització, un desenvolupament ininterromput de plataformes i aplicacions sociotècniques destinades a satisfer les noves demandes comunicatives. Aquestes aplicacions cobreixen necessitats de comunicació, entreteniment, educació i treball que es produeixen durant el procés evolutiu de les noves formes d'organització sociocultural que envolta el que s'anomena web 2.0. Els mateixos individus van provocar l'èxit d'aquestes noves plataformes, com les aplicacions de Facebook, LinkedIn, Youtube i Twitter, les quals han perdurat i s'han mantingut líders, juntament amb altres de noves. Un fet que demostra, la necessitat de participació del ciutadà com a membre actiu dins la xarxa (Jenkins, 2008).

La convergència ha estat el segon pas. La convergència ha alterat la relació entre les tecnologies existents, les indústries, els mercats, els gèneres i el públic. La convergència ha obligat a les empreses a reconsiderar el seu producte, ja que ara els consumidors són persones actives, connectades socialment i públiques (Jenkins, 2008, pàg.29). I de la convergència s'ha passat a la narració transmediàtica, la qual depèn de la participació activa de les comunitats i dels seus coneixements. Són els consumidors que intercanvien impressions i estableixen un món virtual i col·laboren a garantir l'entreteniment (Jenkins, 2008, pàg.31).

Alhora amb aquest canvi de paradigma neixen els anomenats documentals multimèdia o els web docs o els digidocs o els iDocs o els DocuMedia (Lovato 2014, pàg 52).

Segons el teòric Arnau Gifreu, en base a la seva tesi *El documental interactiu com un nou gènere audiovisual*, defineix el documental multimèdia interactiu com una peça que pretén representar, i al mateix temps, interactuar amb la realitat. La tècnica per realitzar aquests documentals és per mitjà de modalitats de navegació i interacció (Gifreu, 2011).

Segons Lovato, el documental interactiu ha de recórrer necessàriament a l'imaginari del documental audiovisual com a gènere narratiu, i és per això que conserva coses del documental audiovisual, com la seva capacitat immersiva per proposar un relat sobre personatges reals i d'acord amb un conflicte, però alhora proposa altres estratègies a partir del seu desenvolupament en mitjans digitals. Aquest canvi en el procés de digitalització de continguts ha comportat la convergència de llenguatges sobre la mateixa plataforma (Lovato, 2014, pàg.54)

L'estratègia transmèdia proposa una narrativa digital i seqüenciada, i explota la hipertextualitat pròpia dels mitjans digitals, en què hi ha diverses capes de contingut elaborades pels productors, però que finalment són escollides pel consumidor que fa que li donin sentit al relat (Lovato, 2014, pàg.55).

Lovato defineix que el fet que siguin multimèdia és un altre de les seves característiques, que fa que els espectadors descobreixin una nova immersió de la història: la de submergir-nos com a consumidors en l'exploració del món narrat. En el mateix context, aquests són capaços d'anar constantment reactualitzant la informació i el format. És a dir, un documental multimèdia interactiu no es podrà tancar mai, ja que sempre serà susceptible a canvis.

I per últim, una de les coses que s'han de deixar més clares a l'hora de definir un documental multimèdia interactiu és que no es tracta de distribuir un mateix contingut per mitjà de diferents vies de comunicació, sinó atorgar diferents punts de vista en cada mitjà de comunicació que hi hagi a l'abast (Lovato, 2014, pàg.56).

A tall de resum, aquí teniu una taula d'elaboració pròpia per tal de veure algunes de les diferències entre el documental tradicional i el documental multimèdia interactiu:

Tipus	Capacitat immersiva de relat	Hipertextualitat	Multimedialitat	Projecte acabat	Varies vies de comunicació
<i>Documental tradicional</i>	x			x	
<i>Documental interactiu</i>	x	x	x		x

Taula 1. El documental interactiu i el documental tradicional. Elaboració pròpia

2.2. Referents i aportacions al projecte

La següent secció té la intenció de fer una ullada a diferents projectes ja acabats i amb una trajectòria professional amb el fi d'emprar-los com a possibles referents del meu documental.

Aquest projecte documental té la intenció de generar un interès social i informatiu per la ciutadania catalana. Es tracta d'un projecte d'investigació i d'un tema molt concret, però que consta de diferents fronts a tractar i per tant, s'ha de tenir cura de veure quines perspectives adoptar per tal de no aclaparar l'espectador.

D'entre aquestes perspectives, hi existeix la interpretació que se'n fa de la Llengua de Signes en Català (LSC), que és fruit d'un patrimoni cultural, social i lingüístic; la barrera de comunicació que hi ha entre la societat oient i la sorda; la situació de la LSC dins el marc jurídic i quines són les polítiques actives per impulsar-la; l'orientació professional (mèdica i educativa) que se li dona als pares d'una criatura que neix sorda, i quin és el paper de la LSC dins aquest àmbit.

Entre els documentals denúncia, trobem el cas paradigmàtic de *Ciutat Morta*, un documental nascut a la panxa de la productora *Metromuster* el març de 2014, en què es denuncia una mala praxi policial duta a terme el 4 de febrer de 2006, en què tres joves acabant sent detinguts i condemnats a presó pel seu origen i les seves formes de vestir, i un d'ells s'acaba suïcidant. El llargmetratge denuncia les accions de la policia i la policia secreta, la judicialització del cas i els periodistes que van col·laborar a blanquejar l'escena.

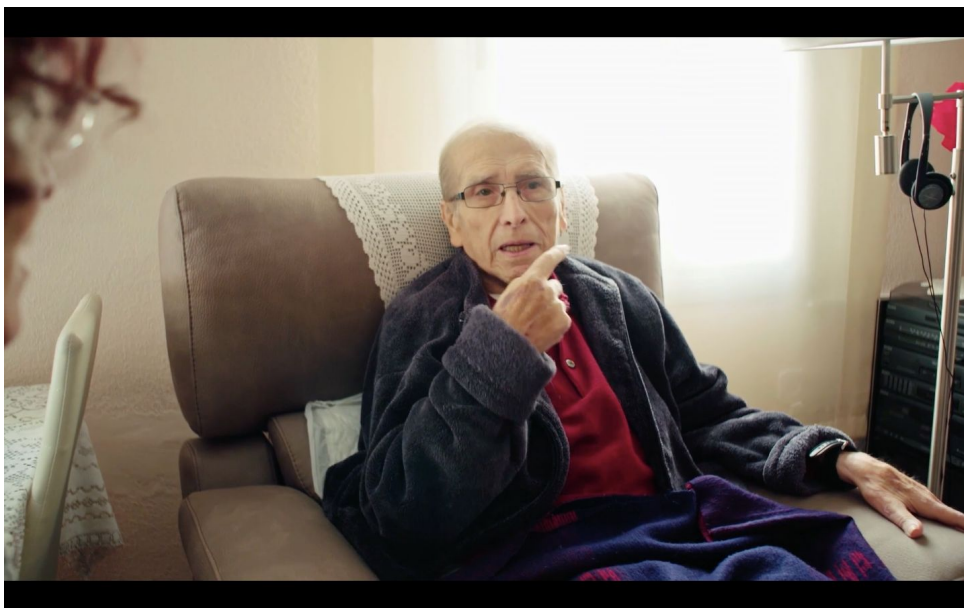
Ciutat Morta és el clar exemple d'investigació periodística amb un rigor pulcre i fet des de la voluntat dels directors, Xavi Artigas i Xapo Ortigas, per conèixer i revelar la veritat. El documental va ser produït en 2 anys de treball i amb un finançament molt baix. Van impulsar una campanya de micromecenatge, que va treure poc més de quatre mil euros. Tanmateix el rebombori que va fer esclatar va ser brutal, tant en l'àmbit social com també artístic, després de guanyar el millor premi documental en el Festival de Màlaga.

Fotograma de Patricia Heras *Ciutat Morta*. Font: Diario *El Público*

Un altre documental ha tenir en compte com a referent és *Les Pal·liatives*, un teledocumental coproduït per la productora La Lupa Produccions i Tv3, que es basa en el seguiment d'un equip de cures pal·liatives de Nou Barris (Barcelona) que aplica un programa pioner creat a Vic per cuidar les persones grans i que s'ha convertit en referència mundial. El llargmetratge mostrar quina és la feina d'aquestes persones i quines relacions estableixen amb els malalts d'una manera íntima, i sovint, recorrent a la tècnica observacional. En aquest cas l'equip de la Lupa enalteix i lloa la feina de les set dones que atenen les malaltes, i ho fa per mitjà d'un mètode observacional i expositiu.

Segons el director de La Lupa, Oriol Gispert, el finançament d'aquest documental va ser una aposta de TV3 i dels diners d'Obra Social La Caixa, qui va obligar a treure en pantalla un dels centres de la Fundació durant el documental com a manera de patrocini.

Fotograma de *Les Pal·liatives* (2018) d'Oriol Gispert i Marta Valls. Font: Youtube.

Un altra inspiració en què m'he fixat és el documental *Peixos d'aigua dolça (en aigua salada)* (2018), un altre llargmetratge emès en el programa Sense Ficció de TV3, dirigit per Marc Serena i Biel Mauri, que tracta sobre un tema molt concret, l'autisme a Catalunya, una situació que és viscuda per una minoria.

El documental barreja el mètode observacional i expositiu per retratar el seguiment de dos personatges, la Mariona i en Marc, i els seus entorns socials i familiars. Així com la sordesa, el Trastorn de l'Espectre de l'Autisme (TEA) és motiu d'estigma i incomprensió, malgrat que la seva prevalença entre la població continua sent elevada.

Entre els testimonis i els experts que apareixen al documental, els directors volen reflexionar sobre quina resposta es dona a aquestes persones dins l'àmbit educatiu, sanitari i laboral.

Fotograma de *Peixos d'aigua dolça en (aigua salada)* (2018) de Marc Serena i Biel Mauri. Font: imatges Google.

Claro de Luna: la sordera en tres movimientos, és un llargmetratge que ofereix la plataforma online HBO i produït pel director Irene Taylor el 2019, que també pot ser una font d'inspiració pel meu projecte, ja que a més de parlar la sordesa com a punt central de la trama, també agafa com a protagonista un nen i empra per mitjà de l'observació i la veu off el seguiment de la història.

Fotograma *Claro de Luna: la sordera en tres movimientos* (2019). Irene Taylor. Font: Google

2. Referents documentals transmedia

Durant les entrevistes fetes a les productores, Escarabajo Verde, Metromuster i Pandora Box, van sortir alguns exemples de projectes multimèdia que podrien ser una mica referents del meu projecte.

En el cas de Metromuster i Pandora Box, els consells tant de difusió com de finançament, ha estat optar per una campanya de micromecenatge, que faci partícips a la ciutadania del projecte i que alhora sigui una manera de viralitzar el projecte. Segons el director de Pandora Box, Albert Sanfeliu, en el cas d'un dels darrers documentals que van fer, "Corrupció: L'organisme nociu", descriu l'estratègia de micromecenatge com una feina de summa constància, i en què els interventors i les associacions que van formar part del relat audiovisual van ser peces clau per difondre el projecte i alhora trobar finançament. Un cas que es podria extrapolar al meu projecte.

El Xavier Artigas també explica l'experiència multimèdia que es va dur a terme des de la productora pel que fa al darrer treball que van dur a terme "Idrissa" en què es van fer una sèrie d'accions durant el procés productiu del llargmetratge.

Algunes d'aquestes accions van ser la recollida de firmes pel canvi de nom de la plaça d'Antonio López de Barcelona, el qual va ser un comerciant d'esclaus, i la repatriació del cos de l'Idrissa, que va anar acompanyat d'una campanya de comunicació via xarxes socials on s'anava explicant com anaven transcurrent els fets. En el cas d'aquest projecte, es podrien contemplar diverses finestres a explorar, com seria la narrativa en càpsules de vídeo d'una família afectada per mitjà d'Instagram.

2.3 Tractament del tema

Les polítiques educatives han de tenir en compte les diferències individuals i les diferents situacions. S'ha de tenir en compte la importància de la llengua de signes com a mitjà de comunicació per a les persones sordes, per exemple, i s'haurà de garantir que tots els sords tinguin accés a un ensenyament amb llengua de signes al seu país. (UNESCO, 1994, pàg.18)

La proposta documental *Mama, vull espaguetis per sopar* (La llengua de signes catalana una necessitat de ser-hi) vol donar resposta a les raons sobre la importància d'adquirir una llengua natural, malgrat que aquesta no sigui parlada. El documental vol ser un reclam perquè Catalunya i les seves institucions polítiques es facin càrrec de garantir el lliure accés a la LSC per a tothom, i sobretot, a la comunitat sorda catalana; vol ser un sistema de pressió perquè s'impulsin mesures per subvencionar i atorgar la LSC a tota persona que la necessiti, i que alhora, s'informi adequadament i de manera argumentada sobre les oportunitats que la LSC dona a l'infant pel seu desenvolupament cognitiu i psicosocial.

La finalitat és exposar els suficients arguments com per demostrar que la tecnologia de suport i la tasca de rehabilitació en mans dels logopedes no són les úniques i les millors opcions per la població amb hipoacúsia severa. En altres paraules, que l'oralisme excloent pot fomentar quadres de trastorns mentals en els nens causat per la síndrome de privació lingüística.

La voluntat és fer entendre que la llengua de signes és una llengua completa i natural, amb un vocabulari propi, morfologia, sintaxi i pragmàtica, comunicada a través del canal visual-espacial, pròpia d'un col·lectiu que s'identifiquen "com a membres d'un grup cultural i lingüístic" (World Federation of the Deaf, 2012), i per consegüent afavoreix a la diversitat cultural i lingüística del territori.

Tal com afirma Kartchner, les persones sordes formen part d'un grup ètnic que ajuda els individus a contestar-se les preguntes bàsiques de qui sóc i que és el que els fa ser especials (Kartchner, 2009).

Aquesta és la història d'un documental de denúncia que vol desmontar el discurs pejoratiu que fan els ens públics sobre la comunitat sorda i la seva llengua materna, la Llengua de Signes Catalana (LSC). És la necessitat d'exposar una realitat social que discrimina una part de la població, i dona l'oportunitat a aquestes persones a que siguin les que comuniqui aquesta situació.

2.3.1 Marc Contextual

El següent apartat consta d'una breu introducció sobre de què tracta la Llengua de signes catalana i quin és el seu paper dins la societat i de l'educació pública, amb l'objectiu de situar i posar en context el lector d'aquest treball. A més, en el darrer apartat del marc contextual s'explicarà l'ús dels implants coclears, la tecnologia de suport més emprada en els casos de sordesa severa i prego, i que alhora desperta més conflicte entre el sector signant, ja que ho veuen com una possible amenaça si no es combina amb la Lsc.

2.3.1.1 La Llengua de Signes Catalana (LSC)

Segons dades de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), 466 milions de persones a tot el món --més del 5% de la població--, de les quals 32 milions eren nens, tenien discapacitat auditiva el 2018. Al mateix temps, la Federació Mundial del Sord (World Federation of the Deaf) va calcular que al voltant 70 milions de persones emprava la llengua de signes com a primer idioma o com a llengua materna. Per tant, què passa amb la resta de persones sordes?, com es comuniquen?, com accedeixen a la informació?

Moltes d'aquestes persones empen la llengua oral de la seva comunitat després d'anys de logopedia, i amb el suport d'implants o audiòfons. Altres s'ajuden del sistema lectura labial i de l'ús d'expressions no verbals per complementar el procés de comunicació.

Tanmateix, segons apunta l'article publicat per la revista aplicada de la Universitat Juan Carlos de Jaén, hi ha una bona part de la societat sorda que no pot accedir a la comunicació perquè les seves restes auditives no són suficients per arribar a una llengua oral i perquè no tenen accés a una llengua de signes dins la seva comunitat (Amezcu-Aguilar, 2018).

Tota llengua de signes (LS) és una llengua per si sola, de manera natural i autosuficient, que es configura com un idioma específic i distintiu de cada comunitat. Les llengües de signes, així com fan les verbals, poden expressar-ho tot sense limitacions, mitjançant frases i textos. Serveixen per escenes col·loquials i per elaborar un llenguatge més específic, des de teories científiques fins a la representació de la creació artística. Per tant, cada una de la llengua de signes reflecteix la idiosincràsia irrepetible de cada grup que la conforma (Caste i Mestres, 2010, 17).

Segons dades de la Federació Mundial de Persones sordes (2016), al món existeixen més 300 llengües de signes, i cada una d'elles ha anat evolucionant segons el seu contacte social i les necessitats culturals, per exemple no serà el mateix signe per representar l'acte de menjar en japonés, on típicament s'empren bastonets, que expressat en llengua de signes espanyola (LSE), on s'empren els coberts. És la llengua pertanyent a la identitat de les persones sordes, com és el llengua parlada per la població oïdora.

Pel que fa a la realitat espanyola, segons les darreres dades del 2008 de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), a la Península hi ha més d'un milió de persones sordes. Però segons apunta la Confederació Estatal de Persones Sordes (CNSE), són dades que com a norma general s'extreuen d'enquestes telefòniques, les quals són inaccessibles per les persones sordes.

La CNSE estima que només unes 70.000 persones empren la llengua de signes com a mitjà per comunicar-se, és a dir un 0,15% del total de la població europea.

Com ja he dit amb anterioritat, les llengües de signes es caracteritzen per la seva diversitat, en què cada país en té una o varies, i també existeix el sistema de signes internacional (LSI), o també coneguda com Gestuno, que s'empra per congressos internacionals, i que si el comparem amb una llengua oral, vindria a ser com l'esperanto (Llombart, 2006-2007).

En l'actualitat i segons estipula la Llei 27/2007, del 23 d'octubre, es reconeixen les llengües de signes de l'Estat Espanyol, la qual cosa significa adaptar l'educació per a les persones usuàries de la llengua de signes i fer un ús vehicular de la LS en aquells centres educatius que es determini.

Des de 2010 entren en joc altres llengües a l'Estat, i a partir del 3 de juny conviuen la Llengua de signes espanyola (LSE) i la Llengua de Signes catalana (LSC) respectivament. Totes les ajudes aconseguides de l'Estat per al desenvolupament d'aquesta llei les absorbeix la LSE, atès que és la Generalitat de Catalunya qui ha de vetllar pel finançament de la seva llengua, la LSC.

Altrament, hi ha regions espanyoles, com és el cas de la Comunitat València que reconeix dins el seu estatut la seva pròpia llengua de signes, en aquest cas la llengua de signes valenciana, malgrat no sigui classificada com a llengua oficial, així com succeeix a Catalunya.

Tal com exposa Frigola i Álvarez (2018), fins a la dècada dels 80 a Catalunya no es va començar a emprar la denominació de llenguatge de signes català, que després es convertiria en la seva terminologia oficial, llengua de signes catalana (LSC), la qual pertany a la família lingüística de la antiga llengua de signes francesa (Frigola i Álvarez, 2018).

A Catalunya, des del 2006 l'Estatut d'Autonomia, article 50.6, obliga als poder públics ha: "Garantir l'ús de la llengua de signes catalana i les condicions que permetin d'assolir la igualtat de les persones amb sordesa que optin per aquesta llengua, que ha d'ésser objecte d'ensenyament, protecció i respecte".

Un pas més enllà es va donar el 2010, quan el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana. En concret, la llei consta d'onze articles per tal de garantir la LSC com patrimoni lingüístic català i vetllar per normativitzar-la, així com protegir-la i difondre-la.

El 2017 va haver-hi la voluntat de protegir els drets lingüístics dels parlants de la LSC gràcies a l'impuls del Parlament català per aprovar la Llei de Transitorietat Jurídica, Llei 20/2017, del 8 de setembre, en què empara l'ús de la LSC així com qualsevol altre llengua dins la comunitat. Aquesta llei va ser tombada pel Tribunal Constitucional, però va ser un avanç pel seu prestigi com a llengua completa al Principat.

Tanmateix, la legalitat no sempre s'ajusta a la realitat i a impartir unes polítiques actives, i un exemple d'això són els ínfims recursos que es destinen a la llengua de signes catalana. Durant els darrers anys, la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA), que aglutina 29 entitats, denuncia l'incompliment d'aquesta llei, ja que cada vegada es redueixen més les hores d'intèrpret en els cursos superiors i es retallen més els sous dels professionals.

Una de les darreres picabaralles polítiques enfront aquest tema va ser quan el 15 de gener d'aquest 2020, el Parlament de Catalunya va tombar la proposta de la diputada del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, Susanna Segovia, per dotar de pressupost la Llei de la LSC del 2010. Junts per Catalunya i Esquerra Republicana van votar en contra.

Altrament, són diverses les entitats que critiquen la poca formació en LSC dels professionals dels CREDA, --vist durant la compareixença de *Volem Signar i Escoltar*, Esperanza Morales i la doctora Sara Trovato al Parlament, el maig del 2019--, i una manca de voluntat per guiar els infants sords cap a una modalitat bilingüe, causant també per la falta de centres educatius i d'entorns rics signants que supleixin les necessitats dels nens i nenes sords/es (Llombart, 2006-2007).

2.3.1.2 La LS com a patrimoni històric d'una comunitat

He decidit tracta breument aquest apartat per fer entendre de la importància d'una llengua més dins un territori. És un clam de consciència per preservar el valor cultural i històric de la llengua de signes catalana entre la població de Catalunya. Pel que fa al valor d'aquesta secció dins el documental, la voluntat és transmetre aquesta sensació al públic, que empatitzi i valori.

Catalunya és la segona comunitat autònoma amb major població sorda. Segons marca el recompte anual de 2018 d'Idescat, a Catalunya hi ha un total de 32.315 persones amb problemes auditius, i cada any neixen 60 infants amb sordesa profunda.

En contraposició al concepte de "problema auditiu", els antropòlegs Dirksen Bauman i Joseph Murray, tots dos mestres de Gallaudet University proposen anomenar-ho com "guany sord", el qual correspon a la resignificació de la sordesa com a forma de diversitat sensorial i cognitiva que té el potencial d'aportar valors a la humanitat.

Frigola i Àlvarez (2018) entenen 'comunitat', com el grup de persones amb unes característiques comunes que comparteixen un mateix idioma, identitat, sentiment de pertinença, interessos, entre altres qüestions. La comunitat sorda, com a col·lectiu social, pertany a aquesta categoria, amb un idioma, la llengua de signes catalana, i unes peculiaritats concretes: és formada per persones sordes i oïdores amb coneixements profunds de les seves característiques com a membres d'aquest grup. La comunitat sorda catalana és fruit d'una mateixa història, tradicions, costums i produccions artístiques que giren al voltant del seu valor més preuat: la llengua de signes (Frigola, Àlvarez, 2018).

Segons la tesi de la Jordina Amat i així com cita Hirsch, la sordesa comporta que el coneixement del món es vegi afectat, ja que la major part del desenvolupament del vocabulari es dona de manera incidental, a través de la immersió massiva en el món del llenguatge i el coneixement oïdor. En aquest mateix sentit, Hirsch assenyala que les oportunitats d'aprenentatge entre els infants sords i els oients no són equiparables, i per tant és necessari una voluntat política i social per brindar el màxim d'oportunitats a aquests infants en llengua de signes (Hirsch, 2003, pàg.16).

S'estima que va ser durant la dècada dels setanta quan va sorgir un moviment reivindicatiu de la llengua de signes, la cultura i la identitat sorda a Catalunya. Tanmateix es data que la comunitat sorda fa més de 200 anys que existeix, ja que hi havia reunions de caràcter social per part d'aquest col·lectiu (Frigola, 2010, pàg.30).

Tradicionalment, així com apunten Frigola i Àlvarez, es considerava que la forma d'expressar-se amb signes era una espècie de codi acordat i emprat per tots els sords del món, una idea que encara es continua tenint en alguns cercles de la societat i que ja hem desmentit amb anterioritat en aquest treball.

Fins als anys 80, els mateixos sords no van tenir consciència del valor de la pròpia llengua i la col·locaven en un grau inferior respecte de la llengua oral. Una cosa que s'accentuava a conseqüència dels prejudicis socials i provocava que no s'acceptés com una veritable llengua, la qual cosa va desencadenar en la manca de cap pla per a la seva conservació i promoció. Un reclam que avui dia encara fan les entitats i associacions pels drets de la LSC i de les persones sordes a les institucions catalanes (Frigola, Àlvarez, 2018).

La llengua de signes catalana és única en tot el territori i compta amb variacions entre les diferents comarques catalanes, les associacions i depenent del lloc on s'hagi cursat els estudis, la qual cosa nodreix amb més força la seva diversitat. Un exemple d'això és que antigament a Barcelona hi havia sis centres d'escolarització per a nens sords, en què la LSC de cada centre es transmetia dels alumnes més veterans als nous, i d'entre aquests alumnes cada centre s'accentuava per un vocabulari signant parcialment diferent (Frigola, Àlvarez, 2018).

Pel que fa a personatges emblemàtics dins la comunitat sorda catalana, s'hi destaquen dos: Àngel Calafell i Pijoan, catalanista i ferm defensor dels drets de les persones sordes que va impulsar diverses associacions i federacions; i Emilio Tortosa Orero, fundador i mestre de l'Institut Català de Sordmuts (Frigola, 2010, pàg.53).

Si ens fixem en l'actualitat, la situació de la LSC per a la comunitat sorda està en procés de decadència. Segons l'observatori de diversitat lingüística, *Endangered Languages Project*, la LSC s'emmarca dins l'estatus de "susceptible extinció".

A més, el Grup d'Estudis sobre Llengües Amenaçades (GELA) ha emès diversos informes alertant de l'alarmant situació en què es troba la LSC, que podria causar la seva possible desaparició en una o dues generacions en el cas que no hi hagi una millora i un impuls per part del poder públic a fer que hi hagi una transmissió horitzontal del seu aprenentatge.

Segons la lingüística Esperanza Morales, el problema rau en què es tracta d'una problemàtica de caire social i de "vulneració dels drets de l'infància", més que de termes lingüístics.

2.3.1.3 La LSC en l'educació pública

Primerament, per parlar de l'educació de les persones sordes a Catalunya ens hem de remuntar als seus antecedents històrics provinents d'Espanya i d'Europa.

Així com narren Frigola i Álvarez sobre la història de la llengua de signes, durant els segles XVI-XVII, apareixen a Espanya els primers documents relacionats amb l'educació de les persones sordes de la mà de Pedro Ponce de León, qui va ser considerat el primer professor sord. Una de les primeres obres que descriu la tasca educativa de Ponce de León és *Reduccions de les lletres i art per ensenyar a parlar els muts*, publicada el 1620 per Juan Pablo Bonet. No obstant això, recerques recents consideren que tal afirmació és agosarada, ja que hi ha indicis que apunten a l'existència d'una educació anterior.

Malgrat tot, la teoria més estesa en vers l'educació de les persones sordes rau en la història del Marqués de Trovar, qui va tenir dos fills sords, i els quals a causa de la seva condició auditiva, no podia per llei declarar-los hereus del seu patrimoni. Així

doncs el Marqués va recórrer a les nocions de Ponce de León perquè ajudés els nens. L'èxit educatiu del monjo va ser conegut per molta gent que va arribar a saber que un dels nens, a més de parlar també havia aconseguit cantar (Frigola i Àlvarez, 2018).

Cent cinquanta anys després, apareix l'abat Charles-Michel de L'Épée, qui va fundar l'Institut Nacional de Sordmuts a París, entre 1755-1760. Va promoure una educació per als sords per mitjà de signes i va afegir a la llengua de signes francesa (LSF), que ja existia llavors, signes de la seva pròpia invenció per facilitar l'aprenentatge del francès escrit.

En un altre indret d'Europa, a Alemanya el professor Samuel Heinicke va fomentar a finals del segle XVIII l'ús de la llengua oral per part de les persones sordes.

D'aquesta manera a Espanya va arribar la coexistència de dos models aparentment oposats i que conviuen a la major part de les comunitats sordes. Aquests models són, per un costat el visual gestual, impulsat per l'abat L'Épée, i per l'altre, l'oral, impulsat per Heinicke (Frigola, 2010, pàg. 34).

Tanmateix, el 1880 es va donar lloc el conegut Congrés de Milà que va suposar un pas enrere de la tradició signant, ja que es va decidir que els infants sords havien d'aprendre la llengua oral, i per tant enfocar-se a l'educació oralista exclouent (Frigola, Àlvarez, 2018).

Pel que fa a l'àmbit català, es data que la primera escola per a nens i nenes sordes va ser el 4 de febrer del 1800, anomenada Escola Municipal. Durant molt de temps aquesta va ser l'única escola disponible per nens amb sordesa. Cents anys més tard van començar a crear-se altres escoles destinades a l'educació dels infants sords.

El 1980 es funda el primer centre per "deficients auditius", CREDA amb la finalitat d'acollir els infants sords per donar-los una atenció logopèdica i orientar les famílies dels afectats cap a una valoració audiològica i audioprotètica, cap a les necessitats comunicatives de l'alumnat i l'atenció logopèdica (Frigola, 2010, 38).

Durant tot el segle XX la tradició oralista fou la predominant, fins a finals d'aquest període quan les llengües de signes van començar a guanyar terreny, a causa de la defensa per la modalitat bilingüe, una cosa per la qual encara es lluita a casa nostra.

I que vol dir realment quan ens referim al mode bilingüe? Ens referim a la valorització de la sordesa i la llengua de signes, el reconeixement de la cultura sorda, i sobretot el reconeixement que els nens sords tinguin el mateix potencial per al llenguatge i l'aprenentatge que els altres nens (Amat, 2015, 254).

És important fer palesa de la situació educativa que cursa la LSC, ja que és la seva principal font de supervivència i la mostra de voluntat per part del poder polític a impulsar el seu ús entre els infants.

Segons diu la Llei N°5647. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, Catalunya, 5 de juny de 2010:

“1.Els serveis públics educatius garanteixen la informació a les mares, els pares o els tutors d'infants sords i sordcecs sobre les modalitats educatives disponibles per a llur escolarització, perquè puguin escollir lliurement entre la modalitat educativa oral, en què la llengua oral és la llengua vehicular, o la modalitat educativa bilingüe, en què la llengua de signes catalana és la llengua vehicular [...] 2. En l'àmbit escolar, es garanteix l'aprenentatge de la llengua de signes catalana en la modalitat educativa bilingüe, en què és llengua vehicular d'ensenyament juntament amb el català [...]”.

I a l'article 6 sobre la docència diu: “1. El departament competent en matèria d'educació [...] ha d'establir per reglament les matèries docents i la certificació corresponent per a garantir que el personal docent que ha de desenvolupar la seva tasca amb persones sordes i sordcegues usuàries de la llengua de signes catalana tingui la formació i l'acreditació corresponents”.

La realitat però és molt diferent. En general l'ensenyament bilingüe en llengua de signes i llengua oral, més conegut com el mode bilingüe intermodal, és limitadíssim. A Catalunya només hi ha 3 centres amb modalitat bilingüe.

A Barcelona hi han 2: l'Escola 3 pins i l'institut Consell de Cent. A part a Barcelona, hi ha el centre d'educació especial Josep Pla, on s'imparteix classe a nens sords i a altres nens amb diversitats funcionals concretes. L'altre que n'hi ha és a Girona, La Massana, que es configura com un centre d'educació especial.

Pel que fa a l'etapa de parvulari, dels 0 als 3 anys, hi ha l'escola Municipal Forestier de Barcelona, la qual es considera com un centre educatiu amb opció a una modalitat d'escolarització bilingüe. Tanmateix, durant la compareixença al Parlament de Catalunya el 2019, la part demandant va carregar fort contra l'escola, ja que la lsc no està tipificada com a llengua vehicular.

La poca oferta de modalitat bilingüe comporta un nombre molt baix d'estudiants sords que tinguin accés a una llengua de signes. Així com s'exposava durant la compareixença al Parlament, en el darrer curs, dels 2.200 nens sords estudiants, només 185 tenien una educació en modalitat bilingüe, la resta tots estaven estudiant en modalitat oral.

A més, tots els altres centres educatius de primària, secundària, graus universitaris i formacions professionals només compten amb algunes poques hores d'intèrpret a la setmana per aquells alumnes amb necessitats auditives, és a dir, no hi han d'altres que tingui la lsc com a llengua vehicular. Un demanda que recull també la reclamació administrativa al Departament d'ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Segons apunta un estudi elaborat el 2011 per la Universitat d'Alacant, el 92% de la població sorda no té competència professionals adquirides mitjançant l'ensenyament reglat, la qual cosa té conseqüències directes en la inserció laboral i social. Un 56% de les persones sordes en edat de treballar estan en una situació d'inactivitat econòmica, i el 20% estan a l'atur. Un fet que s'agreuja en el cas de les dones, entre les quals hi ha un 67,2% en situació d'inactivitat econòmica i un 30% en atur.

L'estudi *Garantir l'adquisició del llenguatge pels nens sords: que poden fer els lingüistes?* firmat per Tom Humphries, Poorna Kushalnagar, Gaurav Mathur, Donna Jo Napoli, Carol Padden i Christina Rathmann, confirmen la següent afirmació: "Tots els nadons i infants amb sordesa haurien d'aprendre una llengua de signes, independentment de si reben o no un implant o un audiòfon".

2.3.1.4 La Tecnologia de suport: els implants coclears

És convenient parlar dels implants coclears si ens referim a la comunitat sorda i a les seves possibilitats com a éssers racionals comunicatius, ja que segons es xifra el 80% dels nens procedents de països desenvolupats reben implants coclears, i la prevalença va cap amunt (Humphries, Kushalnagar, Mathur, Napoli, Padden i Rathmann, 2014).

Com he pogut estudiar arran dels diferents articles, documents publicats, així com les entrevistes a les fonts expertes, durant la darrera etapa del segle passat i el XXI, la discussió de l'implant coclear, considerat com un dels majors avenços de la medicina moderna, ha estat latent entre la comunitat científica i continua sent un dels focus d'investigació per entendre si aquest suport tecnològic és el que més s'adequa a les necessitats de l'infant sord.

Són diferents els estudis que hi ha envers aquest tema arreu del món occidental. Segons la lingüista Sonia Madrid Canóvas en la seva tesi *Tareas de denominación y tiempo de latencia en niños con implante coclear prelocutivo*, encara no hi ha la suficient informació sobre l'evolució lingüística dels nens implantats ni tampoc del seu desenvolupament lèxic.

Segons publica la Federació d'Associacions d'Implantats Coclears d'Espanya en el seu document *Historia del implante coclear: los primeros años*, el primer implant coclear que es va dur a terme va ser en mans d'un otorinolaringòleg francès, Eyries, l'any 1957.

A l'Estat Espanyol el primer implant coclear va ser fa 31 anys pel metge Emilio García-Ibàñez al Centre Mèdic Teknon de Barcelona, concretament el 1989 i sota la firma d'unes de les empreses líders nacional en la venda audiòfons i implants coclears, GAES.

L'implant es refereix a un aparell electrònic amb components interns que es col·loquen al pacient per mitjà de cirurgia i que transforma les senyals acústiques en senyals elèctriques, que estimulen el nervi auditiu i amplificant així la senyal sonora. Aquesta intervenció es practica en persones amb sordesa neurosensorial (o de percepció) perifèrica. Les persones, però, que es beneficien de l'implant són les que tenen una sordesa neurosensorial no retrococlear pregona o severa en ambdues orelles (Llombart, 2006-2007). Tanmateix, el problema rau en què les persones amb aquest tipus de sordera tenen la còclea tan ferida que la senyal no es percep correctament (Cánovas, 2006).

Segons el logopeda i exmembre del CREDAC Pere Barnils, Carles Llombart en el seu treball *Tinc un alumne sord a l'aula*, quan s'implanta un infant ha d'haver-hi un compromís per seguir una rehabilitació auditivo-oral. Aquest requisit comporta que una gran part dels professionals, otorrinolaringòlegs en la majoria dels casos, que no recomanin cap aprenentatge de la llengua de signes. D'altre costat, hi ha qui diu que no la deixen d'utilitzar. Segons el Carles Llombart, l'ús de les pròtesis auditives no tenen sentit si no hi ha un aprenentatge via oral i auditiu, s'empri o no la llengua de signes, i per tant, mai s'ha de ser exclouent (Llombart, 2006-2007).

Des que un nen és implantat fins que s'acostuma a l'aparell passa un temps aproximadament d'un any, segons el doctor en otorrinolaringologia Mufid Abdo. Durant aquest temps ha d'haver un seguiment al centre hospitalari per activar els canals, ajustar la programació i practicar diversos tests de reconeixement de la paraula (Llombart, 2006-2007).

Fins a la data la Generalitat aposta de ple en aquests implants, i de fet, les seves esperances en aquests aparells va in crescendo, atès que des del març de 2019 es va decidir finançar els implants bilaterals en infants amb sordesa severa i profunda.

Fins al moment i des de l'any 2009, tal com es van fer ressò múltiples mitjans de comunicació i l'Entitat implantcoclear.cat, el Servei Català de la Salut (CatSalut) només finançava un dels implants i només en casos puntuals s'empraven els bilaterals.

Segons publica Estrada en el document de l'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques, de mitjana, el cost de les implantacions en les dues oïdes és d'uns 57.000 euros.

Una de les grans empreses benedificades és GAES, per mitjà de la distribució dels implants produïts per l'australiana Cochlear, i aquesta pronostica en el seu portal web que cap a l'any 2023 hi haurà més de 20.000 sords amb implants.

Segons el Departament de Salut de la Generalitat, publicat al Butlletí oficial del Parlament de Catalunya el 2020, al Principat cada any neixen al voltant d'uns 60 infants amb hipoacúsia severa o profunda, que es detecta amb el cribratge auditiu que s'aplica a totes les maternitats, les públiques i privades, del principat. Si fem els càlculs i comprenem que 13.000 euros es destinen a despesa en logopèdia, la despesa pública per cobrir els implants coclears bilaterals en infants és de 528.000 euros cada any, o el que és equivalent a un total de 26,4 milions d'euros el març de 2023. Unes dades molt diferenciades el que es destina en pressupost per a intèrprets a tot Catalunya cada any, que ronda els 19.000 euros.

Segons el darrer informe emès per l'Agència de Qualitat i Avaluacions Sanitàries (AQuAS), depenent del CatSalut, no hi consta que hi hagi una millora en l'aprenentatge en els nens i nenes que compten amb pròtesis coclears. Al contrari, l'informe explica que no hi ha dades que puguin assegurar una millora dels resultats en els infants implantats a llarg termini; exposa que no hi ha dades suficients per saber si hi ha una millor percepció de la parla en ambients sorollosos i identificació de la font sonora en persones adultes prelocutives, és a dir abans d'adquirir cap llenguatge; evidencia que hi ha països que han decidit no reemborsar el cost del segon implant, ja que no estan convençuts de la seva eficàcia; diu que no ha estat

possible la metanàlisi dels estudis de les revisions sistemàtiques, entre altres questions (Estrada, 2018).

A més, pel que fa a la bibliografia de l'informe aquest és escàs d'estudis pedagògics i lingüístics, una cosa que sorprèn i desperta preguntes. És per això que no queda clar si l'única via d'aprenentatge i de millorar del desenvolupament de l'infant sigui per mitjà de l'Implant coclear, sigui unilateral o bilateral.

Tanmateix, l'informe acadèmic elaborat per Chamberlain i Mayberry mostra que els infants que simultàniament tenen un implant i són signants obtenen un millor resultat en les proves estandarditzades de llengua que els companys que únicament tingui un IC i no signin (Chamberlain, Charlene i Mayberry, Rachel 2006).

Segons s'apunta la implantació de l'IC no garanteix l'adquisició de la primera llengua, i això pot comportar danys en la condició de l'infant pel que fa a la seva salut psicosocial, i el pot posar en risc de depressions, problemes conductuals, de trastorns socials i de delinqüència juvenil (Northern i Downs 2002).

A més l'ús dels IC també s'ha discutit molt, ja que pot ser una amenaça per l'extinció de les comunitats sordes (Winefield 1987, Grant 2008).

La Sonia Madrid Cánovas de la Universitat de Murcia, va realitzar el 2006 un estudi sobre l'accés lèxic mitjançant la denominació d'imatges en un grup de 10 nens francesos implantats i un grup de nens oients. Els resultats demostren una variant significativa entre nens sord implantats i nens oients. En concret, els resultats exposen que existeix un retard lingüístic d'almenys 3 anys en els infants implantats respecte els seus companys oients. A més, pel que fa al temps de mitjana per cada activitat, el grup d'infants implantats superar en dos minuts el d'oients (Cánovas, 2006).

Altrament, tal com apunta la doctora Jordina Amat en la seva tesi, la tecnologia no restaura l'audició ni fa que l'infant esdevingui oïdor, ja que hi ha molts factors que influeixen en la diversitat de resposta: el lloc de l'orella on es localitza la lesió que pot comportar una pèrdua auditiva transmissible, neurosensorial o mixta; el moment en què es produeix que dependrà de si és una pèrdua auditiva prelocutiva, perilocutiva, postlocutiva; i el grau de pèrdua auditiva, la qual pot ser lleugera (20-40dB), mitjana(40-70dB), severa (70-90dB), i la més greu, la pregona (90-110dB) (Canal Salut, 2019).

Les entitats i associacions en defensa dels drets de la comunitat sorda fa anys que lluiten pel reconeixement de la LSC al territori i per una orientació neutral sobre quina és la millor manera d'educar els infants sords (bilingüisme, oralisme, o altres). Fa anys que alerten que els implants coclears no són la panacea i que depèn molt de cada cas. Avisen que cada persona té unes condicions diferents i per tant les seves necessitats són altres. No és el mateix posar una pròtesi coclear en un infant que ja ha adquirit un llenguatge que en un que neix sord.

La portaveu de *Volem Signar i Escoltar*, Marian González, ha lamentat en diverses ocasions tant en mitjans de comunicació com en rodes de premsa un enfocament molt medicalitzat per integrar els infants sords, centrat en els audiòfons i els implants coclears, en lloc d'educatiu. Un punt de vista que s'han fet ressò altres col·lectius com la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA) i l'Associació de Pares i Mares de Nens Sord de Catalunya (APANSCE).

Així com expressa Carles Llombart, "l'implant és una ajuda, però no garanteix la capacitat de parlar. El més important és que, en el cas dels infants, els pares estiguin suficientment informats des de tots els àngles possibles per tal de tenir l'oportunitat de decidir amb coneixement de causa" (Llombart, 2006-2007, 47).

2.4 Anàlisi de mercat

En el següent apartat es dona pas a les seccions de target, contingut i a la taula de Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats, més conegut amb el nom de DAFO, per saber quins són els punts febles i forts del projecte que es presenta. Al mateix temps, s'explica quins és el model d'explotació a escollir, i quina és la situació televisiva pel que fa a continguts i audiència, amb la intenció de veure quin pot ser el millor nínxol de mercat.

2.4.1 Target i contingut

Característiques de la proposta documental	
Gènere	Documental
Durada	52 minuts
Temàtica	La Llengua de Signes en Català, una necessitat de ser-hi
País de producció	Espanya
Llengües	Català, Castellà, LSC i LSE
Públic a qui va dirigit	Joves i adults
Target	+12

Taula 2. Target i contingut. Elaboració pròpia

2.4.2 DAFO

<p>Debilitats</p> <ul style="list-style-type: none">-Poc finançament inicial-Temàtica de molts interessos econòmics-Falta d'experiència en el món audiovisual-La part afectada és una minoria-Pocs estudis fets a l'Estat Espanyol sobre la funcionalitat dels implants coclears	<p>Amenaces</p> <ul style="list-style-type: none">-Tv3 és un mitjà subvencionat per la Generalitat-Molta competència en el sector audiovisual-Epidemia Covid-19-Crisi econòmica
<p>Fortaleses</p> <ul style="list-style-type: none">-Ajuda d'un equip audiovisual-La Directa com a possible mitjà de difusió.-Suport de les entitats que conformen la comunitat de sords de Catalunya-Treball d'investigació-Documental de denúncia	<p>Oportunitats</p> <ul style="list-style-type: none">-Tema poc tractat en l'àmbit documental-Estratègia crossmedia que dona suport-Hi ha festivals en què es premia haver tractat temes basats en deficiències físiques i que són de minories.

Taula 3. DAFO. Elaboració pròpia

Model d'exploració

La fase d'aixecar un projecte i que tingui fons suficients per poder començar a produir és la més desesperant i que es perllonga més en el temps, ja que costa trobar els canals de finançament. Entre aquestes vies existeixen les següents (Fernández i Martínez, 1994, pàg. 74-76):

- El fons monetari de la pròpia entitat promotora o del productor-promotor, en un percentatge que pot canviar segons la legislació pertinent. Establir un acord de coproducció amb altres societats o productores audiovisuals. En aquests acords es solen incloure fórmules percentuals de recursos econòmics i acords per dividir-se el repartiment de la distribució del programa entre les diferents parts.
- Un pacte amb el distribuïdor que asseguri l'aparició del film en les pantalles d'exhibició cinematogràfica. Es tracta d'un pagament per avançat basat en els futurs ingressos que es facin a taquilla.
- Especialment al cine, és cada vegada més freqüent arribar a acords amb cadenes de televisió. Això es concreta amb un acord de coproducció o en la compra dels drets d'antena per passar el documental per la televisió al cap d'un temps .
- Encara que no passa sovint, es pot donar la preventa del film a distribuïdors d'altres països, qui avancen part dels diners per a la producció obtenint beneficis per a la distribució del producte en els respectius països .
- El recurs a inversors privats, que poden ser bancs, entitats de crèdit o societats d'inversió que arrisquen pel producte que vols duu a terme .
- Les participacions personals de periodistes o tècnics que intervenen en el procés, que contribueixen finançant el projecte, treballant sense cobrar o esperant a cobrar un percentatge dels beneficis de la producció.
- La venda a les distribuïdores videogràfiques per a la seva explotació en els comerços de lloguer domèstic.

- Els diferents programes europeus d'ajuda a la producció. Entre aquests, destaquen els programes MEDIA, Eureka Audiovisual i EURIMAGES que atorguen ajudes importants.
- Les ajudes públiques a la producció. Aquestes són subvencions proveïdes pel ministeri de cultura amb la finalitat de incentivar la producció audiovisual del país, i també pels departaments o conselleries regionals, autonòmiques o federals.
- Els sistemes d'ajuda al cinema, com l'avançament sobre els ingressos en taquilla.

D'entre totes aquestes opcions (Fernández i Martínez, 1994, pàg. 74-76), el recurs que més s'adaptaria a la proposta documental que s'exposa en aquest treball seria la coproducció amb altres productores audiovisuals i/o cadenes de televisió, com la cadena pública TV3, així com la participació professional de periodistes i tècnics. A més, es sol·licitarien ajuts a les entitats públiques catalanes i del Ministeri de Cultura.

2.4.4 L'anàlisi de la televisió a Espanya

Segons l'Associació per a la Investigació De Mitjans de Comunicació de 2019, dins el marc general del mitjans del país, la televisió continua sent el mitjà que encapçala el rànquing de penetració més alt, amb un 85,4%, per damunt de la premsa escrita i internet. Tot i que, el consum ha caigut respecte l'exercici anterior i ha registrat un 222 minuts de mitjana per espectador, 13 minuts menys que el 2018 (Barlovento, C, 2019).

Segons el mateix estudi fet per l'empresa de comunicació Barlovento, pel que fa al perfil de l'audiència, els joves d'entre 14 i 34 anys són el que menys consumeixen en televisió, amb un menys del 80% del total, mentre que la franja dels 55 als 65 o més es troba per damunt del 90% del total. Un factor que ve molt acompanyat per la presència digital, un mitjà que no ha parat d'augmentar les seves xifres. En concret, des del primer registre d'internet el 1996 -- amb una penetració de l'1%--, no s'ha aturat --segons les darreres dades del 2018 se situa al voltant del 82%.

Tanmateix, el consum que s'en fa d'internet molt sovint va associat a altres activitats que conflueixen entre elles: veure un programa de televisió alhora que es comenta un *post* a Instagram i/o es veu un video per Twitter. A més, d'un nou consum derivat de les plataformes emergents digitals, com Netflix, HBO, Amazon Prime, entre d'altres, en què l'oferta documental és bastant amplia. Més endavant hi haurà un estudi més exhaustiu d'aquestes.

ESTRUCTURA DEL CONSUMO DE MEDIOS EN ESPAÑA - 2019

Según edad

PORCENTAJE DE AUDIENCIA SOBRE EL TOTAL DE LA POBLACIÓN

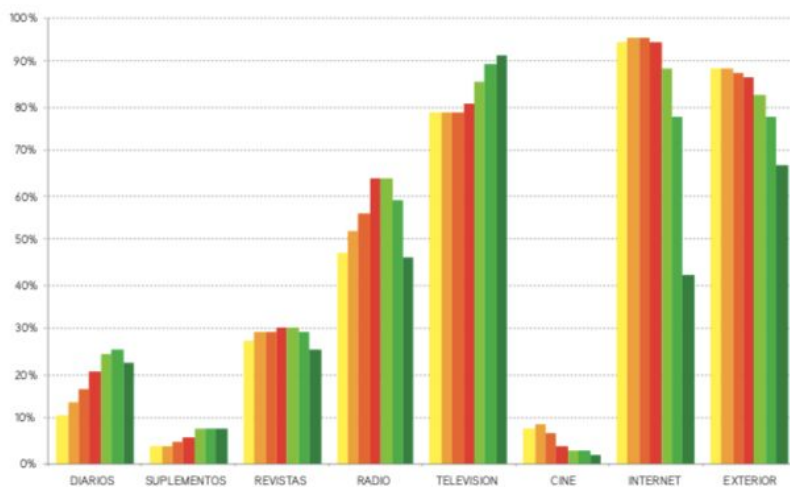

Figura 1. Percentatge d'audiència sobre el total de la població. Segons edat. Estructura del consum dels mitjans a Espanya (2019). Font: Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación

Pel que fa a Catalunya, els números no varien gaire a diferència del conjunt de l'Estat. La televisió és el mitjà més consumit per la població amb un 84,6%, seguit per Internet que es situa amb un 82,2%. A més, és la comunitat autònoma que fa més ús de la xarxa per darrera de Madrid, amb un 85,9% i les Balears, amb un 85%.

Si parlem dels mitjans públics que conformen l'espectre televisiu dins l'àmbit estatal, trobem La Corporació de Ràdio i Televisió Espanyola (RTVE).

La cadena pública compte amb dos mitjans, La 1, i sobretot La 2, que aposten per l'oferta documental en diferents dels seus programes, com L'Escarabajo Verde, Grandes Documentales, Documaster, Documentos TV, La noche temática i

Crónicas, Comando Actualidad, Documenta 2, Otros documentales i El Documental. A més, Rtvè també compte amb el seu portal en català, TVE Catalunya, en què s'hi fan molt tipus de programes, inclòs el gènere documental.

En l'àmbit privat trobem tota la resta de cadenes, tot i que, gairebé tot està supeditat al monopoli de dues úniques empreses: Mediaset i Atresmedia.

Mediaset és una empresa italiana que opera els canals de telecinco, Cuatro, FactoríadeFicción, Boing, Divinity, Energy, TelecincoHD, CuatroHD i Be Mad Tv.

Atresmedia és un grup de comunicació espanyol, propietari d'Antena 3, La Sexta, Neox, Nova, Mega i A3Series.

D'entre tots aquests mitjans i d'altres que formen part de la diversitat comunicativa de la televisió espanyola, la majoria dels programes són destinats a l'entreteniment pur, exceptuant alguns, com *Salvados* de la Sexta, que aposta per la producció i difusió del mercat documental.

Segons les darreres dades de 2019 publicades per l'Associació per a la Investigació De Mitjans de Comunicació, Telecinco es situa al capdavant del rànquing com ha estat fent durant els darrers 10 anys, enguany vora el 15%. El segueix Antena3, amb un 11,7%, que marca un lleuger descens respecte l'any anterior. La 1 és la número tres de la llista i registra la seva pitjor dada, amb un 9,4%, i la 2 es manté en la mateixa situació, amb un 2,7% de quota. *La Sexta* ha augmentat respecte l'any anterior i ara es situa en sisena posició, just per sota de les temàtiques de pagament, amb un 7%.

Cadenas	Año 2018	Año 2019
T5	14,1	14,8
A3	12,3	11,7
Lc1	10,5	9,4
AUT	7,9	8,2
TEMATICAS PAGO	7,6	8,0
LA SEXTA	6,9	7,0
CUATRO	6,0	5,3
FDF	2,9	2,8
Lc2	2,7	2,7
ENERGY	1,9	2,4
NEOX	2,4	2,4
NOVA	2,4	2,2
TRECE	2,0	2,1
DIVINITY	2,0	1,9
CLAN	1,8	1,9

Figura 2. Percentatge de quota segons canal de televisió i any. Ràquing de la quota d'audiència dels 14 mitjans més vistos a Espanya (2019). Font: Barlovento Comunicación 2019

Altrament, l'espectre televisiu compta amb les emissores de la FORTA, les autonòmiques, que tenen un 7,9% d'audiència, la qual cosa significa una pujada de tres dècimes més que l'exercici passat. Les cinc cadenes autonòmiques de més audiència són: TV3 (13,9% líder a Catalunya), TVGalicia (9,9%), Canal Sur (8,8%), ETB2(8,3%) i Aragó tv (8,3%).

D'entre aquestes, la cadena líder en audiència és TV3 que no deixa d'augmentar les seves xifres. Un mitjà que s'interessa per la feina documental, tan en producció, coproducció i, en menor mesura venta. Un dels programes per excel·lència sobre la feina documental és el *Sense Ficció*, que va liderar 22 de les 41 emissions, amb una mitjana de 355.000 espectadors i una quota del 14,2%. Per tant, val a dir que aquest mitjà és una possible oferta d'entrada per la proposta documental.

A Catalunya, el territori principal de producció, realització i difusió del documental, les dades d'audiència segons el canal de televisió i el share són les següents:

Cadenes	Audiència acumulada diària per cadenes a catalunya (2018)	Share vist per cadenes a Catalunya (2018)
La 1	21,7%	7,2%
La 2	13,4%	2,2%
TV3	27,0%	14%
Telecinco	22,6%	9,8%
Antena 3	24,7%	9,8%
La Sexta	23,8%	6,6%
Cuatro	19,6%	5,6%

Taula 4. Audiència acumulada per cadenes a Catalunya i el seu share, segons les darreres dades d'Idescat del 2018. Font: Idescat. Elaboració pròpia

Com ja s'ha comentat amb anterioritat TV3 és la cadena líder en audiències a Catalunya, però si ens fixem en el total d'audiència que acumulen el conjunt de cadenes de les dues grans bèsties empresarials de l'Estat, Mediaset i Atresmedia són les que registren xifres més elevades, amb un 81,1% i un 85% respectivament.

Segons l'Institut de la Cinematografia i Arts Audiovisuals, la producció espanyola durant l'any 2018 ha propulsat la realització de la creativitat audiovisual pel que fa a llargmetratges, que s'ha arribat a 266, superant les xifres de 2017 -- 241--. D'aquests, 52 han estat coproduccions amb altres països, en què França i Argentina han estat els principals. A més, del total de llargmetratges, 131 han estat documentals, gairebé la meitat.

2.4.5 Anàlisi de la televisió en obert

D'una manera més concreta, en aquest apartat s'exposarà per mitjà de taules la diversitat de cadenes en obert que hi ha a la televisió segons la seva oferta documental. Les cadenes escollides, segons la seva graella de continguts més afí a la producció de documentals, són les següents: La 1 i La 2 de RTVE, La Sexta i Mega d'Atresmedia, Cuatro de Mediaset, i TV3 i Canal 33 de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).

Programació segons continguts documentals de RTVE (La 1 i La 2)

Cadena	Programa	Temàtica	Compatibilitat amb el meu documental
La 1	<i>Ochéntame otra vez</i>	Històric/cultural	No
La 2	<i>La noche temática</i>	Actualitat	Sí
	<i>Documentos Tv</i>	Actualitat	Sí
	<i>Imprescindibles</i>	Art, cultura	No
	<i>Otros documentales</i>	Cultura	No
	<i>Crónicas</i>	Actualitat	Sí
	<i>Documaster</i>	Documentals divulgatius	Sí
	<i>Escala Humana</i>	Art i cultura	No
	<i>Grandes Documentales</i>	Natura	No
	<i>Diario de un</i>	Viatges	No

	<i>nómada</i>		
	<i>El Escarabajo Verde</i>	Medi ambient	No

Taula 5. Programació segons continguts documentals de RTVE (La 1 i La 2).Font: RTVE. Elaboració pròpia

Aquesta graella mostra la gran diversitat d'oferta que ofereix La 2 com a mitjà que aposta pel documental. En general el format que trobem dins aquests programes és d'un tipus de documental bastant clàssic, format per una veu narradora o el periodista que acompanya i guia l'espectador durant la història. Alhora també hi ha una gran varietat de documentals sobre fauna, animals, paisatges i medi ambient, però també hi ha d'altres que podrien ser una opció pel documental *Mama, vull espaguetis per sopar* .

Programació segons continguts documentals d'Atresmedia (La Sexta i MEGA)

Cadena	Programa	Temàtica	Compatibilitat amb el meu documental
La Sexta	<i>Salvados</i>	Actualitat	Sí
	<i>Scoop</i>	Investigació	Sí
	<i>Equipo de Investigación</i>	Investigació	Sí
MEGA	<i>Megawild</i>	Natura, animals	No

Taula 6. Programació segons continguts documentals d'Atresmedia (La Sexta i MEGA) .Font: La Sexta i Mega. Elaboració pròpia

Al contrari que MEGA, el qual no veig que sigui una cadena que pugui tenir un interès pel documental que es proposa, La Sexta sí que pot ser una opció de venda o coproducció, ja que tracta problemes polítics i socials, així com fa *Salvados*, programa amb un llarg recorregut i de molta audiència.

Programació segons continguts documentals a Mediaset (Cuatro)

Cadena	Programa	Temàtica	Compatibilitat amb el meu documental
Cuatro	<i>En el punto de mira</i>	Reportatge, investigació	Sí

Taula 7. Programació segons continguts documentals de Mediaset (Cuatro) .Font: Cuatro. Elaboració pròpia

Mediaset és una empresa de comunicació dedicada primordialment a l'entreteniment. La principal cadena, Telecinco, no compta amb cap programa de documentals dins la seva graella, i la que la segueix en audiències, Cuatro, compta amb un, *En el punto de mira*, que podria ser un focus d'interès per la seva preocupació per tractar temes socials. Tanmateix, el to té un punt tediós i sensacionalista.

Programació segons continguts documentals a la CCMA (TV3 i Canal 33)

Cadena	Programa	Temàtica	Compatibilitat amb el documental
TV3	<i>Sense ficció</i>	Documentals	Sí
	<i>30 minuts</i>	Investigació, reportatge	Sí
Canal 33	<i>El documental</i>	Documentals	Sí
	<i>60 minuts</i>	Investigació, Reportatges	Sí
	<i>Cronos</i>	Història	No

Taula 8. Programació segons continguts documentals de la CCMA (TV3 i Canal 33) .Font: CCMA. Elaboració pròpia

D'un temps ençà la televisió pública catalana aposta per una oferta documental ampla, que compta amb una forta diversitat pel que fa a temes i el tractament d'aquests. Segons Xavier Artigas, TV3 és una de les poques cadenes que aposten per documentals denúncia, encara que són molt pulcres pel que fa a la veracitat del contingut i el rigor.

El documental *Mama, vull espaguetis per sopar* el veig més enfocat a una coproducció dins un *Sense Ficció*, seguint els passos d'antecedents com *Les Pal·liatives* i *Peixos d'aigua dolça*. Tanmateix, el projecte no vol tancar-se portes, ja que la finalitat principal és difondre al màxim la realitat de la comunitat sorda catalana.

2.4.6 Internet

Des que va aparèixer internet s'ha convertit en un dels mitjans més consumits per la població. A dia d'avui internet forma part de la nostra quotidianitat. En el cas espanyol, un 97% de les cases de l'Estat tenen cobertura LTE, més coneguda com a xarxa 4G, sense comptar amb la nova generació tecnològica, la 5G que permet una major capacitat de banda ampla per les xarxes telefòniques (Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y la Sociedad de la Información, 2019).

La majoria de la ciutadania que viu en espais desenvolupats té un accés fàcil a la xarxa, ja sigui a casa, l'escola, espais públics i privats. Alhora, internet és el mitjà de consum per visualitzar, difondre i compartir continguts audiovisuals: films, sèries, documentals, curts, etc.

Internet és present a la televisió, el mòbil, l'ordinador, i per consegüent a tots els continguts audiovisuals. Per aquest motiu també és una opció de venda i difusió per la meua proposta documental.

Segons diu Ruano en el seu informe *Internet y la telefonía móvil nuevos soportes para distribuir contenidos audiovisuales*, entre les característiques que s'hi troben dins aquest panorama: trobem una altra mena de comunicació bidireccional entre l'usuari i el contingut, ara la participació del ciutadà és més activa en comparació a la televisió tradicional; hi ha la possibilitat de consum a la carta; noves oportunitats

de negoci entre els productors i els emissors; i una diversitat més gran de continguts entre els que escollir segons el gust del consumidor (Ruano, 2009).

De la mà d'internet trobem la telefonia mòbil i els smartphones, que han atorgat un gran impuls pel consum audiovisual, i alhora també a la seva realització. Ja són cada vegada més les persones que empren de manera simultània l'ús dels smartphones mentre consumeixen qualsevol altre mitjà de comunicació de masses. Segons el meu criteri, un pot estar assegut al sofà mirant la televisió, mentre envia missatges pel mòbil i veu un vídeo per l'ordinador.

Així com apunta Izquierdo-Castillo en *Distribución online de contenidos audiovisuales: análisis de 3 modelos de negoci*, la digitalització dels continguts ha provocat canvis i transformacions en el flux de la comercialització de productes audiovisuals. S'ha reconfigurat l'estructura del sistema audiovisual, pel que fa a la seva producció i distribució, i al mateix temps els hàbits de consum de la població han generat una sèrie de canvis adequats a les noves maneres de viure (Izquierdo-Castillo, 2012).

Un dels usos més freqüents que se li dona a internet és la visualització de continguts multimèdia, entre ells els vídeos. Cada vegada són més les plataformes que distribueixen continguts multimèdia, sigui de pagament o de franc, el que ha provocat un canvi en la manera d'accedir al contingut multimèdia. De tots els usuaris que declaren accedir a continguts audiovisuals per internet, el 68% ho fa per mitjà d'una plataforma de distribució sota demanda (Netflix, HBO, Movistar +, Amazon Prime...) (F.Telefónica, p 133).

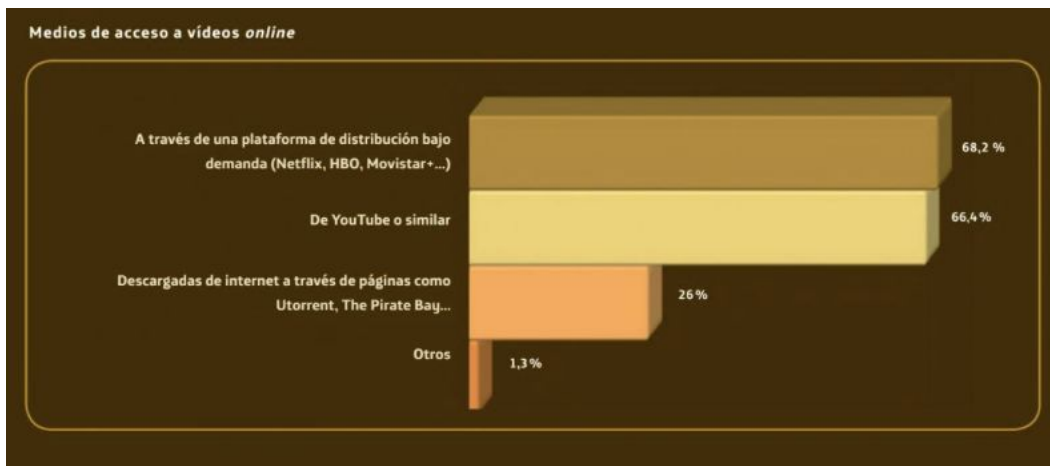

Figura 5. Mitjans d'accés a vídeos online. Font: Sociedad Digital en España 2018

Segons l'Observatori Nacional de les Comunicacions i la Societat de la Informació (ONTSI), la facturació digital del cinema i el vídeo a Espanya ha augmentat exponencialment en els darrers 4 anys, ascendint a 4.608 milions d'euros. Les activitats de producció cinematogràfica i de vídeo concentren la major part dels ingressos, concretament un 42,1% el 2018. Segons el darrer informe del 2019, les empreses registrades són 3.043, un 8% més respecte l'any anterior. Entre aquestes empreses es destaquen les activitats de post-producció cinematogràfica, de vídeo i de programes de televisió, i les de producció cinematogràfica i de vídeo.

Pel que fa al nombre de treballadors, hi han 26.081. Aquesta xifra equival a més de la meitat d'empleats del total que es dediquen als continguts digital (51,8%). La facturació de la part de negoci digital pel que fa a l'activitat de producció cinematogràfica i de vídeo representa el 83% del total, la qual cosa deriva en un total de 1.940 milions d'euros, i continua augmentant les seves xifres des que s'inicia una tendència ascendent a partir de 2016 (Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y la Sociedad de la Información, 2019).

Tot i així, la inversió total de la producció cinematogràfica i de vídeo ha caigut un 10% el 2018 respecte l'any anterior, amb 279 milions d'euros. Gairebé el 28% de la inversió va associada a la part digital, amb 78 milions d'euros, la qual cosa significa un augment del 122,7% (Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y la Sociedad de la Información, 2019).

Internet, per tant és una bona opció a explorar i tenir en compte a l'hora de distribuir la meua proposta documental, i per això és necessari saber els models de distribució. En concret, són tres els models per distribuir els continguts audiovisuals digitals per la xarxa: el model depenen de la publicitat, el model de micropagament i el model de la quota mensual (Izquierdo-Castillo, 2012).

En primer lloc, segons el model depenen de la publicitat, és el que l'usuari pot accedir als continguts sense pagar, és a dir de manera gratuïta, ja que el ingressos que rep la plataforma és gràcies a internet. Aquest model suposa un gran atractiu per l'espectador, que es troba amb una fórmula d'accés semblant a l'escenari offline. Malgrat tot, els operadors apunten que és un model que manca de viabilitat. Un exemple d'aquest és Hulu, operador principal i més reconegut (Izquierdo-Castillo, 2012).

Continuant amb el que diu l'autor Izquierdo-Castillo, pel que fa al model de micropagament, els usuaris paguen per allò que desitgen consumir en un espai de temps. Pot ser de vídeo sota demanda, que es paga per visualitzar el vídeo quan es vol, o de venda electrònica, que l'usuari es fa amb la peça audiovisual. Alguns exemple d'aquest tipus és Apple iTunes i Microsoft Video Zune (Izquierdo-Castillo, 2012).

Per últim, tenim el model de quota mensual, que correspon a plataformes en què l'usuari paga una mensualitat d'uns 7,99 i 9,99 dòlars i pot disposar de diversos continguts audiovisuals (films, sèries, docu-sèries, documentals, etc). Movistar +, Netflix, HBO i Filmin són algunes de les més famoses (Izquierdo-Castillo, 2012).

A causa de la poca viabilitat del model depenent de la publicitat, aquest treball estudiarà les altres dues opcions. De micropagament, s'analitzarà la plataforma més reconeguda iTunes, i de la quota mensual s'analitzarà Netflix, Movistar, HBO i Rakuten Tv, ja que són plataformes amb una àmplia oferta documental que podria ser compatible amb la meua proposta documental.

iTunes és una plataforma que neix d'Apple. És un reproductor multimèdia, en què l'usuari pot escoltar música, veure vídeos, i organitzar el material que compra. Es connecta amb iTunes Store, per mitjà d'internet. A més l'usuari pot llogar els continguts i té 48 hores per veure'ls.

Any i país d'origen d'iTunes	2001, Estats Units
Preu	Depenent del producte, la compra i el lloguer. La compra està entre els 6,99 i els 16,99 euros. El lloguer pot ser d'entre 3,99 i 4,99 euros.
Localitzacions	A tot arreu on té presència Apple, excepte Romania, Israel, Corea del Sud i Xina.
Oferta de documentals	Sí
Compatibilitat amb el meu documental	Sí, ja que disposa d'una gran oferta documental.

Taula 9. *iTunes*. Font: iTunes. Elaboració pròpia

Una de les plataformes més famoses i consumides pels usuaris és Netflix, la qual compta amb una gran varietat de continguts audiovisuals, i també amb la seva elaboració pròpia. Segons l'empresa, a principis de 2019, el servei comptava amb 139 milions de subscriptors a nivell mundial.

Any i país d'origen Netflix	1997, Estats Units
Preu	La tarifa canvia entre el mínim 7,99 euros al mes i el màxim, 13,99 euros al mes.
Localitzacions	A tot arreu excepte Xina, Crimea, Corea del Sud i Síria
Oferta documental	Sí
Compatibilitat amb la meua proposta	Sí, gràcies a la seva àmplia oferta documental.

Taula 10. Netflix. Font: Netflix. Elaboració pròpia

Movistar + és propietat de Telefónica. Es tracta d'una televisió digital que s'ofereix per mitjà d'ADSL i ADSL2+. L'oferta bàsica és de 65 canals de televisió i 15 d'àudio, i també té la possibilitat de consumir vídeos sota demanda.

Any i país d'origen Movistar	2015, Espanya
Preu	<ul style="list-style-type: none"> - Tarifa Motor: 10€/mes -Tarifa Selección deportes: 10€/mes -Tarifa Todo el futbol: 25€/mes - Tarifa Deportes total: 36€/mes - Tarifa Cine: 10€/mes - Tarifa Premium: 50€/mes - Tarifa Movistar Series: 3,5€/mes - Tarifa Playboy TV: 7€/mes -Tarifa Stingray Clássica: 5€/mes - Tarifa Mezzo: 5€/mes

	<ul style="list-style-type: none"> - Tarifa Premium Extra: 65€/mes - Tarifa Toros: 20€/mes - Tarifa Premium Total: 85€/mes - Tarifa Barça TV: 5,6€/mes - Tarifa Iberalia TV: 7€/mes - Tarifa Caza y pesca: 7€/mes
Localitzacions	Espanya, Andorra, Liechtenstein, Noruega, Islàndia i països dins de l'Espai Econòmic Europeu
Oferta documental	Sí
Compatibilitat amb la meva proposta	Sí per la seva varietat documental i perquè és un tema d'interès nacional.

Taula 11. Movistar+. Font: Movistar+. Elaboració pròpia

Home Box Office, més coneguda com a HBO, és una cadena de televisió nord americana, una emissora de televisió, una productora de continguts audiovisuals i un canal temàtic.

Any i país d'origen HBO	1981, Estats Units
Preu	8,99 euros al mes
Localitzacions	Disponible en 150 països, entre ells: Espanya, Brasil, Canadà, de Europa Oriental, Índia, Mèxic, Pakistàn, el Carib i Àsia.
Oferta documental	Sí
Compatibilitat amb la	Sí

meva proposta	
---------------	--

Taula 12. HBO. Font: HBO. Elaboració pròpia

Filmin és una de les darreres plataformes que ha nascut a Espanya durant els últims anys, concretament l'any 2008, i fou pionera en oferir un servei de tarifa plana al nostre país. L'empresa ofereix un ampli ventall de continguts audiovisuals, uns 10.000 continguts, entre ells documentals.

Any i país d'origen Filmin	Espanya, 2008
Preu	De 7,99 euros a 14,99 euros
Localitzacions	Espanya, Portugal i Mèxic via FilminLatino
Oferta documental	Sí
Compatibilitat amb la meva proposta	Sí

Taula 13. Filmin. Font: Filmin. Elaboració pròpia

I per últim, Rakuten Tv és una plataforma que ofereix films, sèries i documentals en streaming. Té un total d'uns 3.000 continguts, aproximadament. La empresa va ser fundada per dos catalans, Jacinto Roca i Josep Mitjà, que li van donar el nom de Wuaki.tv, però l'any 2012 va passar a formar part de Rakuten, empresa patrocinadora de FC Barcelona i d'origen japonès.

Any i país d'origen Rakuten TV	2010, Espanya
Preu	6,99 euros al mes
Localitzacions	Espanya, Itàlia, Regne Unit, França, Alemanya, Holanda, Bèlgica, Luxemburg, Irlanda, Àustria, Suïssa i Portugal.
Oferta documental	Sí
Compatibilitat amb la meva proposta	Sí, per la gran varietat documental que ofereix.

Taula 14. *Rakuten Tv.* Font: Rakuten Tv. Elaboració pròpia

Festivals

Una altra bona opció per difondre la meva proposta documental, i a posteriori la seva realització, són els festivals audiovisuals. Són molts els festivals que hi han a l'abast, tan nacional com internacionalment, en què nous continguts del món del cinema i el documental tenen l'oportunitat de donar a conèixer les seves òperes primes. A més, els guanyadors de les diferents categories que existeixen, depenent de cada festival, reben una compensació econòmica, i quelcom molt important, prestigi.

Alguns dels festivals que poden ser una porta d'entrada pel meu documental són els següents:

DocsBarcelona

Es tracta d'un Festival Internacional amb seu a Barcelona, que s'especialitza en el gènere documental, i es compon de tres seccions Oficials competitives: Panorama, Latitud DocsBarcelona i What The Doc!, així com d'altres seccions i màster classes. El festival va néixer l'any 2004, dins el marc del projecte europeu CinemaNet Europa, i la primera edició es va realitzar el 2007.

Enguany se celebra la vintitresena edició, però en format online a causa de la Covid-19 i està programada pels dies entre el 20 i el 30 de maig de 2020. Els seus patrocinadors són TV3 i el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) i compte amb el finançament de diversos governamentals nacionals i internacionals.

Algunes de les categories que el meu documental podria ser seleccionat són el Premi Nou Talent, dedicat a debutants dins el món audiovisual; el Premi Amnistia Internacional Catalunya al docsBarcelona, que reconeix els llargmetratges en favor per la lluita dels Drets Humans, la llibertat d'expressió i els valors d'Amnistia Internacional: el Premi Doc-U atorga un descompte del 50% en el lloguer de material per rodar en el proper projecte del director, entre d'altres.

Miradasdoc

Festival amb seu a Isora, Tenerife, que aposta per documentals amb una mirada crítica i amb una recerca periodística basada en el rigor i la veritat.

MiradasDoc s'estructura en base tres eixos principals: festival, mercat i formació. I algú del guardó que pot obtenir el meu documental és l'ajuda de 3.500 euros per mitjà dels Premis Desenvolupament MiradasDoc.

Protesta

El Festival Internacional de Cinema de Crítica Social 'Protesta' amb seu a Vic obre les portes a llargmetratges que mostrin les injustícies socials i que sovint no tenen l'opció d'arribar a les sales de cinema.

Alguns dels premis que pot optar el meu documental és el millor curtmetratge documental i el premi del públic.

Inclús

Es tracta d'un festival Internacional de Cine i Discapacitat amb seu a Barcelona. I alguns dels premis que pot optar el meu documental és el premi del jurat i el premi del públic.

Aquest festival pot ser una porta d'entrada per donar visibilitat al meu documental, ja que se centra especialment en una discapacitat.

Clam

Festival impulsat per l'entitat FICNA, Festival Internacional de Cinema de Navarques, que va engegar la primera edició l'any 2003 amb la finalitat de promoure els valor no materials com la Solidaritat, els Drets Humans i els Drets Civils. Entre els premis que pot rebre el meu documental estan el del jurat, l'especial del jurat i el del públic.

Punto de Vista

Punto de Vista dona nom al Festival Internacional de Cinema Documental de Navarra, el qual obre les portes a totes les formes de pel·lícules de no ficció i s'autoproclama com un espai per la celebració, el descobriment i l'anàlisi del cinema agrupat sota l'etiqueta de documental.

Els premis als qual puc presentar el meu documental són el Gran Premi Punto de Vista a la millor pel·lícula, el premi Jean Vigo al millor director, l'especial del públic, i pot optar a recollir alguna retribució extra del jurat del festival.

3. La Bíblia audiovisual

3. 1 Presentació formal del projecte professional

A continuació la Bíblia audiovisual detallarà amb exactitud i de manera àmplia tot el procés de realització i desenvolupament de la meva proposta documental.

Com he dit al principi del treball, a causa de la pandèmia mundial sorgida pel virus Covid-19, la Bíblia audiovisual i la seva configuració s'ha vist alterada. Per un costat, el format de les entrevistes hauran de ser per via vídeotrucada. En segon lloc, la tasca dels CREDA no podrà ser ni visitada ni gravada. I per últim, i el més important, el contacte amb les famílies d'infants ha estat impossible a causa de la situació que estan vivint a casa amb els fills, però gràcies a les vivències explicades per la portaveu de *Volem Signar i Escoltar*, Marian González, he pogut accedir una mica a les situacions d'algunes d'elles i elabora un guió de tractament.

Així mateix, en comptes de comptar amb una escaleta convencional, el treball constarà d'una escaleta de tractament i un Slug line que defineix el format del guió. Per un costat, l'estructura de tractament serà formada per les diferents seqüències que componen el documental i cadascuna d'ella es defineix amb un petit paràgraf que indicarà: l'espai, els protagonistes, l'acció i el tema de la conversa. I per l'altre, l'Slug line descriurà en majúscules el número d'escena, si és exterior o interior, si és de nit o de dia i l'espai. L'Slug line és una única frase que acompanya les seqüències de l'escaleta de tractament i que respon a: Subjecte + Verb + Predicat.

Els personatges que apareixen estan justificats, així com la descripció del material necessari per dur a terme la futura producció. A més també s'hi desenvoluparan tots els documents de producció, preproducció, producció i postproducció, fins al pressupost i al pla de finançament.

Aquest projecte es basa en una proposta documental, per tant no es contempla la realització completa del documental, que seria d'uns 50 minuts de durada.

En un principi a l'annex del treball havia d'aparèixer un petit teaser de venda d'uns 3-4 minuts, però com ja s'ha dit amb anterioritat la situació actual dificulta la seva realització, així que de moment i segons com s'han desenvolupar les circumstàncies no s'ha pogut fer.

3.2 Presentació detallada

L'objectiu principal d'aquest projecte és donar veu, visibilitzar la realitat que viu la comunitat sorda catalana i demostrar que la llengua de signes és primordial i necessari pel desenvolupament de les persones sordes, encara que disposin de qualsevol aparell de suport tecnològic.

En concret, el treball de fi de grau que s'està desglossant en tot aquest marc es basa en una proposta documental que demostrï la manca de voluntat política per incentivar la difusió, l'aprenentatge i la recerca de la Llengua de Signes Catalana (LSC), la llengua per naturalesa de qualsevol persona sorda que viu al Principat.

La proposta documental vol posar el focus d'atenció en la inutilitat que se li dona a la llei 17/2010 aprovada al Parlament de Catalunya, així com a la gestió que s'està fent de part de l'Administració, i si és possible veure si n'hi ha interessos econòmics i polítics al darrera. Hi ha un benefici per part de l'Estat derivat dels implants coclears? És per aquest motiu que no s'estimula la llengua de signes? Hi ha una vulneració de drets de la infància?

La proposta documental vol posar sobre la taula la necessitat que té una persona sorda d'adquirir la seva llengua per naturalesa, la llengua de signes per mitjà d'estudis i gent especialitzada en el tema que argumentin el perquè.

En resum, es basa en una proposta documental molt centrada en els mecanismes d'educació que reben els infants sords, i demostrar que aquests no tenen l'empar jurídic i polític per desenvolupar-se de manera cognitiva, social i afectiva com qualsevol altre persona. A més d'ensenyar altres temes subjacents, com és el patrimoni històric d'una llengua, l'estigmatització sobre les persones sordes i els prejudicis que envolten la comunitat sorda.

La manera com abordar aquesta problemàtica serà de la següent manera. Per un costat, entren en joc les persones afectades, els pares i mares dels infants sords que explicaran en primera pell el procés a seguir quan a la seva criatura li han detectat sordesa severa. Al mateix temps, apareixeran els infants sords per veure quines són les seves experiències i quin ha estat i és el seu nivell d'aprenentatge.

La finalitat és trobar personatges que hagin passat el procés típic un cop és detectat de sordesa: proves auditives, implants i logopedies. Veurem quin és el paper de la llengua de signes en tot això.

A més, coneixarem persones sordes que empren com a nexa de comunicació la llengua de signes catalana per relacionar-se i desenvolupar-se. Quina és la seva quotidianitat i el seu aprenentatge?

El punt de vista dels CREDA serà important per exposar la tasca que fan aquests grups de treball i veure quines són les solucions que aporten als infants amb sordesa.

Altrament, els experts en medicina, concretament otorrinolaringologia i audioprotetistes, així com lingüistes i educadors que treballin dins aquest context seran un apartat clau per exposar de manera argumentada les raons que deriven a aquesta problemàtica i disputa entre el col·lectiu que aposta per la llengua de signes i el que l'exclou i aboca a la comunicació oral.

Per tal que l'espectador pugui empatitzar amb els personatges de les històries i entendre quin és el problema de fons que vol externalitza aquest documental, hi haurà protagonistes que faran de fil conductor i d'altres de secundaris per atorgar ritme i intriga a la narració.

Així doncs, el meu projecte es basa en la font de testimonis i les experiències que aportin alguns d'aquests per teixir la situació de la comunitat sorda a Catalunya.

Les històries dels protagonistes tindran un pes important, les quals seran transmeses per mitjà d'entrevistes, i sobretot per imatges en moviment en què aquests personatges siguin el centre d'atenció, per tal de vestir el documental d'una manera més fílmica i amena.

La durada del documental és d'aproximadament 50 minuts. Sempre que sigui possible, les imatges seran d'elaboració pròpia, exceptuant d'algunes imatges i cintes de vídeo que puguin tenir els testimonis de la narració i siguin favorables a mostrar-se en el documental i d'alguna imatge d'arxiu.

El format que agafa la peça audiovisual va destinat a la seva emissió per televisió i festivals independents que apostin per temes socials, de minories i de denúncia.

La força que em va empènyer a encarar el plantajament d'aquest tema va ser la manca de transparència i d'informació sobre un tema tan delicat i que afecta de manera directa a les persones sordes, i per tant desencadena en una vulneració dels drets humans.

No podia entendre perquè les institucions catalanes decidien no apostar per difondre i ensenyar la llengua de signes quan és la llengua per naturalesa d'un part de la nostre societat. Em preguntava quins eren els interessos governamentals en invertir milions de diners en uns implants coclears que demostren una manca d'eficàcia com a recurs per si sol en una persona sorda.

I així doncs, juntament amb tot això esmentant anteriorment, i sent conscient de tot un discurs contrari a l'aprenentatge per via oral impulsat per alguns col·lectius i associacions catalanes, vaig decidir que el millor era plantejar un documental audiovisual que fos l'altaveu per donar a conèixer tot això a la ciutadania, i investigar que hi ha al darrera i perquè hi és aquesta "sobrepotecció" per part de l'Administració en perpetua aquesta dinàmica.

3.3 Fitxa tècnica

Títol: Mama, vull espaguetis per sopar

Subtítol: La llengua de signes catalana, una necessitat de ser-hi

País	Espanya
Any	2020-2021
Gènere	Documental
Durada	50 minuts
Idiomes	Català, llengua de signes catalana, castellà,
Subtítols	Llengua de signes catalana, català
Direcció	Sara Aminyan
Producció	Sara Aminyan
Guió	Sara Aminyan
<i>Muntatge</i>	<i>No concretat</i>
Música	<i>No concretada</i>
Tècnic de so	<i>No concretat</i>
Operador de càmera	<i>No concretat</i>
Equip tècnic	<i>No concretat</i>

Taula 15. Fitxa tècnica. Elaboració pròpia

3.3.1 Elaboració del guió

Storyline:

La meva proposta documental *Mama, vull espaguetis per sopar* tracta de posar veu i rostres a una minoria que viu a la nostra societat, la comunitat sorda catalana. Vol ser una porta d'entrada a comprendre quines són les necessitats d'aquestes persones i denunciar que els recursos que se'ls hi està donant no són ni suficients ni adients pel seu desenvolupament cognitiu, social i intel·lectual. La finalitat és que el documental serveixi com una eina de pressió per començar a canviar les coses i fer entendre als polítics que tothom necessita una llengua, i si això manca el que succeeix és una vulneració de drets humans, i en aquest cas de drets de la infància.

Argument:

La meva proposta documental presenta la història de tres famílies, la de l'Unax, l'Aniol i el cas del Joel. A més, de la família de la portaveu de l'Associació *Volem Signar i Escoltar* i defensora de la llengua de signes catalana, Marian González, qui a més de constar com una font experta, serà qui ens expliqui una mica la història del seu fill i la seva lluita.

L'Unax és un dels protagonistes del documental *Mama, vull espaguetis per sopar*. L'Unax és sord prelocutiu, té 4 anys i és implantat bilateral. Actualment cursa P3 a l'escola pública ordinària Llávets de Vilanova i la Geltrú, el seu municipi de residència, juntament amb el seu germà gran, de 5 anys. La mare és la Violeta, treballadora per l'Ajuntament de Vilanova, i el pare és l'Edu. Tots dos aprenents de segons curs de lsc.

L'educació de l'Unax actualment compta amb la meitat d'hores en llengua de signes catalana, l'altra meitat és amb llengua oral, i no hi ha altres companys sords a classe. Això és tot el que li ha proporcionat el departament d'ensenyament a aquesta família després de reclamar la lsc pel seu fill.

“L’Unax plora i crida durant hores i hores seguides. L’Unax no està bé i no sap com comunicar-ho als seus pares”, explica la Marian González preocupada.

Ara, els pares rumien si dur el nen a l’escola 3 Pins, i que així rebi una educació bilingüe, on hi hagi altres nens sords i on la llengua de signes sigui vehicular.

Un altre dels protagonistes del documental *Mama, vull espaguetis per sopar* és l’Aniol. L’Aniol és sord prelocutiu, té 7 anys i porta audiòfons. Els pares mai han vist del tot adequat l’opció de què el seu fill portés implants coclears. El seu pare és en Xavi i la mare la Consol, tots dos són sords. El dia que va néixer l’Aniol, els pares ja es van assabentar que al seu municipi no hi havia res pels infants sords. Van decidir deixar les seves respectives feines, ell la de fuster i la mare la de cuidadora de la llar, van empaquetar les coses de la casa i van anar a viure a Barcelona. Ara hi són a casa la tieta.

Segons ens explica la Marian, l’esforç que està fent aquesta família és brutal. Els pares els hi està costant molt trobar feina, o al menys una que sigui mínimament decent. Però tot ho fan perquè el nen pugui accedir a una escola on tingui a l’abast tots els recursos, com l’escola 3 Pins i un entorn ric signant.

El cas del Joel, és un dels casos més complicats i greus en què pot caure un infant a causa de no tenir una llengua. El Joel és de Badalona (Barcelona), sord de naixement i té una sordera severa. La primera vegada que es va comunicar amb la seva mare tenia 3 anys i va dir: “Mama vull espaguetis per sopar”.

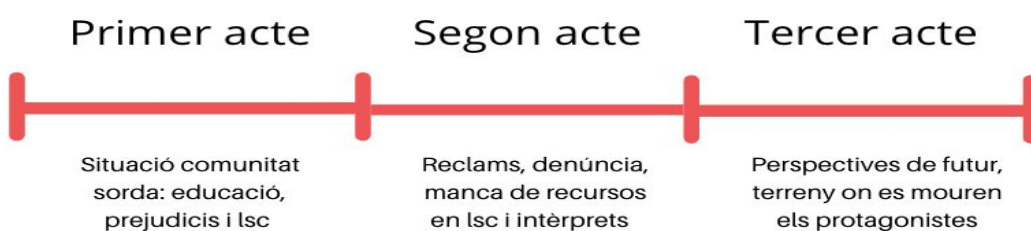
La mare del Joel el va enviar al Servei Educatiu de Badalona, però en allà mai no li van oferir la llengua de signes. El Joel mai no ha dut implants coclears, però sí audiòfons. Així i tot, el Joel, avui dia, és 9 anys i no pot accedir a una comunicació. Ara i després de molta lluita perquè el nen pogués anar a una escola bilingüe, està escolaritzat a l’escola 3 Pins, però té moltes dificultats per comunicar-se. Està aprenent alguns signes i té motivació per connectar amb altres persones, però les barreres que té a nivell cognitiu, aprenentatge i comunicatiu són molt grans.

A més, com a història secundària comptarem amb algunes escenes quotidianes de la Marian González, la portaveu de *Volem Signar i Escoltar*, qui té un fill adolescent sord a casa, l'Ervin, signant i oralista. “L'Ervin el primer que fa al matí es posar-se els audiòfons, com qui es posa les ulleres per veure”, diu la Marian.

Aquestes històries són el punt de partida per entendre amb quines dificultats i barreres es troba la comunitat sorda a Catalunya. Per què se'ls hi posa tan complicat poder accedir a la llengua de signes? També són la mostra de fins on arriben els implants i els audiòfons, un recurs necessari i de suport, però no l'únic.

3.3.2 Elements i estructura del documental

3.3.2.1 Estructura

L'estructura que segueix la proposta documental es basa en l'ordre del passat, encapçalat per les narratives de les famílies que donaran veu sobre la situació que els ha fet arribar fins aquí, el present, mogut per l'acció dels personatges, i el futur, el lloc on volen arribar i el que aconseguiran.

El documental anirà separat per blocs temàtics, que cadascú serà representat pels seus protagonistes, les persones sordes i les seves famílies, i acompanyat dels experts que donin dades i parlin sobre els temes en qüestió que es volen abordar durant el documental.

Mama, vull espaguetis per sopar (La llengua de signes catalana, una necessitat de ser-hi) és una producció audiovisual en format documental que tracta de donar veu a la importància de la llengua de signes entre la comunitat sorda a Catalunya.

La seqüència de les escenes es desenvolupa per mitjà de tres blocs principals, els quals es desenvolupen en diferents subapartats. Un primer bloc dona pas a la situació de la comunitat sorda a Catalunya, i tractarà: l'educació catalana en vers a la situació dels alumnes sords, el paper dels CREDA respecta el seguiment que fan a les famílies de fills sords i protocols, el paper de la llengua de signes catalana en la intervenció de l'infant sord, i el paper dels implants coclears, els seus beneficis i perjudicis.

El segon bloc del documental abordarà la manca de recursos per part de l'Administració per fer front a les necessitats d'aquestes persones i els reclams que demana la comunitat sorda. Aquest és el punt del documental en què es generarà més reivindicació i denúncia.

I una tercera part i final, que vol obrir la porta al futur, a quines són les línies que marquen les projeccions d'aquesta població: s'espera un terreny esperançador o d'inestabilitat?

En definitiva, s'exposarà quina serà la situació d'aquests infants si l'Administració no intervé i es comença a apostar per la llengua de signes en l'educació. Quin és el futur per aquests infants?

Els principals narradors del documental són els personatges. Com aquest documental tracta sobre la sordesa, i per tant, molts d'ells no es comuniquen en llengua oral o no de la mateixa manera, serà en molts moments la veu dels pares i dels experts qui posin veu a les escenes i en les situacions. Al mateix temps, com aquest documental és una clara aposta per la defensa de la llengua de signes en la intervenció amb l'infant sord, també hi haurà moments, sobretot quan es motri el cas de la família de l'Aniol en què tots 3 són sords, que es parli la LSC i hi hagi subtítols per traduir el que diuen. A més, tot el documental serà interpretat en LSC.

Sinopsi

La proposta documental suggereix iniciar el documental mostrant una mica la història de l'Unax. La primera escena mostrarà la naturalesa i la quotidianitat d'aquest personatge i el seu entorn familiar a casa.

Veurem escenes íntimes d'aquest personatge i els sorolls que es desperten. L'Unax és un dels protagonistes del documental. Té 4 anys i és sord profund. Juntament amb l'Unax apareixeran els seus pares i el seu germà gran de 5 anys, les persones que viuen amb ell a casa.

Durant aquest primer bloc, el més llarg dels tres i que contextualitza la situació que viu la comunitat sorda catalana, es presentarà la família de l'Unax i la del Joel. És el bloc centrat en l'educació d'aquests infants. Totes dues històries s'aniran entrelaçant entre elles, per atorgar ritme i energia. L'ús d'imatges de recurs ajudarà a facilitar aquest joc. Alhora apareixeran alguns experts per exposar i resoldre els dubtes sobre en quina situació es troben aquestes persones i per què. D'entre aquests experts, hi haurà la figura dels CREDA Pere Barnils, la doctora per la Universitat de la Corunya Esperanza Morales i la lingüista Jordina Amat.

El segon bloc, encapçalat per la referència de la manca de recursos i els reclams de la comunitat sorda, s'obrirà amb un fragment de la compareixença al Parlament de Catalunya el 7 de maig de 2019 en què l'Associació *Volem Signar i Escoltar*, juntament amb el suport de FESOCA i lingüistes exposen la necessitat d'ensenyar la LSC als nens des del primer moment que es diagnostica la seva sordesa a l'hospital. En aquest bloc es donarà veu a la història de l'Aniol i la situació dels seus pares, i la lluita de la Marian González per donar-li les mateixes oportunitats al seu fill adoptat, l'Ervin. A més, sortiran diversos experts com la propia Marian, el doctor Mufid Abdo i el logopeda i director adjunt del CREDA Pere Barnils, Carles Graupera.

El tercer i últim bloc, donarà pas a la cloenda del documental. Aquest vol donar resposta a quina és el futur que els hi espera als infants sords del documental *Mama, vull espaguetis per sopar*. I quines línies de futur té la llengua de signes i la situació de la comunitat sorda catalana.

Tractament narratiu

L'estructura del documental es basa en el desplegament dels tres blocs citats i descrits anteriorment. Cadascun dels blocs serà representat per uns protagonistes: l'Unax de 4 anys, l'Aniol de 6 i el Joel de 9 i l'Ervin de 14. Tots quatre, juntament amb les seves circumstàncies personals i familiars, seran els protagonistes del documental.

Totes les històries tenen punts vivencials en comú. Tots pateixen sordesa severa, els quatre s'han vist amb dificultats per accedir a un aprenentatge i a una comunicació i les famílies han hagut de lluitar pels drets dels seus fills. La resolució, però, dels casos ha estat diferent en cada un.

El documental té la voluntat de donar veu aquelles persones que no han pogut desenvolupar-se per mitjà de la via oral, per fer veure que hi ha molts infants que no s'en surten exitosament pel mode ordinari, i que la llengua de signes és un cinturó de seguretat, que atorga plenes garanties a les famílies perquè el seu fill o filla tingui un correcte desenvolupament cognitiu i psicosocial. El documental es centra a explicar les conseqüències de no poder adquirir un llenguatge i de la privació lingüística.

Els protagonistes d'aquest documental són víctimes d'un sistema educatiu basat en la fe mèdica per solventar la sordesa més que en el desenvolupament lingüístic.

El documental començarà directament amb l'aparició d'uns dels protagonistes, de mica en mica s'anirà explicant la seva història en veu dels seus pares. L'espectador anirà entenent tot el que passa a mesura que es vagin succeint les escenes. Els personatges, les localitzacions, les accions i la narrativa formaran un discurs coral que contextualitzi i expliqui la realitat de la comunitat sorda catalana.

La finalitat és que l'espectador connecti, tingui més ganes de saber sobre els protagonistes i compregui les situacions.

Tractament audiovisual

El tractament audiovisual que vol dur a terme aquest documental es basa en el mode de representació institucional i cercant sempre la màxima transparència possible. En concret, el llargmetratge té la intenció de combinar plans detalls i primers plans per ressaltar les escenes de la quotidianitat dels personatge, i així atorgar una línia més íntima i expressiva en les accions, i alhora acostar l'espectador a les seves vides.

Pel que fa a les entrevistes, tant dels experts com dels pares i mares que donen veu, s'empraran plans mig per ressaltar les emocions i mantenir l'atenció. En els moments de canvi d'escena i per passar d'una història a una altre, es farà ús d'imatges recurs que seran gravades, en la majoria, de plans general i oberts.

Preferentment les imatges tindran un to càlid, atès que gairebé el transcurs del documental es donarà en espais interior i que les escenes seran protagonitzades per infants, amb la finalitat de transmetre a l'espectador la gentilesa i l'aurea transparent dels petits.

Pel que fa als aspectes d'il·luminació, la tendència és intentar emprar la llum natural quan sigui possible. En els casos que això no sigui possible es farà ús d'un panell LED i un reflector (el material serà especificat amb més atenció en l'apartat Material tècnic d'imatge i so).

En l'àmbit del so, es farà una mescla entre la música diegètica en escenes que s'emprí el mode observacional, i extradiegètica per donar un punt d'emotivitat. Durant les entrevistes el so serà directa per mitjà d'una perxa.

Pel que fa l'ús de càmeres, el documental serà filmat en dues càmeres per atorgar sempre més dinamisme i acció a les escenes.

La finalitat d'aquest documental és fugir del únicament "telling" per cercar l'acció i el dinamisme; montar una peça audiovisual documental però que es vesteixi de ficció per atreure l'audiència.

criteris de realització

Així com s'ha comentat en la secció anterior, el documental vol seguir el mode de representació institucional i el muntatge de transparència respectant els codis clàssics.

El pla de rodatge té en compte l'ús de dues càmeres per articular el seguiment de les converses entre dues o més persones que surtin en escena, així com fer ús del pla-contraplà per atorgar més dinamisme i acció en les seqüències.

En la darrera part de la producció del documental, la postproducció, la directora juntament amb un muntador/a acabara d'articular el documental i així acabar de donar forma al discurs. Serà el moment de seleccionar i deseleccionar escenes amb la finalitat de donar-li la narrativa que es desitja.

Pel que fa al muntatge de les escenes, les que siguin de recurs i de transició entre una escena i una altre predominarà el pla general; les que donin veu a les entrevistes seran en pla mig; aquelles que siguin per mitjà de la càmera observacional seran en pla detall i primer pla; i les escenes que segueixin a personatges seran encapçalades en molts casos, per plans seqüència i travellings per tal de donar un valor fílmic a les imatges.

La majoria de les escenes enregistrades seran de creació pròpia, és a dir, no hi haurà ús d'imatges d'arxiu, exceptuant l'escena sobre la compareixença de les demandes per part de l'Associació *Volem Signar i Escoltar* al Parlament i algunes que proporcionin els protagonistes, si s'escau. Hi haurà un predomini d'imatges que reflectiran el dia a dia dels personatges, la seva quotidianitat, els seus entorns personals i la seva naturalesa.

Per separar els tres blocs que conformen la complexitat del documental es farà ús del fos a negra per marca l'inici, el clímax i el desenllaç de la història.

Les entrevistes als pares i mares seran fetes dins el seu entorn personal, on viuen amb els seus infants i que se sentin el més còmode possible. Pel que fa a les fonts

expertes seran fetes en un mateix lloc, per tal de diferenciar aquestes fonts amb els altres testimonis.

Aquestes entrevistes sovint seran mirant a càmera, pla fix i frontal, i en ocasions seran la veu en off d'imatges recurs on hi surtin els infants. El so serà diegètic, tant en les entrevistes com en les de càmera observacional, que en aquestes últimes s'inclouren les declaracions de les entrevistes per sobre de les imatges. En les seqüències de recurs hi haurà so extradiegètic, sovint música i d'ambient.

Per acabar, pel que fa als criteris de llengua, el documental serà bàsicament explicat en català i en llengua de signes, que serà subtítulat en català. En alguns casos hi haurà alguna entrevista que serà realitzada en castellà, com quan parli el doctor Mufid Abdo. Al mateix temps, com que ens referim a la comunitat sorda, tot el documental tindrà opció a ser subtítulat amb català i castellà, les dues llengües oficials de l'Estat, i tindrà un intèrpret que el tradueixi en llengua de signes catalana per tal que sigui accessible a totes les persones sordes i signants.

3.3.3.ESCALETA

A continuació es mostrarà una escaleta de documental orientativa per tal de situar el lector i veure cap on anirà el guió tècnic.

Com es tracta d'una peça audiovisual documental i no de ficció, cadascuna de les escenes pot ser susceptible a canvis depenent de la naturalesa dels personatges i de tot el que pugui passar un cop se estiguin rodant.

Atès a les circumstàncies que ens trobem arran de la Covid-19, no hi ha hagut forma de poder parlar amb les famílies personalment. La informació aportada d'aquestes és fruit de les entrevistes que he anat fent amb la portaveu de l'Associació *Volem Signar i Escoltar*, Marian González, qui agraeixo la seva entrega i dedicació. És per aquest motiu, que poden haver alteracions durant el procés de creació de l'audiovisual.

Pel que fa a les fonts expertes, sí que hi hagut un tracte directa amb elles i seran les que donin veu al documental.

Cadascuna de les escenes procura cerca el màxim de dinamisme possible per atorgar més acció al llarg.

Mama, vull espaguetis per sopar

Acte I pàg. 81-86

ESCENA 1. INTERIOR. CASA LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA.

Apareix en escena l'Unax, plora desconsoladament al menjador de casa

ESCENA 2. CRÈDITS.

Nom del documental. Música extradiegètica.

ESCENA 3. INTERIOR. CASA LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

Unax continua plorant i ara crida.

ESCENA 4. INTERIOR. CASA LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

Unax, mentre està inquiet, comença a parlar pare i mare sobre el perquè li agafen aquests brots d'histèria al fill.

ESCENA 5. INTERIOR. CASA LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

El pare i mare de l'Unax asseguts a la taula de la cuina narran la situació que viuen a casa i les dificultats per comunicar-se amb Unax.

ESCENA 6. INTERIOR. CASA LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

Unax, més calmat, i el seu germà gran juguen a taula mentre esmorzant cereals amb llet.

ESCENA 7. EXTERIOR. BARCELONA. DIA

Imatge carrers de Barcelona.

ESCENA 8. EXTERIOR. CARRER BARCELONA. DIA

Joel i la seva mare caminant pel carrer direcció l'escola a pas ràpid. Al Joel se li descorden les sabates. S'aturen i la mare se les corda.

ESCENA 9. EXTERIOR. PORTA ENTRADA DE L'ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

La mare s'acomiada del Joel. Li fa una abraçada i un petó a la galta i li diu adéu en LSC. Ell li respon en LSC.

ESCENA 10. INTERIOR. MENJADOR DE LA CASA D'EN JOEL. DIA

La mare del Joel explica que el Joel amb 9 anys no té prou facilitat per comunicar-se amb ningú, i explica els avenços dels nen gràcies a l'aprenentatge de la LSC.

ESCENA 11. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

La lingüista Jordina Amat explica els avantatges de la lsc i el seu ús en els infants sords des dels inicis de la seva etapa evolutiva.

ESCENA 12. INTERIOR. PASSADÍS DE L'ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

Imatge passadís de l'Escola 3 Pins.

ESCENA 13. INTERIOR. PASSADÍS DE L'ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

El Joel camina pel passadís, l'acompanya una de les mestres i logopedes fins l'aula.

ESCENA 14. INTERIOR. AULA DE L'ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

Una de les mestres la Marian González explica com va arribar el Joel, els avenços que està tenint i el que fan per incloure'l entre la resta de companys.

ESCENA 15. INTERIOR. AULA ESCOLA 3 PINS. DIA

Mentre acaba la narració de la logopeda, el Joel fa una activitat a l'aula conjuntament amb els seus companys. Sona el timbre i la senyal òptica.

ESCENA 16. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

La doctora i lingüista per la Universitat de la Corunya, Esperanza Morales, explica les causes del Síndrome de Privació lingüística en els infants sords.

ESCENA 17. EXTERIOR. CARRER ON VIU LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

Unax i el seu germà jugant al jardí/pati de casa amb joguines de lego.

ESCENA 18. INTERIOR. CASA LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

La mare de l'Unax cerca a la barra de Google que s'ha de fer quan tens un fill sord?. S'escolten les tecles del ordinador i després la veu de la mare que parla sobre els primers contactes amb el CREDA.

ESCENA 19. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

La directora de l'escola Pere Barnils de Barcelona, Montserrat Anglarill, explica quines són les indicacions que dona l'hospital un cop detectada la sordesa. Els CREDA com a mesura prescriptiva.

ESCENA 20. INTERIOR. CASA LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

Mare de l'Unax finalitza l'explicació sobre l'orientació dels CREDA i la seva intervenció per ajudar el seu fill sord.

ESCENA 21. INTERIOR. MENJADOR DE LA FAMÍLIA DE L'UNAX. DIA

La mare acaba de recollir les coses tirades al terra, prepara les dues motxilles i acaba quan la mare crida els nens per anar a l'escola.

ESCENA 22. EXTERIOR. CARRER: TRÀFIC, SEMÀFORS. DIA

Imatge del tràfic, del soroll de la ciutat, com si fossin els ulls de la mare que mirar pel parabrisa.

ESCENA 23. INTERIOR. COTXE. DIA

La mare de l'Unax porta els dos nens a l'escola mentre els hi explica l'esmorzar que tenen per avui.

ESCENA 24. INTERIOR. FABRA I COATS. DIA

Una de les logopedes del CREDA Pere Barnils, Mari Serrano explica la tasca dels professionals del CREDA amb l'intervenció amb l'infant sord.

+Dades sobre quants CREDA hi ha a catalunya i quin és el nombre d'infants que atenen l'any

+Dades sobre quants nens hi ha a Catalunya amb deficiències auditives

ESCENA 25. INTERIOR. FABRA I COATS. DIA

La lingüista Jordina Amat exposa el tracte pejoratiu de la lsc a Catalunya des de temps immemorables.

ESCENA 26. EXTERIOR. ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

El Joel es mou pel pati. L'infant du la roba de fer esport i es veu content.

ESCENA 27. EXTERIOR. ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

El Joel està amb els seus companys fent educació física. El mestre els hi explica una activitat i l'han de seguir.

ESCENA 28. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

Jordina Sánchez explica els beneficis de LS pel desenvolupament de l'infant sord i l'adquisició del llenguatge.

ESCENA 29. EXTERIOR. ESCOLA LLÀVETS DE VILANOVA I LA GELTRÚ. DIA

Imatge de la façana de l'escola ordinària Llàvets de Vilanova i la Geltrú.

ESCENA 30. INTERIOR. ESCOLA LLÀVETS DE VILANOVA I LA GELTRÚ, ESCOLA ORDINÀRIA. DIA

Unax a classe, el professor imparteix la matèria en la llengua oral. El nen es troba en un estat d'absència.

ESCENA 31. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

La lingüista per la Universitat de la Corunya, Esperanza Morales, explica les conseqüències del síndrome de privació lingüística.

ESCENA 32. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

Jordina Sánchez explica en què es basa l'educació bilingüe intermodal i els seus beneficis”

+Nombre d'escoles d'educació bilingüe intermodal a Catalunya (bressol, primària i secundària)

+Nombre d'alumnes sords que hi cursen en aquestes escoles

ESCENA 33. EXTERIOR. ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

Imatge façana de l'edifici.

ESCENA 34. EXTERIOR. ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

El Joel surt de l'escola i la mare el ve a recollir.

ESCENA 35. EXTERIOR. CARRER LOCALITZAT PER ON ESTÀ L'ESCOLA 3 PINS DE BARCELONA. DIA

Imatge del carrer.

ESCENA 36. INTERIOR. AUTOCAR DIRECCIÓ CASA DEL JOEL. DIA

La mare de peu i el Joel està assegut i mirant per la finestra.

ESCENA 37. EXTERIOR. PARC DE VILANOVA I LA GELTRÚ. DIA

Unax i el seu germà gran de 5 anys juguen amb la sorra i els gronxadors que hi ha al parc d'a prop de casa.

ESCENA 38. EXTERIOR. CAU LA NIT. VESPRE-NIT

Imatge time lapse.

ESCENA 39. INTERIOR. CASA DE LA FAMILIA DE L'UNAX. NIT

Unax està a casa jugant a cotxes, camions de joguina al terra de la seva habitació.

ESCENA 40. INTERIOR. CASA DE LA FAMÍLIA DE L'UNAX. NIT

Els pares reivindiquen les poques hores en lsc a l'escola per l'Unax. Denuncien la manca de recursos per part de la Generalitat.

ESCENA 41. INTERIOR. CASA DE LA FAMILIA DE L'UNAX. NIT

Unax dona voltes al plat de sopa que té sobre la taula.

ESCENA 42. INTERIOR. CASA DE LA FAMILIA DE L'UNAX. NIT

Tota la família sopant a taula. Entre ells es comuniquen en llengua oral, i sovint el pare li fa algun signe a l'Unax.

ESCENA 43. EXTERIOR. JARDÍ CASA DE LA FAMILIA DE L'UNAX. NIT

Els pares parlen entre ells, mentre la mare fuma i enraonen sobre la possibilitat de portar l'Unax a l'escola bilingüe intermodal.

Acte II. pàg 86- 90

Fosc, canviem d'acte. Entra música extradiegètica.

ESCENA 44. INTERIOR. COMPAREIXENÇA AL PARLAMENT DE CATALUNYA. DIA

Compareixença de l'associació Volem Signar i Escoltar el maig del 2019 al Parlament de Catalunya per exposar la necessitat primària d'ensenyar lingüísticament la Llengua de Signes Catalana (LSC) als infants des del seu naixement. Intervenció de la professora de sociologia de l'educació Sara Trovato en el minut: 12:56 fins 13:49. En aquest quasi minut s'exposa la necessitat de la Lsc en tots els àmbits.

ESCENA 45. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

Marian González exposa els motius pels quals van anar al Parlament i mostra els reclams que exigeixen a l'Administració per dotar de pressupost la llei de Lsc.

ESCENA 46. EXTERIOR. CARRER DE BARCELONA. DIA

Imatges que reconguin la ciutat de Barcelona.

ESCENA 47. EXTERIOR. PORTA D'ENTRADA DE LA CASA DE L'ANIOL. DIA

El pare de l'Aniol, vestit elegant amb tratge i corbata, surt del portal del bloc de pisos on viuen ell i la seva família. Mentre camina, la seva companya relata les circumstàncies de vida en què s'hi troben.

ESCENA 48. INTERIOR. CASA DE LA FAMÍLIA DE L'ANIOL. DIA

La mare de l'Aniol explica la seva situació: quan va néixer l'Aniol van haver de marxar de Vic, deixar la seva residència habitual i les seves respectives feines perquè no hi havia opcions d'aprenentatge en ls ni tampoc un entorn enriquidor.

ESCENA 49. INTERIOR. MENJADOR CASA DE LA FAMÍLIA DE L'ANIOL. DIA

Mentre encara parla la mare, l'Aniol fa els deures del cole i la tieta l'ajuda.

ESCENA 50. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

El logopeda i adjunt a la direcció del CREDAC Pere Barnils, Carles Graupera, explica quins són els requisits per entrar en una escola bilingüe i la tasca de benvinguda dels professionals del CREDA.

+Dades sobre la ràtio d'alumnes amb discapacitats dins l'aula

+Dades sobre el nombre d'infants sords per aula al 3 Pins i el total d'alumnes sords que hi ha a l'escola.

ESCENA 51. INTERIOR. DESPATX DES D'ON TREBALLA LA MARIAN GONZÁLEZ. DIA

Marian González parla d'una visió medicalitzada basada en els suports tecnològics com a recurs per resoldre els problemes auditius, en comptes d'un desenvolupament lingüístic.

ESCENA 52. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

El doctor, especialista en otorrinolaringologia, Mufid Abdo, explica i argumenta l'ús de l'implant en els infants sords com la millor opció perquè adquireixin a un llenguatge i tinguin accés a la informació.

ESCENA 53. INTERIOR. GIMNÀS ON VA L'ERVIN A FER JUDO. DIA

Imatge dels alumnes practiquen judo al tatami.

ESCENA 54. INTERIOR. GIMNÀS ON VA L'ERVIN A FER JUDO. DIA

Ervin dempeus a fora del tatami cordan-se bé el cinturó i es treu l'audiòfon i se'l posa a la moxilla.

ESCENA 55. INTERIOR. DESPATX MARIAN GONZÁLEZ. DIA

La Marian explica que ella a més de ser portaveu de Volem Signar i Escoltar iferma defensora dels drets de la ls, també és mare i primera afectada de les dificultats en què s'ha vist el seu fill l'Ervin per ser sord.

ESCENA 56. EXTERIOR. CARRER ON VIU LA FAMÍLIA DE L'ANIOL. NIT

Cau la nit i es veu poc tràfic, els carrers menys plens, una persona que porta el pa, una que tanca la persiana del seu local”.

ESCENA 57. INTERIOR. CASA ON VIU L'ANIOL. NIT

La mare de l'Aniol du vestit un davantal penjat i prepara el sopar. De fons se sent la televisió, i de cop les claus de la porta.

ESCENA 58. INTERIOR. CASA ON VIU L'ANIOL. NIT

Entra el pare a casa i deixa l'abric i se seu a la cadira del menjador. Mira al seu voltant i veu l'Aniol mirant els dibuixos per la tele.

ESCENA 59. CASA ON VIU L'ANIOL. NIT

Aniol està assegut a terra mirant els dibuixos del canal 33 de les 20:00h.

ESCENA 60. CASA ON VIU L'ANIOL. NIT

La mare pregunta al pare com ha anat. La cara que fa el pare no és massa esperançadora.

ESCENA 61. CARRER DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT. NIT

Imatge del carrer.

ESCENA 62. CARRER DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT. NIT

L'Ervin camina direcció a casa, porta els cabells mullats i dur la bossa de fer esport penjada de la espatlla.

ESCENA 63. ENTRADA D'HOSPITALET DE LLOBREGAT. DIA

Veiem com surt el sol a l'entrada de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat.

ESCENA 64. INTERIOR. CASA DE LA MARIAN GONZÁLEZ. DIA

Ervin encara amb el pijama, prepara l'esmorzar a taula pels 4.

ESCENA 65. DESPATX MARIAN GONZÁLEZ. DIA

Marian González parla sobre la Isc, com el paraigües per les persones que formen part de la comunitat sorda, com a llengua que cal preservar.

ESCENA 66. INTERIOR. CASA DE LA MARIAN GÓNZALEZ. DIA

La Marian continua parlant mentre tots esmorzen a taula i entre ells parlen la Isc. De sobte, sona el telèfon de casa.

Acte II. Pàg 90- 92

ESCENA 67. EXTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

És dissabte i fa un dia assolellat. Se senten els ocells. Estem al pati de l'esplai *Rialles* que forma part de l'Associació de famílies d'infants sords de Catalunya. Hi ha dos monitors que es dediquen a organitzar les activitats que es faran: enganxen cartulines en una pissara, preparen l'esmorzar en una taula allargada.

ESCENA 68. EXTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

Començant a arribar els primers nens que corren cap als monitors, es dispersan, s'abracen entre ells, alguns parlen la Isc. Entre aquests nens està l'Aniol, el Joel i l'Unax.

ESCENA 69. INTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

Els pares dels protagonistes estan a una de les aules de l'associació, asseguts i mirant cap al davant.

ESCENA 70. INTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

La mestra de ls i un intèrpret imparteixen classe en lsc als pares.

ESCENA 71. INTERIOR. SALA FABRA I COATS. DIA

Carles Graupera posa de relleu la necessitat d'un entorn ric signant entre les famílies que opten per la lsc.

ESCENA 72. EXTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

Els nens estan fent les activitats que els hi manen els monitors i surten els germans oïdors dels protagonistes del docu.

ESCENA 73. EXTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

Pares i nens esmorzen dempeus al voltant de la taula. Els pares dels protagonistes parlen entre ells.

ESCENA 74. EXTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

La mare de l'Unax li diu a la mare del Joel que portarà l'Unax a l'escola 3 Pins. Li explica que l'altre dia va anar a casa la Marian i que ella l'ajudarà a inscriure el nen.

ESCENA 75. EXTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

Pares i nens esmorzant i jugan. Entra música extradiegètica”.

ESCENA 76. EXTERIOR. ASSOCIACIÓ APANSCE. DIA

Crèdits del documental. A pantalla surt en un quadra petit el videoclip de Mambes amb la col·laboració de Xiula i de l'Associació Volem Signar i Escoltar, “*Canto amb les mans*”.

FI

3.3.4 Protagonistes i entrevistes

Al llarg de la producció d'aquesta proposta documental he dut a terme un total d'11 entrevistes a experts, una de les quals ha estat qui m'ha proporcionat la informació dels meus possibles protagonistes per vestir aquesta història. A part, he dut a terme altres entrevistes que no he afegit al guió per no atepèir al lector i no despistar-lo, però que consten en el bloc de personatges i productores, i les quals m'han donat una visió més àmplia de la problemàtica.

Experts dins el documental:

Montserrat Anglarill	Directora des de l'any 2016 del CREDAC Pere Barnils de Barcelona. És professora d'ensenyament secundaris i psicopedagoga. Membre del departament d'educació de la Generalitat de Catalunya.
Carles Graupera	Logopeda i membre adjunt de la direcció del CREDAC Pere Barnils
Jordina Amat	Investigadora postdoctoral al Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge de la Universitat Pompeu Fabra. Doctora en Educació i màster en Intervenció i investigació en patologies del llenguatge per la Universitat Autònoma de Barcelona. Treballadora del LSC-Lab Laboratori de llengua de Signes catalana. Autora de la tesi doctoral <i>La llengua de signes i la llengua escrita en la modalitat educativa bilingüe i en la intervenció amb l'infant sord</i> .

Esperanza Morales	<p>Catedràtica per la Universitat de la Corunya. Investigadora i professora de lingüística de la Universitat de la Corunya. Presidenta de BilinSig (bilinsig.org).</p> <p>El maig del 2019 va presentar al Parlament de Catalunya l'estudi sobre la privació lingüística en els infants sords. Presidenta de BilinSig (bilinsig.org)</p>
Mufid Abdo	<p>Doctor. Especialista en otorrinolaringologia. Ex professional de l'Hospital Sant Joan de Déu. Actualment té una consulta privada a Barcelona.</p>
Marian González	<p>Portaveu i membre de l'associació Volem Signar i Escoltar. Mare d'un nen sord de 14 anys, l'Ervin. Activista pels drets de les persones sordes a Catalunya.</p>

Famílies i protagonistes

A continuació, hi surt la descripció orientativa dels membres i protagonistes del documental. Com ja s'ha dit en el treball, a causa de la situació d'aïllament social, i per motius de sanitat i seguretat ciutadana no ha estat possible el contacte amb aquestes famílies, però segons la portaveu de *Volem Signar i Escoltar*, Marian González, són famílies obertes a parlar i a explicar la seva història.

Unax	<p>Infant amb sordesa severa i pregó. Té 4 anys d'edat i cursa p4. Viu amb el seu pare, la seva mare i el seu germà gran, que té un any més que ell a Vilanova i la Geltrú (Barcelona). Des de fa un any i mig du implants bilaterals. L'Unax està escolaritzat en una escola</p>	
------	---	--

	<p>ordinaria, en què la llengua oral és la vehicular, el nom de l'escola és la Llàvets de Vilanova i la Geltrú. No es comunica amb els seus pares, plora incansablament a casa i té un mal comportament.</p>	
<p>Pare i mare de l'Unax</p>	<p>Parella jove, al voltant dels 35 anys. Família de classe mitjà. Tots dos tenen treball i es guanyen bé la vida. Viuen a Vilanova i la Geltrú (Barcelona) i són pares de dos fills petits, el petit és sord i el gran oïdor. Tant el pare com la mare són oïdors i no hi ha antecedents de sords dins la família. Estudiants de segon curs de la llengua de signes en català.</p>	
<p>Pare i mare de l'Aniol</p>	<p>Parella procedents de Vic (Barcelona). Tenen al voltant dels 45 anys i tots dos són sords. Família en una situació d'austeritat a causa del seu èxode de la ciutat on sempre havien viscut i treballat, Vic. Actualment viuen a casa la tieta a Barcelona i es troben cercant feina, sense massa èxit. No veuen clar que el seu fill porti implants coclears. Entre ells es comuniquen per LSC.</p>	
<p>Aniol</p>	<p>Infant amb sordesa severa i pregó. Té 6 anys d'edat i cursa primer de primària a l'escola bilingüe intermodal 3 Pins de Barcelona. És fill de pares CODA (Child of Deaf Adult) i viu a</p>	

	<p>casa la tieta amb ells a Barcelona. Du audiòfons, però no ha estat mai implantat.</p>	
<p>Mare del Joel</p>	<p>Jove, soltera, al voltant els 35 anys. Mare d'un únic fill, el Joel, amb qui viu en un pis a Barcelona. Treballadora i lluitadora pels drets del seu fill, qui es troba en una situació de privació lingüística, com diagnostiquen els lingüistes.</p>	
<p>Joel</p>	<p>Infant amb sordesa severa. Té 9 anys i actualment cursa tercer de primària a l'escola bilingüe intermodal 3 Pins de Barcelona. Viu a casa amb la seva mare en un pis de Barcelona. Segons els lingüistes pateix Síndrome de Privació lingüística, ja que a la seva edat no té comunicació i no ha pogut accedir a cap llenguatge.</p>	
<p>Ervin</p>	<p>Adolescent de 14 anys. Té una sordesa severa i va ser adoptat per la Marian González i el seu marit quan el nen tenia 3 anys i mig. Cursa segon d'ESO a l'Institut bilingüe intermodal Consell de Cent de Barcelona. L'Ervin mai ha estat implantat, però du audiòfons. Ha tingut accés a un llenguatge oral, escrit i en llengua de signes. Viu a L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona) amb els seus pares i el seu germà petit.</p>	

3.3.5 Localitzacions

Pel que fa a les localitzacions, les descripcions de cadascun dels espais té un tracte orientatiu, ja que no he pogut visitar-los a causa del confinament derivat de la pandèmia de la Covid-19. Així mateix, les cases dels protagonistes no han pogut ser visites, i per tant, no hi ha fotografies realitzades per mi, i la descripció és aproximada i amb poc detall. Tampoc n'hi han fotografies dels altres llocs perquè he decidit no posar-ne a cap casella per motius estètics.

Fabra i Coats	Edifici de quatre plantes, icona del patrimoni industrial barceloní. Des de 2009 s'empra com a espai destinat a oferir espais i recursos al servei dels creadors. També es pot fer ús de les seves sales per mitjà d'un lloguer per gravar escenes audiovisuals.
Espai Rialles d'Apansce	Espai on s'organitzen activitats i jocs on participen els nens i nenes sords i els seus germans oïdors, i que forma part de l'Associació de famílies d'infants sords de Catalunya, APANSCE, la qual es defineix com una una associació, sense ànim de lucre, constituïda l'any 1996 fruit de les inquietuds de pares amb fills i filles sords.
Escola 3 Pins de Barcelona	<p>L'Escola Municipal 3 Pins es una escola pública municipal de Barcelona, integrada en el Consorci d'Educació de Barcelona, i on s'imparteixen les etapes d'educació infantil i primària.</p> <p>Es defineix com una escola bilingüe intermodal, on tan la llengua de signes com la oral son vehiculars per l'ensenyament de l'alumnat.</p>

<p>Escola Llàvets de Vilanova i la Geltrú</p>	<p>Escola pública i municipal. Localitzada a Vilanova i la Geltrú (Barcelona). Es defineix com una escola ordinària, on cursen alumnes d'infantil i primària, és a dir, des dels 3 als 12 anys, la única llengua vehicular és l'oral. Els alumnes amb deficiències auditives poden optar a unes hores d'intèrpret al dia com ofereix la Generalitat de Catalunya en tots els centres.</p>
<p>Parlament de Catalunya</p>	<p>Imatge recurs en què surt el Parlament de Catalunya. Com a definició és l'òrgan legislatiu de la Generalitat de Catalunya. És un edifici situat al Parc de la Ciutadella a Barcelona, que ha estat la seu del Parlament de Catalunya des del 1932</p>
<p>Gimnàs The warrior Martial Arts club</p>	<p>Centre d'arts marciais, entre elles el judo per a nens, joves i adults. Localitzat a L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona). Lloc on practicar el judo l'Ervin.</p>
<p>Casa de la família de l'Unax</p>	<p>Casa on viu la família de l'Unax: el seu pare, la mare i el germà gran. Localitzada a Vilanova i la Geltrú (Barcelona).</p>
<p>Casa de la família de l'Ervin</p>	<p>Casa on viu l'Ervin juntament amb el seu pare, mare i el seu germà petit. Localitzada a L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona).</p>
<p>Casa família de l'Aniol</p>	<p>Pis petit on viu ell juntament amb el seu pare, mare i tieta. Localitzada a Barcelona.</p>

3.3.6 Material tècnic d'imatge i so

Per poder du a terme l'enregistrament de l'audiovisual és necessari el lloguer de material tècnic de llums i so. Pel que fa al material d'imatge, jo mateixa dispenso de material professional, que pot ser perfectament adequat per la realització del documental.

Una empresa que s'ajusta prou bé a les meves capacitats econòmiques i que dona bons resultats és AvisualPro.

En el següent llistat es descriu tot el material que apporto jo, i per tant sense cap cost extraeconòmic:

Càmera de vídeo (1) Marca: Canon 5D	<u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none">1. Sensor de format complet i 22,3 megapíxels2. AF en 61 punts3. Sensibilitat ISO 100-25 600, ampliable a ISO 102 400. Vídeo Full HD amb control manual4. Sortida de HDMI sense compressió en Full HD 4.2.2 de 8 bits5. Processador DIGIC 5+ de 14 bits6. Protecció contra les inclemències meteorològiques7. Pantalla de 8,11 cm i de 1 040 000 Píxels8. Mode HDR
Càmera (2) 7D Marca: Canon	<u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none">1. Resolució de sensor de 24.2 megapixel2. Resolució de sensor efectiu de 24.2 megapixel3. Processador d'imatge DIGIC 74. Resolució de fotos de 24.2 Mpx5. Sensibilitat ISO 100-25,600 (51.200)6. Tipus de sensor MOS7. Format del sensor: APS-C8. Vídeo Full HD amb control manual i velocitats de fotogrames seleccionables

	9. Sistema d'autoenfoc de 19 punts
Trípode (x2) Marca: Manfrotto MK190XPRO4-3W	<u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Combinació de trípodes de 3 potes i ròtula de 3 posicions 2. Altura ajustable des de 8 fins a 173 cm Capacitat màxima de càrrega de 6 kg 3. Ròtula pibotable de 90 graus
Objectius de càmera	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1.Canon EF 24-70mm f/2.8L II USM 2. 2.Canon EF 24-105mm f/4L IS II USMÂ
Targeta SD (x2) Marca: SanDisk	Model: Sandisk 64GB 95MB/s U3

Taula 16. Material particular. Elaboració pròpia.

En el següent llistat es descriu tot el material que cal llogar de l'empresa AvisualPro:

Gimbal Marca: DJI RONIN S	<u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gimbal a motor amb tres eixos 2. Apropiat per càmera DSLR o évil Capacitat de càrrega: 3.6 kg Botons de mode Compensació de motor per millor visibilitat en la pantalla Per emprar-se amb una mà 3. La bateria triga fins a 12 hores Control de càmera per mitjà dels cables inclosos Inclou Roda d'enfoc Funcions addicionals per mitjà de l'app
-------------------------------------	---

	Android/iOS
Panell LED Marca: NanGuang	Model: Panell LED NanGuang 600 bicolor 3200K-5400K <u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bicolor 3200oK 5400oK 2. 2 dimmers independents per regular la temperatura del color · Adaptador bateria V-Lock 3. Potència real: 36W 4. Potència equivalent: 600 5. Mida: 340 x 73 x 380 mm 6. Pes: 1930 gr
Reflector Marca: Lastolite	Model: Professional 5 en 1 75 cm <u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dimensions: 75 cm · Reflector daurat 2. Reflector platejat 3. Reflector blanc 4. Reflector 5. Reflector sunfire · Difusor translúcid
Micròfon de corbata Marca: AKG by Harman	Model: Micròfon de corbata AKG-C-417PP <u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagrama polar: omnidireccional 2. Longitud del cable: 290 cm 3. Connector XLR 3 pols 4. Gamma de freqüència: 20 a 20000 Hz · Sensibilitat: 10 mV/Pa (-dBV 40) 5. Màxim SPL: 118DB/126DB (per 1%/3% THD) · Pes: 8 gr
Perxa Marca: Rode Microphones	Model: Perxa d'alumini RØDE Boom Pole <u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Micròfons compatibles: NTG-1, NTG-2, NTG-3, NT4, NT5, NT55, M3, VideoMic, Estereo Videoic

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Material: alumini lleuger 3. Extensió suau i sistema de retracció · Precisió en equilibrat 4. S'estén de 0,85 a 3,28 m
Gravadora Marca: TASCAM	Model: Gravadora digital Tascam DR-40 <u>Aspectes tècnics:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. 4 pistes 2. Fins a 96 kHz 24 Bit WAV/BWF o MP3 3. 2 entrades XLR/jack de 6,3 mm Mic/Line amb alimentació Phantom 4. Possibilitat de gravar fonts externes i el micròfon integran simultàniament 5. 15 hores de funcionament amb bateria 6. Alimentació per 3 bateries AA, adaptador de corrent, Battery Pack extern o USB · 7. Sortida d'auriculars/Línia 8. Mesures: 7 x 155 x 35

Taula 17. Material llogat d'Avisual Pro. Elaboració pròpia.

3.3.7 Equip humà

La proposta documental *Mama, vull espaguetis per sopar* és una iniciativa que no és únicament meva, sinó que hi ha altres agents i professionals de la comunicació que hi porten temps apostant per realitzar un treball dins d'aquest àmbit. Així mateix, i per aquest motiu, la directora a hores d'ara del projecte sóc jo, però comptaré amb la participació d'altres periodistes, així com companys i companyes de la *Directa* que fa un any que treballen sobre el terreny. A més, de la tasca de moltes altres persones que formin part del treball de producció i postproducció del projecte.

3.3.8 Equip tècnic

L'equip tècnic que formarà part en els processos de producció i postproducció del documental són formats pel següent equip humà, que és dedicada a les tasques de gravació i de muntatge.

L'equip és format per:

Operador/a de càmera	Professional encarregat de la seguretat i el bon estat de les càmeres en els rodatges. Encarregat de gravar les entrevistes
Operador/a del gimbal en càmera	Professional encarregat de dur la càmera en el gimbal. La seva tasca és la gravació d'imatges en moviment i plans detall.
Perxista	És la persona que ajuda al tècnic de so. És la persona encarregada de dur la perxa durant el rodatge i veure quin és el seu espai en cada escena.
Tècnic/a de so	Professional encarregat del correcte enregistrament del so ambient i de les entrevistes, així com converses entre els personatges. A més s'ha d'assegurar del bon funcionament dels micròfons i de la perxa.
Grafista	Professional encarregat d'elaborar els gràfics.
Muntador/a	Professional encarregat del muntatge del documental. És una tasca que es fa un cop elaborada la producció del documental, o també qui s'encarrega de realitzar un bon teaser de venda.

Taula 18. Equip tècnic per la producció i postproducció del documental. Elaboració pròpia

3.3.9 Equip de direcció

Com ja he dit amb anterioritat, la directora a hores d'ara sóc jo, però hi hauran altres agents que m'ajudin durant el procés, tant de producció i postproducció, i si s'escau de preproducció.

Ajudant de direcció:	La tercera mà de la directora. Peça clau que s'encarrega de supervisa el bon funcionament de tot l'equip.
Ajudant de producció:	És la persona que ajuda a la directora de producció. Membre que s'encarrega de la supervisió dels plans de rodatge
Director/a de producció	Persona que s'encarrega d'elaborar els plans de rodatge segons les necessitats i disponibilitats de cadascun dels participants de l'audiovisual

Taula 19. *Equip de direcció. Elaboració pròpia*

3.3.10 Material d'edició

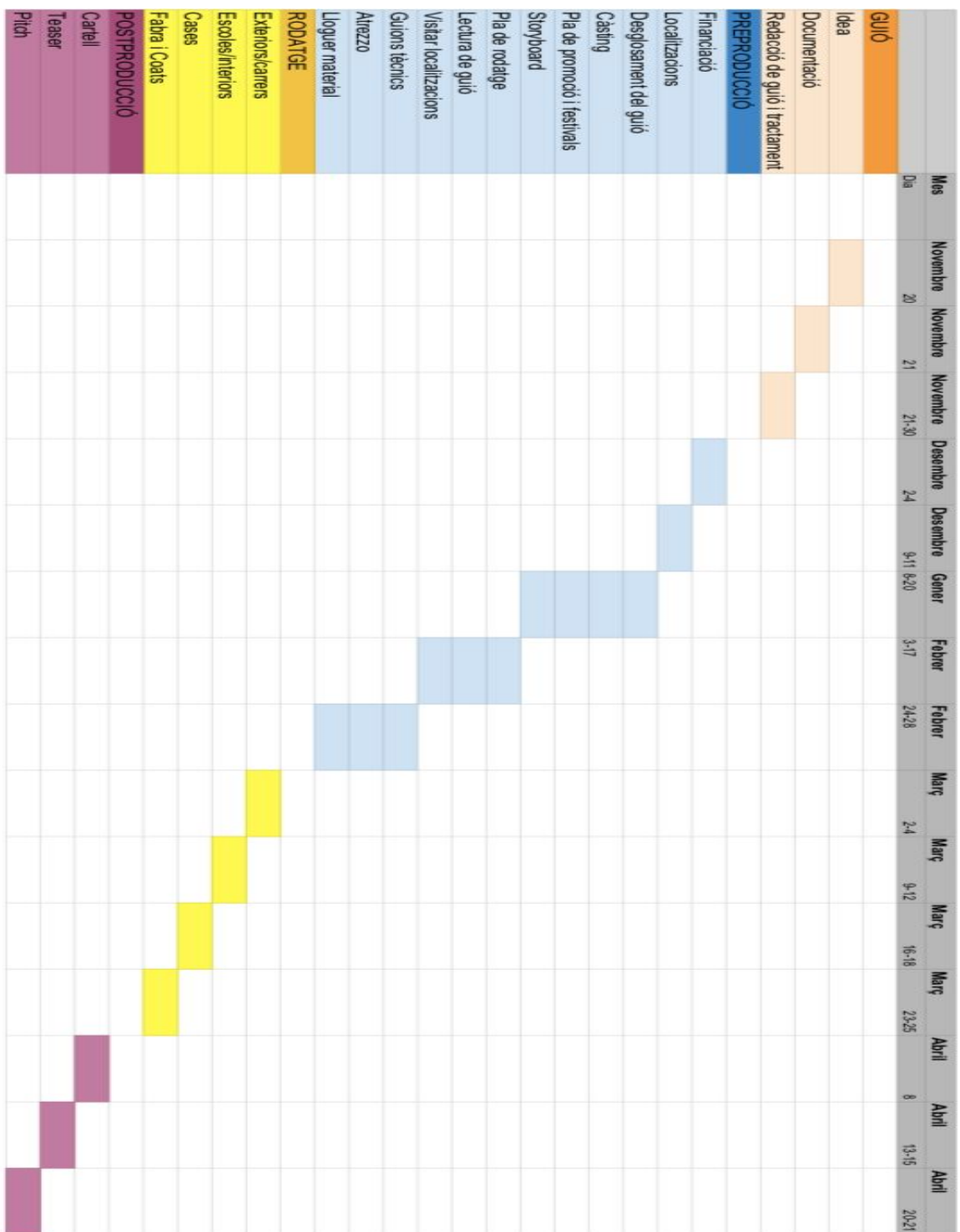
El muntador/ a és l'encarregat de muntar la peça documental *Mama, vull espaguetis per sopar*, qui emprarà el programa Adobe Premier Pro 2018. Per realitzar els chyrons es farà ús del programa Adobe After Effects. I pel que fa al tema del so, a més de l'edició per mitjà del mateix Premier, el programa Audacity facilitarà el seu muntatge.

3.3.11 Documents de producció

En la següent taula hi ha el pla genèric del procés d'elaboració de la proposta documental, per tal de mostrar quin ha estat el calendari de preproducció i producció. A causa de la crisi generada per la Covid 19, el treball no ha pogut executar l'elaboració d'un teaser de presentació, per tant, aquesta no està inclosa.

3.3.12 Calendari i cronograma

En el darrer calendari trobareu el temps dedicat a cada una de les parts: guió, preproducció, rodatge i postproducció. Els primers passos van ser la confecció de la idea i guió, i després van venir les tres etapes pròpies del procés de producció d'un llargmetratge. Pel que fa a les fonts, hi hagut un constant contacte amb persones que en sabien del tema, tan periodistes com militants, des dels primers dies de creació del projecte.

Taula 20. Calendari i cronograma. Elaboració pròpia

3.3.13 Pla de preproducció

Pel que fa al procés de preproducció ha estat l'etapa de desenvolupament del tema central, la part de documentació sobre tots els aspectes a tractar i les fonts que donarien veu a la proposta documental. A més, ha estat el moment de presa de decisions sobre com enfocar i quina forma donar al projecte.

Producció	Localització	Data
Entrevista periodista Montxo Sempere	Barcelona, Bar	14 de gener 2020
Entrevista amb la periodista Anna Enrech	Barcelona, Bar	17 de desembre 2019
Entrevista Marian González	Online, via Jitsi Meet	19 i 31 de març 2020
Entrevista Jordina Amat	Online, via Jitsi Meet	14 abril 2020
Entrevista Esperanza Morales	Online, via Jitsi Meet	30 març 2020
Entrevista dr. Mufid Abdo	Online, via Jitsi Meet	3 abril 2020
Entrevista equip Creda Pere Barnils	Online, via Jitsi Meet	22 abril 2020

Taula 21. *Procés de preproducció-Entrevistes.* Elaboració pròpia.

3.3.14 Pla de producció

La part de producció de la proposta documental s'ha basat en la realització d'entrevistes, majoritàriament via digital, per videotrucada arran de la Covid-19. No ha estat possible la gravació d'aquestes entrevistes, malgrat tenir-les enregistrades, i per tant, el treball, en l'àmbit més pràctic es redueix a això.

3.3.15 Pressupost i finançament

Pressupost

El pressupost que gastarà el documental *Mama, vull espaguetis per sopar* serà el següent i en aquesta la següent taula veureu el resum del desglossat. Així mateix, en annexes podreu conèixer amb més atenció cadascuna de les despeses en relació al temps de preproducció, producció i postproducció.

El pressupost ha estat realitzat a partir del model oficial de pressupost del cost d'una pel·lícula dins el Ministerio de cultura i esport Espanyol.

Per tal de veure quines són les despeses de l'equip humà, és a dir, de l'equip de rodatge i de muntatge, he consultat la base del Butlletí Oficial de L'estat (BOE), que fa referència al Conveni col·lectiu del sector de la indústria de producció audiovisual. Tanmateix, la darrera actualització de la pàgina és de l'any 2017 i per tant, aquest és el punt inicial.

El documental *Mama, vull espaguetis per sopar* està plantejat per ser vist en algun mitjà de televisió, per tant la taula triada entre les opcions que hi ha en el Conveni fa referència a l'Annex I.3 *Técnicos en producciones cuya explotación primaria sea su difusión por medio de un sistema de televisión*.

A més, es contempla la figura d'una gestora que es responsabilitzarà de tramitar les nomines i tot el que fa referent als drets dels treballadors, i una assegurança de responsabilitat civil per si es produís qualsevol accident.

Per acabar, pel que fa al material de rodatge, com ja s'ha dit amb anterioritat en l'apart d'equip tècnic, gairebé la major part del material serà llogat a l'empresa AvisualPro. Els preus d'aquest equipament ha estat extret del portal web de l'empresa.

Pel que fa a càmeres i trípodes no té cap cost addicional, ja que són propis.

Resum del pressupost *Mama, vull espaguetis per sopar (La llengua de signes catalana, una necessitat de ser-hi)*

Producció	20.069,46
Despeses de personal	12.009,00
Seguretat Social del personal	4.099,73
Despeses de material llogat	1.873,41
Despesa del transport i dietes	1.913,57
Despeses generals	173,75
Postproducció	2.340€
Altres despeses	13.770,38€
TOTAL	36.262,83€

Taula 23. *Resum del pressupost.* Elaboració pròpia

Nota: El càlcul tota no és del tot ajustat, ja que hi manca la traducció en llengua de signes, tot i que el valor serà aproximat.

3.3.16 Pla de finançament

El pla de finançament fa referència a la manera de poder pagar tota la despesa que comporta la producció de la proposta documenta, que en total puja a una suma de 36.262,83 euros, aproximadament, i així recuperar els diners invertits.

Com s'ha exposat en l'apartat de model d'explotació, la intenció és poder aixecar el projecte amb l'ajuda de coproduccions amb altres productores interessades que vulguin invertir-ne diners o per mitjà d'una coproducció amb una cadena de televisió, en aquest cas el mitjà públic generalista, TV3, qui té una oferta àmplia de documentals. A més, es sol·licitarà l'ajuda de subvencions estatals i autonòmiques.

També se'n especifica la seva presentació i els documents que s'han d'ajuntar:

- Dossier imprès en format DIN-A4 enquadernat amb el formulari de registre com a portada, que s'ha de fer arribar per correu, missatger o en persona.
- Dossier en format electrònic amb dos fitxers: un amb el projecte i un altre amb el formulari de registre, en "Word" o "pdf". Es pot enviar per correu electrònic (**coproduccions-documentals_TVC@ccma.cat**) o adjuntant un CD al dossier imprès.

Les dades i la documentació que s'han d'incloure són:

- Formulari de registre
- "Story line" (4 ratlles).
- El tema: descripció d'idea i contingut
- Personatges
- Tractament: criteris de realització, estil i tipus de documental
- Preguió / escaleta.
- Currículums dels principals membres de l'equip:
- Historial de la productora
- Pressupost aproximatiu desglossat per partides.
- Pla de finançament
- Imatges d'arxiu de TV3
- Pla de treball.
- Opcional adjuntar un *teaser* en format DVD

Pel que fa a les subvencions provinents de les institucions públiques, la Generalitat, per mitjà de l'Institut Català de les Empreses Culturals, ofereix subvencions a tots aquells documentals destinats a ser emesos per televisió. D'acord amb la resolució CLT/2802/2015, del 26 de novembre, el Consell d'Administració de l'Institut Català de les Empreses Culturals aprova les bases específiques que regeixen la concessió de subvencions per a la realització de documentals destinats a ser emesos en televisió.

Els destinataris que poden optar a aquestes subvencions són les empreses de producció audiovisual independents que estiguin inscrites al Registre d'empreses audiovisuals de Catalunya o al Registre Administratiu d'Empreses Cinematogràfiques i Audiovisuals gestionat per l'ICAA (Institut de la Cinematografia i de les Arts Audiovisuals) o les d'un estat membre de la Unió Europea o associat a l'Espai Econòmic Europeu i amb establiment permanent a l'Estat espanyol.

D'entre els requisits establerts, el projecte ha de tenir una durada mínima de 52 minuts, i s'ha d'haver acabat entre el 10 de novembre de l'any anterior a la concessió de la subvenció i el 10 de novembre de l'any posterior.

A més, estableix que la persona sol·licitant ha d'haver signat almenys un contracte definitiu amb una televisió d'àmplia difusió en el territori català, en el meu cas és l'acord de coproducció amb TV, i que s'ha d'incorporar en l'equip, en règim de pràctiques, un alumne/a o graduat/ada de centres d'estudis audiovisuals o universitaris d'ensenyament audiovisual o artístic.

Pel que fa a la retribució econòmica, les quantitats depenen segons la llengua que empri el documental. Si és en versió original catalana o occitana en la seva variant aranesa, la subvenció és d'un màxim del 20% del cost total, amb un màxim de 27.000 euros; si és en altres llengües, la subvenció és d'un màxim del 17% del cost total, amb un màxim de 27.000 euros.

Taula resum sobre el pla de finançament per mitjà de diferents fonts de subministrament:

Concepte	Import	Percentatge
Associació amb productora	9.065,70	25%
Aportació pròpia	9.065,70	25%
Coproducció amb TV3	10.878,85	30%
Festivals	X	X
Subvencions	7.252,566	20%
Total	36.262,83	100%

Taula 24. Pla de finançament. Elaboració pròpia

4. Valoracions

4.1 Valoració del projecte

El projecte que he dut a terme durant els darrers mesos de 2020 ha estat el resultat d'esforç i treball que han ajudat a configurar aquesta proposta documental que s'ha exposat al detall anteriorment.

Em considero una persona inquieta, desperta en front les històries que l'envolten, i sovint, perjudiquen a una comunitat de persones; que intento mourem per descobrir relats periodístics que acostumen a ser invisibilitzats pels mitjans de comunicació i els poders públics. Per tots aquests motius, dur a terme aquest treball de fi de grau ha estat una oportunitat per aprofundir dins un tema força concís, però imprescindible per comprendre la nostre societat.

L'aposta de treball ha estat per tractar un tema local, en què els mateixos ciutadans són els protagonistes del discurs. El principal objectiu de la proposta documental té dues línies: per un costat, la presa de decisió sobre el format, el documental com a mitjà de comunicació, per començar a créixer com a directora audiovisual i sentir com és el terreny; i per l'altre, omplir el buit informatiu en respecta aquest tema i dona veu a la necessitat comunicativa i educativa de moltes famílies i infants sords que viuen a Catalunya.

Malgrat les meves intencions inicials: dur a terme un teaser de venda, conèixer les famílies i passar estones i dies amb elles, treballar i gravar dins un CREDA i rodar les entrevistes. La situació marcada per l'Estat d'alarma des del 13 de març arran de la pandèmia mundial de la Covid-19, ha dificultat molt la realització d'aquestes tasques, i per tant, els resultats no són els desitjats.

Les entrevistes amb els experts i expertes s'ha pogut desenvolupar per mitjà de vídeo trucades a través de la plataforma digital Jitsimeet.

Gràcies a tothom que ha participat i ha aportat una estona del seu temps en això.

El teaser de venda ha estat impossible de rodar per aquest treball, però hi ha la intenció de poder-lo dur a terme en un futur proper quan la situació pandèmica millori.

El que m'ha sapigut més greu ha estat la no accessibilitat amb les famílies i els protagonistes afectats de les històries que vesteixen el documental, ja que es troben en una situació de més complexitat i estrès. Tanmateix, he d'agrair personalment la col·laboració sempre atenta i disponible de la portaveu de *Volem Signar i Escoltar*, Marian González, qui m'ha aportat la informació corresponent d'algunes de les famílies que estan associades a l'entitat i que poden estar interessades a explicar les seves històries a càmera.

4.2 Possibilitats de futur

L'etapa de preproducció, de recerca i investigació, ha estat un temps intens i gairebé ja s'ha completat. El documental compta amb una diversitat de fonts expertes, i en el cas que les famílies estiguessin d'acord, penso que poden ser bons testimonis per donar veu a la problemàtica. L'única cosa que modificaria és l'aparició d'una noia a escena com a protagonista.

El projecte està obert a tot, ja sigui televisió, festivals i plataformes digitals, ja que es tracta d'un documental flexible i que es pot adaptar als diferents formats de difusió.

Així i tot, atès que es tracta d'una problemàtica social, de minories, sobre els drets dels infants, catalana i de denúncia, crec que el més apropiat seria un acord amb TV3, la televisió pública de Catalunya, per tal d'emetre el capítol per un *Sense Ficció*, per exemple.

Una de les oportunitats que presenta aquesta proposta documental és que tracta sobre un tema poc vist a televisió i a qualsevol altre mitjà generalista. Aquest fet atorga un punt diferencial i innovador.

Espero amb gran il·lusió poder dur a terme aquest projecte i afegir un granet de sorra en la prosperitat i la preservació de la llengua de signes catalana i els seus signants.

Llistat de referències

1. Irigay, F., Lovato, A. (2014). *Hacia una comunicación transmedia*. Rosario, Argentina. Editorial de la Universitat Nacional del Rosario.
2. Humphries, T., Kushalnagar, P., Mathur, G., Napoli, D. J., Padden, C., i Rathmann, C (2019). *Support for parents of deaf children: Common questions and informed, evidence-based answers*. Rev International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology. V.118, 134-142
3. Cantos, J.,. (2017). *Cultura visual y conocimiento científico. Comunicación transmedia de la ciencia en la era Big Data*. Barcelona, España: Editorial UOC
4. Navalón, A., Toukoumidis, A., Rodríguez, C., Donis, C., Oñate, C., Pacheco, F., Hiniesta, F., Sánchez, F., Paiva, J., Vázquez, J., Taboada, J., Iglesias, L., Galán, L., Rodríguez, L., Lozano, M., Rodríguez, M., Cano, M., Díaz, R. (2016). ¿Nuevas alternativas de la comunicación? Soportes, contenidos y audiencias. España: Ediciones Egregius. 62-64
5. Amezcua-Aguilar, T. y Amezcua-Aguilar, P. (2018). Contextos inclusivos: el reconocimiento de la lengua de signos como derecho de las personas con diversidad funcional. *index.comunicación*, 8(2), 123-148. Recuperat de: <http://journals.sfu.ca/indexcomunicacion/index.php/indexcomunicacion/article/view/361/396>
6. Nichols, B. (2013). *Introducción al documental*. Ciutat Universitaria, Coyoacán, Mèxic: Centro Universitario de Estudios Cinematográficos.
7. Sellés, M. (2007). *El documental*. Barcelona, Espanya: Editorial UOC.

8. Segarra, M. (2009). *Quiero hacer un documental*, Madrid, Espanya: Ediciones Rialp S.A.
9. Jenkins, H. (2008). *Convergence Culture. La Cultura de la Convergencia de los Medios de Comunicación*. Barcelona, Espanya: Paidós Ibérica
10. Frigola, S. (2010). *Les llengües de signes com a llengües minoritàries: perspectives lingüístiques, socials i polítiques*. Ed. a cura de Joan
11. Fundación Telefónica, 2019. *Sociedad Digital en España 2018*. Madrid, España. Penguin Random House Editorial
12. Costa Sánchez, Carmen i Piñeiro (2013). *Estrategias de comunicación multimedia*. Barcelona, Espanya: Editorial UOC
13. Barroso, J. (2009). *Realización de documentales y reportajes*. Espanya: Editorial Síntesis
14. Caste, J. i Mestres, J. (2010). *Les llengües de signes com a llengües minoritàries: perspectives lingüístiques, socials i polítiques*. Barcelona, Espanya: Institut d'estudis Catalans.
15. Frigola, S., Álvarez, J. (2018): *La comunitat sorda de Catalunya i la llengua de signes catalana (LSC)*. Universitat Pompeu Fabra (Laboratori de llengua de signes catalana)
16. Amat, J. (2015). Tesi doctoral: *Llengua de signes i llengua escrita en la modalitat educativa bilingüe i en la intervenció amb l'infant sord*. Bellaterra, Espanya. Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Recuperat de:
<http://implantecoclear.org/documentos/implante/Historia%20IC%20R50.pdf>

17. Gifreu, A. (2013). *El documental interactiu com un nou gènere audiovisual*. Tesi doctoral. Pompeu Fabra
18. Llombart, C (2006-2007). *Tinc un/a alumne/a sord/a a l'aula*. Consorci d'Educació de Barcelona. Ajuntament de Barcelona.
19. Estrada-Sabadell MD (2018). *Efectividad y coste-efectividad de los implantes cocleares bilaterales en niños y adultos*. Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya; (Informes de Evaluación de Tecnologías Sanitarias)
20. Chamberlain, C., i Mayberry, R. (2006). *American Sign Language syntactic and narrative comprehension in skilled and less skilled readers: Bilingual and bimodal evidence for the linguistic basis of reading*. University of California, San Diego, Estats Units. Recuperat de:
https://pdfs.semanticscholar.org/70f1/1ab015d0e020a7aabf7c7d81b713a3323638.pdf?_ga=2.258327362.950920178.1581359285-1927390834.1581359285
21. Cánovas, S (2006). *Tareas de denominación y tiempo de latencia en niños con implante coclear prelocutivo. Lingüística clínica y neuropsicología cognitiva*. Actas del Primer Congreso Nacional de Lingüística Clínica. Vol. 2. *Lingüística y evaluación del lenguaje*. Recuperat de:
<http://www.uv.es/perla/2%5B13%5D.MadridCanovas.pdf>
22. Fernández Díez, F., Martínez Abadía, J. (1994). *La dirección de producción para cine y televisión*. Barcelona, Espanya: Ediciones Paidós Ibérica.

23. Estrada, D. (2006). *Els implants coclears en adults i nens: indicacions, efectivitat, seguretat i cost*. Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques. Recuperat de:
<http://implantecoclear.org/documentos/implante/ct0601ca.pdf>
24. Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación (2019). Marco general de los medios en España 2019. Recuperat de:
<https://www.aimc.es/a1mc-c0nt3nt/uploads/2020/01/marco2020.pdf>
25. Barlovento, C (2019). *Análisi televisivo España*. Madrid, España. Recuperat de:
<https://www.barloventocomunicacion.es/audiencias-anuales/analisis-televisivo-2019/>
26. Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). *Televisió. Repartiment de l'audiència. Per cadenes* [Conjunt de dades]. Recuperat de:
<https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=774>
27. Instituto de la Cinematografía y las Artes Audiovisuales. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. (2018). *Boletín 2018*. Recuperat de:
<https://www.culturaydeporte.gob.es/dam/jcr:1f6aaf21-a5d1-474d-af79-c2199bdcbfac/boletin-2018.pdf>
33. Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y la Sociedad de la Información (2019). *Informe Anual del Sector de los Contenidos Digitales en España 2019*. Gobierno de España, Ministerio de Economía y Empresa. Recuperat de:
<https://www.ontsi.red.es/sites/ontsi/files/2020-01/InformeSectorContenidosDigitales2019.pdf>

34. Izquierdo-Castillo, J. (2012). *Distribución online de contenidos audiovisuales: análisis de 3 modelos de negocio*. Universitat Jaume I de Castelló. Recuperat de:
<http://repositori.uji.es/xmlui/bitstream/handle/10234/70260/53479.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
35. Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y la Sociedad de la Información. (2019). *Informe Anual del Sector de los Contenidos Digitales en España 2019*. Gobierno de España, Ministerio de Economía y Empresa. Recuperat de
<https://www.ontsi.red.es/sites/ontsi/files/2020-01/InformeSectorContenidosDigitales2019.pdf>

Bibliografia

1. Fredes, E (2014). *Análisis del desarrollo gramatical de niños sordos con prótesis auditivas*. Recuperat de:
<https://oirpensarhablar.com/analisis-del-desarrollo-gramatical-de-ninos-sordos-con-protesis-auditivas/>
2. Serveis Jurídics i Serveis d'Assessorament Lingüístic. (2016). *Estatut d'Autonomia de Catalunya*. Recuperat de
<https://www.parlament.cat/document/cataleg/48089.pdf>
3. Generalitat de Catalunya (2017). *Llei 20/2017, del 8 de setembre, de transitorietat jurídica i fundacional de la República*: Diari oficial de la Generalitat de Catalunya. Recuperat de:
https://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?accion=fitxa&documentId=796643

4. Creda Catalunya Central (2019): *Tinc un fill sord, i ara què?*. Manresa, Catalunya:
Recuperat de:
https://serveiseducatiu.xtec.cat/creda-catcentral/wp-content/uploads/usu1063/2019/10/guia_sords_petits.pdf
5. Associació “Volem Signar i Escoltar” . Recuperat de:
<http://volemsignariescoltar.blogspot.com/p/grafiques.html>
6. Institut Nacional d'Estadística (INE). *Base de dades*. Recuperat de:
<https://www.ine.es/dynt3/inebase/es/index.htm?type=pcaxis&path=/t15/p420/a2014/p01/&file=pcaxis>
7. Ministerio de la presidencia, relaciones con las cortes i memoria democrática.
Gobierno de España (2007). *Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado/ Ley 27/2007*. Recuperat de: <BOE-A-2007-18476>
8. Parlament de Catalunya (2010). *Llei de textos: Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana*. Barcelona, Espanya. Recuperat de:
<https://www.parlament.cat/document/nom/TL118.pdf>
9. Parlament de Catalunya (2020). *Butlletí oficial del parlament de Catalunya. Número 353*-dijous 6 de juny de 2019. Recuperat de:
<https://www3.parlament.cat/document/bopc/3068146.pdf#page=21>
10. Estrada-Sabadell, MD (2018). *Efectividad y coste-efectividad de los implantes cocleares bilaterales en niños y adultos*. Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya; (Informes de Evaluación de Tecnologías Sanitarias)
11. Federació Mundial de Persones Sordes (2016). Recuperat de:
<http://wfdeaf.org/our-work/>

12. Muñoz, I., Ruiz, M., Álvarez, C., Ferreiro, E., Aroca, E. (2011). *Comunidades sordas: ¿pacientes o ciudadanos?*. Recuperat de:
http://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0213-91112011000100012
13. Serveis Educatius. SEE. Centres de Recursos Educatius per a Deficients Auditius (CREDA). Recuperat de: <http://xtec.gencat.cat/ca/serveis/see/creda/>
14. Gifreu, A. (2011): *El documental multimedia interactivo como discurso de la no ficción interactiva. Por una propuesta de definición y categorización del nuevo género emergente*. Barcelona. Recuperat de
<http://www.upf.edu/hipertextnet/numero-9/documental-multimedia.html>.
15. Giezen, M. R. (2011). *Speech and sign perception in deaf children with cochlear implants*. Utrecht: LOT. Recuperat de:
https://pure.uva.nl/ws/files/1469443/89769_thesis.pdf
16. Marschark, M., Rhoten, C., Fabich, M. (2007). *Effects of Cochlear Implants on Children's Reading and Academic Achievement*. Oxford University Press.
17. Madrid, S., Bleda, I. (2011). *Dificultades pragmáticas de niño sordo con implante coclear*. *Revista de Investigación Lingüística*; 14: 87- 107.
18. Morales, E. (2010). *Característiques generals del bilingüisme inter-modal (llengua de signes / llengua oral)*. En *Les llengües de signes com a llengües minoritàries: perspectives lingüístiques, socials i polítiques (Actes del seminari del CUIMPB-CEI 2008)*, eds. Joan Martí i Castells y Josep Mestres i Serra, Josep, 175-188. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

19. González, M., Galdí, M., Morales, E., Jarque, JM., Hernández, N. (2018). *Diagnòstic: la Malva és sorda. I ara què fem? Guia per a les famílies*. Fundació Volem Signar i Escoltar, Apansce i Fesoca. Document recuperat de: <https://serveiseducatiu.xtec.cat/creda-jordiperello/wp-content/uploads/usu975/2019/07/La-Malva-es-sorda.-I-ara-que-fem.-Guia-de-families-amb-LSC.pdf>
20. Quer, J. *La normalització de la les llengües de signes*. Recuperat de: <https://www.cnlse.es/sites/default/files/La%20normalitzacio%20de%20les%20llengües%20de%20signes.pdf>
21. Amezcua, T., Amezcua, P. (2018). *Contextos inclusivos: el reconocimiento de la lengua de signos como derecho de las personas con diversidad funcional*. Universidad de Jaén. Recuperat de: <http://journals.sfu.ca/indexcomunicacion/index.php/indexcomunicacion/article/view/361/396>
22. Associació Volem Signar i Escoltar i Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA). (2019). *Reclamació administrativa al Departament d'ensenyament de la Generalitat de Catalunya*. Recuperat de: <http://volemsignariescoltar.blogspot.com/2018/02/reclamacion-al-departament-densenyament.html>
23. AvisualPro. (s.d.). Grabadora digital Tascam DR-40 - Avisual PRO.
24. AvisualPro. (s.d.). Micròfon unidireccional RØDE NTG-2 - Avisual PRO.
25. AvisualPro. (s.d.). Micròfon de corbata AKG-C-417PP - Avisual PRO.
26. AvisualPro. (s.d.). Perxa d'alumini RØDE Boom Pole - Avisual PRO.
27. AvisualPro. (s.d.). Reflector Lastolite Professional 5 en 1 75 cm - Avisual PRO.

28. AvisualPro. (s.d.). Panell LED NanGuang 600 bicolor 3200K-5400K - Avisual PRO.
29. Boletín Oficial del Estado (2017). *Núm. 97 Lunes 24 de abril de 2017 Sec. III*. Pág. 31842. Recuperat de:
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2017-4475
30. Sixt. (s.d.). Portal web oficial. Opciones de reserva. Recuperat de
<https://www.sixt.es/php/reservation/directoffer?uci=7197&rci=7197&uda=20200101&rda=20200131&uti=1200&rti=0900&ctyp=P&fir=&seaf=>
31. TMB. Ajuntament de Barcelona. Recuperat de:
<https://www.tmb.cat/ca/tarifas-metro-bus-barcelona/senzills-i-integrats/t-casual>
32. Amazon.es. (s.d.). Enri 100430081 - Pack de 5 cuadernos espiral, tapa dura
33. MediaMarkt. (s.d.). Disco duro de 4 TB - WD Elements, Externo, 2.5 pulgadas, USB 3.0, Negro. Número de artículo:1423528. Recuperat de
https://www.mediamarkt.es/es/product/_disco-duro-de-4-tb-wd-elements-externo-2-5-pulgadas-usb-3-0-negro-1423528.html#
35. Eguaras, M. (2016). *Cómo registrar una obra: sistemas de registro de la propiedad intelectual*. Mariana Eguaras Consultoría Editorial. Recuperat de
<https://marianaeguaras.com/registrar-una-obra-sistemas-registro-la-propiedad-intelectual/>
36. GestoriasBarcelona. (s.d.). Asesoría Laboral en Barcelona. Gestoría Sants asesoría laboral para empresas con trabajadores. Barcelona, Espanya. Recuperat de <https://gestoriasbarcelona.es/asesoria/laboral/>
37. Programes a la carta CCMA. Recuperat de:<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/>

38. Radio Televisión Española (RTVE). Documentales. Recuperat de:
<https://www.rtve.es/alacarta/documentales/>
39. La Sexta Programas. Recuperat de: <https://www.lasexta.com/programas/>
40. Mega. Programas. Recuperat de: <https://mega.atresmedia.com/programas/>
41. Cuatro. Programas. Recuperat de:
<https://www.cuatro.com/enelpuntodemira/a-carta/32669/>
42. Apple. (s.d.). iTunes. Recupera de: <https://www.apple.com/es/itunes/>
43. Netflix. (s.d.). ¿Dónde está disponible Netflix?. Netflix. Recuperat de:
<https://help.netflix.com/es-es/node/14164>
44. Movistar Plus. (s.d.). Bienvenido a Movistar Plus en dispositivos - Movistar+.
Recuperat de <http://ver.movistarplus.es/?nv=2>
45. DocsBarcelona. (s.d.). Docs Barcelona International Documentary Film Festival.
Recuperat de <http://www.docsbarcelona.com/>
46. MiradasDoc. Recuperat de: <http://miradasdoc.com/mdoc2019/>
47. Festival Internacional de Cinema de Crítica Social. Recuperat de:
<https://www.festivalprotesta.cat>
48. Festival Internacional de Cine i Discapacitat de Barcelona. Recuperat de:
<http://inclus.cat/es/>
49. Festival Internacional de Cinema Social de Catalunya. CLAM 2020. Recuperat
de: <http://inclus.cat/es/>

50. Festival Internacional de Cine Documental de Navarra 'Punto de Vista'.
Recuperat de: <http://www.puntodevistafestival.com/index.asp>
51. Apsnce. Esplai Rialles/Apsnce. Recuperat de:
<https://apsnce.wordpress.com/b/>
52. Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals de Catalunya (CCMA) (2020).
Presentació de projectes audiovisuals per a la CCMA en règim de coproducció. Recuperat de:
<https://www.ccma.cat/presentacio-projectes/coproduccions/>
53. Diari oficial de la Generalitat de Catalunya. (2017). Resolució CLT/2802/2015, de 26 de novembre. Departament de Cultura. Recuperat de:
<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7014/1460801.pdf>

MAMA, VULL ESPAGUETIS PER SOPAR (LA LLENGUA DE SIGNES CATALANA, UNA NECESSITAT DE SER-HI)

AUDIOVISUAL

COLOR

DIRECTORA: SARA AMINIYAN LLOPIS

PAÍS PRODUCTOR: ESPANYA

PRESSUPOST/COST DE PRODUCCIÓ

INSTRUCCIONS

Pàg. 1 "RESUM"; en cas de coproduccions internacionals s'emprarà la primera columna per reflectir els imports corresponents a la productora espanyola. En la resta de columnes es reflectiran els imports de les aportacions dels països estrangers coproductors.

Aquesta pàgina haurà de ser datada, segellada i firmada per la productora.

CAP. 02 i 03: Encara que les retencions per IRPF i Seguretat Social es reflecteixen en les caselles indicades, Aquests imports s'inclouràn també en el declarat com REMUNERACIONS BRUTES.

Les "DIETAS" es reflectiran només en l'esmentada casella.

La columna "participació estrangera" recollirà, en el cas de coproduccions internacionals,

Els imports que corresponen als països coproductors.

CAP.04 AL 12: En la primera columna es reflectiran els imports corresponents a les productores espanyoles.

La resta de columnes s'emprarà en cas de coproducció internacional; es reflectiran els imports de conceptes i partides aportats per les productores estrangeres (una columna per cada país).

CAP. 10: En els subcapítols de Seguretat Social (Règim General i Especial) només es reflectiran les quotes empresarials, ja que les quotes dels treballadors es declaren en els caps. 01,02 i 03.

Totes les pàgines es presentaran segellades en els següents casos:

- Declaració del COST.
- Projectes de COPRODUCCIONS INTERNACIONALS.

RESUM(1)

CAP. 01.-GUIÓ I MÚSICA.....

CAP. 02.- PERSONAL ARTÍSTIC.....

CAP. 03.- EQUIP TÈCNIC.....

CAP. 04.- DESPESES EXTRA.....

CAP. 05.- MAQUINARIA, DIETES Y TRANSPORTS.....

CAP. 06.- SEGURETAT SOCIAL

CAP. 07.- DESPESES GENERALS.....

CAP. 08.- DESPESES D' EXPLOTACIÓ COMERCIAL I FINANCIACIÓ...

TOTAL.....

ESPANYA		
850		
12,092		
864		
3,787		
4,100		
15		
36,263	0	0

Firma i segell

....., a de2020.....

(1) En coproduccions internacionals utilitzar una columna per cada pais.

		REMUNERACIONS BRUTES	RETENCIONS		DIETES	PARTICIPACIÓ ESTRANGERA
			I.R.P.F.	SEG.SOCIAL		
<u>Núm. compte</u>	Continuación CAPITULO 02					
	<i>Suma Anterior</i>	0				
*	+ D.					
	02.04 <i>Petites parts</i>					
02.04.01					
	02.05 <i>Figuració</i>					
02.05.01	Agrupacions					
	02.06 <i>Especialistes</i>					
02.06.01	Dobles d'acció					
02.06.02	Mestre d'armes... D					
	Suma i continua CAPÍTOL2. . . .					

CAPÍTOL 03,- Equip tècnic

Núm. compte

03.01.01	Director.....	D.
03.01.02	Primer ajudant direc.....	D.
03.02.01	Productor executiu.....	D.
03.02.02	Director producció.....	D.
03.02.03	Cap de producció.....	D.
03.02.04	Primer ajudant de prod.....	D.

Suma i continua CAPÍTOL 03. . . .

REMUNERACIONES BRUTES	RETENCIONS	
	I.R.P.F.	SEG.SOCIAL
4,161		1,456
839		294
1,126		394
716		250
6,842		2,394

Continuació CAPÍTOL3

Núm. compte

Suma Anterior.....

03.03.01 Director de fotografia..... D.

03.03.02 Segon operador..... D.

03.03.04 Auxiliar de càmera..... D.

Suma i continua CAPÍTOL3. . . .

REMUNERACIÓ BRUTES	RETENCIONS		DIETES	PARTICIPACIÓ ESTRANGERA
	I.R.P.F.	SEG.SOCIAL		
950	332.64			
1,135	265			
2,085	598			

Continuació CAPÍTOL 03

Núm. compte

		<i>Suma Anterior</i>
03.08.04	Cap efectes sonoros.....	D.
03.08.05	Ambients.....	D.
03.08.06	Efectes sala.....	D.
	<i>03.10. Montaje</i>	
03.10.01	Montador	D.
03.10.02	Ajudant	D.
03.10.03	Auxiliar	D.

Suma i continua CAPÍTOL 03. . . .

REMUNERACIONS BRUTES	RETENCIONS		DIETES
	I.R.P.F.	SEG.SOCIAL	
2,085			
1,258	440		
1,258			

Continuació CAPÍTOL 05

Núm. compte

	<i>Suma Anterior</i>
05.03. Altres producció	
05.03.01 Material oficina.....	
05.03.02 Fotocopies de rodatge.....	
05.03.03 Discs durs.....	
05.03.04 Lloguer camerinos exteriors.....	
05.03.05 Lloguer de furgonetes.....	
05.03.06 Lloguer oficina exteriors.....	
05.03.07 Magatzems.....	
05.03.08 Garatges.....	
05.03.09	
	TOTAL CAPÍTOL 05. ...

	1,490		
	48		
	18		
	99		
	1,320		
	1,485		

CAPITULO 06.- Maquinaria de rodaje y transportes

Núm. cuenta

06.01. Maquinaria y elementos de rodaje

06.01.01 **Panel LED NanGuang 600.....**
 06.01.02 **Reflector Professional 5 1.75cm.....**
 06.01.03 **Micròfon de corbata AKG-C.....**
 06.01.04 **Perxa d'alumini.....**
 06.01.06 **Gravadora digital.....**
 06.01.18

Suma i continua CAPÍTOL 06.....

	256		
	48		
	385		
	128		
	256		
	1,073		

Continuació CAPÍTOL 06

Núm. compte

Suma Anterior

06.02.09 Furgoneta de

06.02.10 Gasolina

06.02.11 Camió de

06.02.12 Camió de

06.02.13 Camió de

06.02.14 Camió de

06.02.15 Autocars

06.02.16 Transport públic.....

TOTAL CAPÍTOL 06.....

1,073			
230			
68			
298			

CAPÍTOL 10.- Assegurances

Núm. compte

- 10.01.01 Assegurança de negatiu.....
- 10.01.02 Assegurança de materials de rodatge.....
- 10.01.03 Assegurança de responsabilitat civil.....
- 10.01.04 Assegurança d'accidents.....
- 10.01.05 Assegurança d'interrupció de rodatge.....
- 10.01.06 Gestoria.....
- 10.01.07
- 10.01.08 Seguretat Social (Règ. General) (Quotes d'empresa).....
- 10.01.09 Seguretat Social (Règ. Especial) (Quotes d'empresa).....

TOTAL CAPITULO 10.....

217			
160			
4,100			
4,477			

RESUM COMPLEMENTARI

	TOTALS	OBSERVACIONS
Cap. 01		Sense incloure Productor Executiu
Cap. 02		
Cap. 03		
Cap. 04		
Cap. 05		
Cap. 06		
Cap. 07		
Cap. 08		
Cap. 09		
Cap. 10		
<i>Cost de Realització.....</i>		Subtotal
<i>COST TOTAL.36.263,000....</i>		

PERMISOS

Informació de l'estudi (dirigit a autors i participants)

Vostè i el seu membre de l'equip directiu dels CREDA Pere Barnils han estat convidats a participar en un treball de fi de grau de projecte. L'objectiu d'aquest treball es basa en la realització d'una proposta documental. Aquest projecte és realitzat per Sara Aminiyan Llopis, estudiant de 4t de Periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La línia de recerca és veure en quina situació es troben les persones sordes que viuen al Principat, i entendre quins són els seus drets i deures com a comunitat minoritària dins la societat.

Confidencialitat

Les dades que s'obtidran de la seva participació no s'utilitzaran amb un altre fi diferent de l'explicitat en aquest projecte i passaran a formar part d'un fitxer de dades del que serà màxim responsable l'autora principal.

El fitxer de dades de l'estudi estarà sota la responsabilitat de l'IP davant del qual podrà exercir en tot moment els drets que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i el Reglament general (UE) 2016/679, de 27 d'abril de 2016, de protecció de dades i normativa complementària.

Drets

Si heu llegit aquest document i heu decidit participar, si us plau entengueu que la seva participació és completament voluntària i que esteu en ple dret a abstenir-se de participar o retirar-se del projecte en qualsevol moment. També tenen el dret a no contestar alguna pregunta en particular.

Si tenen alguna pregunta o desitgeu més informació, per favor comuniquis amb Sara Aminiyan Llopis amb número de telèfon 609508769.

Consentiment **Informat** (participant major d'edat)

Jo.....(Nom i cognoms)

- He llegit el full d'informació que se m'ha lliurat
 - He pogut fer preguntes sobre l'estudi.
 - He rebut suficient informació sobre l'estudi.
- He comprès en què consisteix l'estudi i la meva participació

Data: 08.04.2020

Data:08.04.2020

Signatura del Participant:

Signatura de l'alumne:

DOCUMENT DE CESSIÓ DE DRETS D'IMATGE I D'EXPLOTACIÓ D'ENREGISTRAMENT DE VÍDEO I FOTOGRAFIA

Jo, *[nom sencer de la persona que serà fotografiada i/o enregistrada]*

Amb DNI *[de la persona que serà fotografia i/o enregistrada]*

Faig constar:

- Que autoritzo a que la meua imatge pugui aparèixer en imatges i vídeos enregistrats per *[nom sencer de l'alumne]* que tingui com a objectiu l'elaboració del seu Treball de Fi de Grau i, consegüentment, reconec que l'esmentada difusió no suposa menyspreu al meu honor, prestigi, ni constitueix cap intromissió il·legítima de la meua intimitat d'acord amb allò que estableix la llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat sobre els materials que puguin derivar-se d'aquests enregistraments, cedeixo a *[nom sencer i DNI de l'alumne]*, tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que l'esmentat Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) per la qual cosa, signo aquest document de conformitat amb allò establert a la llei orgànica 15/1999, del 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal reconeixent que he estat degudament informat per part de la UAB que puc exercir els meus drets d'accés, rectificació, cancel·lació o oposició respecte de les meves dades enviant un escrit, acompanyant una fotocòpia del DNI, dirigida a la Secretaria General, Edifici Rectorat, 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès).

I perquè així consti signo la present,

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), *[dia, mes i any]*

5.3 Entrevistes productors/es

Xavi Artigas	Metromuster
<u>Aspectes</u> <u>claus</u>	<p>El millor per estar protegit és rodejar-te de tota mena d'entitats i col·lectius que fa temps que treballen amb el cas. Nosaltres quan vam fer Tarajal vam col·laborar amb l'observatori DESC que ells mateixos eren els advocats de la causa. Estaven molt assessorats. Ens vam ajuntar amb la Directa i amb l'associació Tanquem els Cies.</p> <p>El millor és no anar sol, i sovint si vols que sigui tot molt secret i quan ets anònim seràs més desprotegida. Si ets una persona pública tens més protecció, pots denunciar si t'estan espiant o reben coacció.</p> <p>En el cas de Ciutat Morta, Tv3 penso que no el va voler emetre perquè hi havia massa noms i cognoms en actiu que sortien mal parats i la cadena no va voler arriscar-se a assumir demandes. No els hi va quedar més remei a emetre Ciutat Morta per tota la pressió que va haver-hi darrere. Malgrat tot, tv3 és una cadena que aposta per documentals de bastant denúncia i que està bastant obert a propostes, encara que aquestes han de ser 100% veritat i amb un rigor absolut. Potser, depenent de quin polític no tindria valor a emetre.</p> <p>Per ell, la manera de com fer estratègies transmèdia és una forma buida de parlar dels continguts, ho critica molt. Mai ha treballat en aquest sentit, però sí que han fet coses que s'entendrien per crossmèdia, com és el cas del darrer</p>

	<p>documental que han fet, "Idrissa", ja que han barrejat el llenguatge audiovisual amb una sèrie d'accions que han tingut volada per elles mateixes: "vam fer la recollida de firmes per canviar el nom de la plaça Antonio López, qui va ser un esclau per Idrissa. A més, també vam aconseguir la repatriació del cos de l'Idrissa, que ha estat una part essencial dins el llargmetratge, però que també té un sentit per ella mateixa i va anar acompanyat des d'una campanya finançament col·lectiu i per mitjà de les xarxes anàvem explicant com era la repatriació", explica.</p>
--	--

Entrevista 02

Albert Sanfeliu	productora Pandora Box tv
<u>Aspectes claus</u>	<p><i>Pandora Box</i> és una productora que es dedica a aspectes més corporatius, de publicitat i documental com a iniciativa particular dels membres.</p> <p>Un treball d'investigació ha de partir d'una idea forta i original. Quan van fer "Corrupció: l'organisme nociu" tenien clars 2 pilars: posar al mig i donar veu els denunciants de corrupció i fer entendre a l'espectador que hi ha també gent que vetlla pel destí dels seus impostos. El documental es va basar a elaborar un retrat coral, va ser la recerca dels testimonis, els protagonistes. Segons l'Albert va ser una feina de molt de <i>coaching</i>.</p> <p>"La feina documental, tant és vàlida quan es fa la recerca pròpia de documents a arxius i la feina de "rata de biblioteca",</p>

que una en què se cerquin els protagonistes, es vegin que són adequats per transmetre la història i que construeixin un retrat coral que enganxa i sigui emotiu”, explica l’Albert.

En el cas del documental de corrupció van decidir engegar una campanya de micromecenatge per no estar agafats per cap estímul extern. I quan van tenir un bon teaser muntat van anar a cerca patrocinadors, però sense que aquests els poguessin pressionar a treure una coma o una denúncia. Vam tenir intents de demanda, però al final res. Si fas una cosa ben feta, amb rigor, contrastat i sense falsejar no hi pot haver demanda, que es posin nerviosos els òrgans de poder, és normal.

Per ell el documental a vegades no és necessari ensenyar la cara a i la b, això no és cap informatiu ni notícia, "estàs fent un documental i com a documental has de trobar la millor manera de capsejar a l'espectador i de poder traslladar les teves filies. Nosaltres vam mostrar la cara A i no va haver-hi cap voluntat per mostrar l'altra part, perquè volíem parlar amb gent que fos honesta. Després els altres ja han intentat blanquejar el que es deia a altres programes i a la televisió", afirma.

Mostrar la manca d’informació, de transparència i d’estudis i tot al final és unidireccional.

Segons l’Albert Santfeliu, el meu objectiu final no és tv3, no en un inici. “Si realment el vols fer, prova de fer un teaser, tenir un bon discurs de contingut muntat i si vols aixecar el projecte amb 4 quartos fas un micromecenatge i ja després mires d’anar a festivals independents. Si vols que tingui un espai de documental al ús, no trobaràs finançament ni suport, l’altre

	<p>cosa és que després surti per pressions, com el cas de <i>Ciutat Morta</i>, comenta.</p> <p>Un altre de les seves recomanacions és com fer una entrevista, en què l'emotivitat ha de quedar fora. El que cal és anar molt informat i poder rebatre les informacions que aporten.</p> <p>“No s'ha de tenir por a sortir a la palestra, has de tenir a les entitats i associacions que fa temps que lluiten per això i tenir-les al costat”, exposa.</p> <p>Segons, la seva experiència pel que fa a les campanyes transmèdia, ha d'haver-hi una feina constant. "Si fas un micromecenatge has de ser-hi allà dia rere dia. Pensar d'una altra manera seria ingenu.</p> <p>S'han de tenir constantment estratègies: per finançar i per distribuir, una rere l'altre”, diu el productor.</p>
--	--

Entrevista 03

Dúnia Ramírez	Periodista, membre de l'equip Escarabajo Verde. Rtve
<u>Aspectes claus</u>	<p>L'equip del programa es basa més en la documentació que no en la investigació. No fan una feina d'infiltració perquè segons la Dúnia es pot arribar a moltes conclusions sense la necessitat d'anar amb una càmera oculta. Per infiltrar-te en un lloc ha d'estar molt justificat.</p> <p>"Nosaltres el que fem és donar veu a totes les parts, oferir que tothom surti perquè quan anem i els hi exposem el tema, avisem que sortirà altra gent de l'altre bàndol del pèndol, i que aquesta no serà qualsevol, que oferirà l'altre discurs. En el cas de l'últim programa <i>El contenedor</i></p>

amarillo, en què es parlava del reciclatge del contenidor groc, el que vam fer va ser tirar del fil, ja que vam veure que hi havia molt de soroll darrere i en aquí Coca-cola no va voler sortir i nosaltres també ho vam dir en el documental. I ja van quedar ells sols retrats", explica la Dúnia.

"Totes les experiències professionals que tingut en els mitjans han estat molt llargues i això em diu que s'ha d'anar de cara. Si vols ésser durant 20 anys emeten en una cadena, no pots dir que faràs A i després que surti B, et servirà per a un o dos reportatges, però no com a norma general", sentència la periodista.

Quan distorsiones les informacions que et donen, caus en la possibilitat de trepitjar un terreny pantanós i aleshores sí que hi ha perill de denúncies i demandes.

La Dúnia em recomana que exposi els temes que vull tractar a les meves fonts i que els faci entendre que hi ha un soroll de fons que els pot perjudicar i que si no volen parlar amb tu, aleshores perdent el dret a la rèplica.

A més em suggereix que durant el documental em vagi fent preguntes, i que aquestes siguin exposades. El més adient és no donar res per fet, s'ha d'anar jugant i anar les preguntes i respostes durant el transcurs del documental, ja sigui per mitjà de la participació del periodista o per mitjà d'una veu en off.

"Si les fonts et diuen que no també tens l'opció d'anar fent paral·lelismes sobre la situació que hi ha en altres països, recomana la periodista".

5.4 Personatges per crear l'escala de tractament

El següent document es basa en les entrevistes realitzades als diferents experts que apareixen en la proposta documental. Per raons de confidencialitat entre l'autora, és a dir jo, i els entrevistats i entrevistades, en cap cas podrà ser publicat sense el consentiment per escrit de totes dues parts.

Personatges per fer les entrevistes: **EXPERTS + PROTAGONISTES**

Experts + temes:

<u>Nom persona:</u>	Membres del CREDAC Pere Barnils -Montserrat Anglarill: directora del CREDAC Pere Barnils. -Carles Graupera: Adjunt a la direcció i logopeda -Mari Serrano: psicopedagoga -Conchita: psicopedagoga.
Tasques	<ul style="list-style-type: none"> ● Atenció logopèdica a alumnes amb sordeses i trastorns del llenguatge en centres educatius. ● Acollida i orientació a les famílies. ● Valoració audiològica i audioprotètica ● Valoració psicopedagògica a l'alumnat. ● Elaboració i catalogació de recursos tècnics i documentals relacionats amb la logopèdia. ● Assessorament als centres docents on s'atenen els alumnes.
Tema	<ul style="list-style-type: none"> ● Educació ● Paper de la LSC en els protocols dels CREDA ● Orientació a les famílies
Entrevista	<i>(Dividida segons temàtiques a tractat)</i>

1.Orientació a les famílies

-Els CREDA són una opció voluntària per part de les famílies o se les dirigeix cap aquí?

-Quina opció li doneu a les famílies pel desenvolupament i l'aprenentatge del seu infant, la via oral per mitjà de logopedia o la via del bilingüisme intermodal?

-Una família que viu a Lleida on no hi ha escoles bilingüistes intermodals que han de fer? Han de portar a la seva criatura a una escola ordinària? Per tant, com escollirà aquesta família la via educativa pel seu fill si no té aquesta opció al seu abast?

-Dins l'educació entre els 0 i els 3 anys, no existeixen escoles bressol que ofereixin la modelitat bilingüe intermodal, per tant que han de fer aquestes famílies? Se'ls hi proporciona l'aprenentatge en llengua de signes? I als pares se'ls hi proporciona?

-Parlant amb el sector mèdic, aquests opinen que l'imput de la llengua oral i la llengua de signes alhora és una cosa que anirà malament per l'infant, ja que el pot despistar. Quina opinió teniu al respecte?

-S'informa a les famílies dels riscos que pot haver si el seu fill o filla no aconsegueix adquirir la llengua oral?

-A quants infants ateneu a l'any aproximadament?

2.Educació

-Hi ha un seguiment de les persones que heu atès al CREDAC Pere Barnils després, quins estudis postobligatoris estan cursant?

-Segons la tesi de la Jordina Amat, el percentatge d'alumnes sords que cursen cicles de grau mig és més elevat que l'altre majoria d'alumnes oients que fan batxillerat. Per què? Els alumnes sords estan menys qualificats per cursar el batxillerat?

	<p>- Quina és la proporció d'alumnes sords que va a les escoles bilingües intermodals?</p> <p>-Quants infants sords cursen en escoles ordinàries sense agrupament?</p> <p>-Els alumnes sords que cursin en una escola ordinària entendrà i podrà seguir el temari que explica el professor a classe? Aquest alumne necessitarà més hores de logopedia? Són cobertes pel CREDA?</p> <p>-Heu tingut alumnes que hagin patit Síndrome de Privació Lingüística, com denuncia la doctora en lingüística Esperanza Morales?</p> <p>-És recomanable portar l'alumne sord a una aula d'agrupament?</p> <p>-Si una família que viu a Vilanova i la Geltrú i vol canviar a la seva filla de l'escola que hi ha al municipi per dur-la a l'escola 3 Pins de Barcelona, quins requisits se li demana? Serà una tasca fàcil?</p> <p>3. Professionals</p> <p>-Els professionals que treballen dins el CREDAC Pere Barnils saben la LSC?</p> <p>-Quina paper té la LSC dins els protocols dels CREDAC?</p> <p>4. Recursos auditius (implants + audiòfons)</p> <p>-Informació que se'ls hi proporciona a les famílies. Guanys i pèrdues. D'acord amb què?</p> <p>-Informació sobre els costos econòmics que això comporta.</p> <p>-Implants + llengua de signes, viable o no?</p> <p>-Sobre què se'ls hi informe a les famílies dels implants? S'avisava de la impredecibilitat dels seus resultats?</p>
Data	22 d'abril de 2020

Jordina Sánchez Amat:	<p>Investigadora postdoctoral al Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge de la Universitat Pompeu Fabra. Doctora en Educació i màster en Intervenció i investigació en patologies del llenguatge per la Universitat Autònoma de Barcelona. Treballadora del LSC-Lab Laboratori de llengua de Signes catalana.</p> <p>Autora de la tesi doctoral sobre la llengua de signes i la llengua escrita en la modalitat educativa bilingüe i en la intervenció amb l'infant sord.</p> <p>Contacte: jordina.sanchez@upf.edu</p>
Tasques	<ul style="list-style-type: none"> ● Investigadora ● Docent a la universitat ● Membre del LSC-Lab Laboratori de Llengua de Signes Catalana
Temes	<ul style="list-style-type: none"> ● Educació modalitat bilingüe ● Síndrome de Privació lingüística ● Resultats de la tesi
Entrevista:	<p><i>(Dividida segons temàtiques a tractat)</i></p> <p>1.Tasques i experiències</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ets membre del LSC-Lab, quina és la teva tasca? i la del laboratori? ● Quins van ser els resultats de la tesi? ● Has vist un canvi des que la vas escriure l'any 2015 i des que han sortit nous estudis sobre el benefici de la llengua de signes des de l'any 0 en l'infant?

	<ul style="list-style-type: none"> ● Segons la teva tesi el fet que un nen sord tingui uns pares signants no garanteix un accés complet al llenguatge, em pots explicar això? <p>2.La llengua de signes</p> <ul style="list-style-type: none"> ● En quin estat de salut es troba la llengua de signes catalana? ● Quin és el futur de la llengua de signes catalana si la situació persisteix? ● Situació d'altres països. <p>3.L'ús de pròtesis en el infants sords</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Es pot garantir una llengua amb l'ús únicament dels implants coclears? ● On són els estudis provatoris sobre la relació entre la tardança de l'aprenentatge de la ls i el desenvolupament cognitiu de la persona sorda? ● Quina és la millor manera perquè un infant sord adquireixi la llengua? ● Quins són els motius per apostar més pels implants coclears i la via oral que la signant? Manca d'entorns enriquidors? Manca de coneixement sobre la llengua de signes?
Data	14 d'abril de 2020

Marian González:	Portaveu i membre de l'associació Volem Signar i Escoltar. Mare d'un nen sord de 14 anys, l'Ervin. Activista pels drets de les persones sordes a Catalunya
Tasques	<ul style="list-style-type: none"> ● Mare d'un nen sord, l'Ervin ● Activista ● Membre de l'associació Volem Signar i Escoltar ● Punt de suport per les famílies amb infants sords
Temes	<ul style="list-style-type: none"> ● Tasca de l'Associació ● Demandes i reclams ● Situació de les persones sordes al Principat ● Educació ● Pressions del sector oralista ● Paper de les institucions ● Experiència personal
Entrevista	<p><i>(Dividida segons temàtiques a tractat)</i></p> <p>1.Associació Volem Signar i Escoltar</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Quina és la teva tasca dins l'Associació Volem Signar i Escoltar? ● I en general la tasca de l'associació? ● De quins recursos se sustenta l'entitat? ● Quin és el perfil de famílies que arriben i que els hi proporcioneu? Com arriben a contactar amb vosaltres, recurs de desesperació? ● Heu notat que heu fet algun pas pel que fa a les demandes i peticions que heu fet al Govern? Sí es que sí, quines i si és que NO, per què no? <p>2.Educació i situació de la LSC</p>

- Com a norma general, les famílies que opten per l'LSC obvien l'implant coclear o el contrari, s'acostuma a escollir tots dos recursos?
- Per què no es mostra a les famílies que existeixen els implants, els suports tecnològics i la l'LSC, que tot plegat pot ajudar al desenvolupament de l'infant? Per què s'exclou l'LSC?

3.Labor dels CREDA

- Els CREDA són grups de reforç importantíssims per l'aprenentatge dels infants sords, ho veus així, com veus la tasca que realitzen?
- Per què creus que no hi ha una voluntat per part del Govern català ha difondre i donar a conèixer la LSC?
- Quin és el paper del departament de salut i dels especialistes?

3.Comunitat sorda

- Què és necessari i primordial pel desenvolupament de l'infant sord?
- Ser sord és una discapacitat?
- Vivim en una societat adaptada per conviure amb persones sordes i oients alhora?
- Tenim coneixement la Societat en general de la situació de pressió que viu aquesta comunitat a casa nostra?
- Per què creus que no la tenim? Què hi ha amagar?
- La comunitat sorda catalana rep discriminació a Catalunya?

4.Experiència personal i laboral

- Tens un fill sord i coneixes la llengua de signes. Em pots explicar una mica la teva experiència personal respecta aquest tema? El vas portar als CREDA?

	<ul style="list-style-type: none"> • Em pots dir casos de famílies amb infants sords i explicar-me una mica la situació en la que es troben.
Data	Dimarts 31 de març del 2020

Esperanza Morales:	<p>Catedràtica per la Universitat de la Corunya. Investigadora i professora de lingüística de la Universitat de la Corunya. El maig del 2019 va presentar al Parlament de Catalunya l'estudi sobre el Síndrome de Privació Lingüística en els infants sords.</p> <p>Presidenta de BilinSig (bilinsig.org)</p> <p>Contacte: e.morales.lopez@udc.es</p>
Tasques	<ul style="list-style-type: none"> • Investigadora • Catedràtica • Professora • Presidenta de l'associació Bilinsig.org
Temes	<ul style="list-style-type: none"> • Privació lingüística • Situació de la llengua de signes a l'Estat Espanyol • Educació dels infants sords • Voluntat política
Entrevista	<p><i>(Dividida segons temàtiques a tractat)</i></p> <p>1.Síndrome de privació lingüística</p> <ul style="list-style-type: none"> • Què és el Síndrome de Privació lingüístic? Quines són les conseqüències d'això? • Hi ha nens a Catalunya amb síndrome de privació lingüística? Tenim dades? I a Espanya? • Els nens que aprenguin la llengua de signes des del seu naixement cauran en el síndrome de privació lingüística?

	<ul style="list-style-type: none"> ● La privació lingüística provoca una discriminació cap aquesta comunitat? <p>2.Voluntat política</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Per què des dels ens públics no hi ha voluntat per difondre la llengua de signes? ● Per què els CREDA no ofereixen als pares l'opció de la llengua de signes? ● A Catalunya s'agreuja més la problemàtica a causa dels CREDA? ● Hi ha interessos econòmics al darrera? ● S'ha denunciat aquesta manca de voluntat política? ● Quina va ser la resposta del Parlament front el teu estudi? ● La llengua de signes és una llengua oficial al nostre país o està vista com un suport pedagògic? <p>3.Educació</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Una persona que sàpiga la llengua de signes però vagi a una escola convencional entendreà tot el que el professorat imparteix? ● Els nens amb implants coclears adquiriran una llengua oral igual que els seus companys oïents? Tindran les mateixes competències educatives alhora d'escriure, llegir i parlar? ● Hi ha estudis que ho corroborin? ● Coneixem casos a Catalunya amb nens escolaritzats sense una llengua i possibilitat a la comunicació? ● L'existència dels implants coclears i el ser recurs per fer ús d'ells, està provocant un deteriorament de l'aprenentatge i difusió de la llengua de signes? ● Quina és la situació a la resta de l'Estat Espanyol?
Data	Dilluns 30 de març de 2020

<p><u>Mufid Ibrahim</u> <u>Abdo de</u> <u>Mograbe</u></p>	<p>Doctor. Especialista en otorrinolaringologia. Consulta privada a Barcelona</p>
<p>Tasques</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Doctor ● Audioprotesista
<p>Temes</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Implants coclears ● LSC vs Implant coclear ● Treball de l'otorrino ● Treball dels logopedes ● Situació de la comunitat sorda a Barcelona i resultats
<p>Entrevista</p>	<p><i>(Dividida segons temàtiques a tractat)</i></p> <p>1. Implant coclear</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Quin és el període de recuperació després de posar l'implant? ● Quina és la funció dels implants? ● Els nens sords amb implant tindran el mateix nivell que els seus companys normoients? ● Quin és el tan per cent d'èxit en nens implantats? ● Quins poden ser els efectes secundaris de l'ús dels implants coclears? ● Quan és recomanable implantar? <p>2. Tasca del otorrino</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Quina és la feina del otorrino? ● Quina informació li proporciona el metge a una família que té un infant amb sordesa?

	<ul style="list-style-type: none"> • Si l'implant no funciona, quines altres alternatives es proporcionen? <p>LSC i el treball logopèdic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es recomana la LS des dels hospitals? • Quin és el nivell logopèdic de Barcelona? <p>3.Educació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Quina és millor educació pels infants amb una sordera severa? • Quin és el desenvolupament del nen sord? • Tindrà retards i problemes cognitius, socials i educatius?
Data	3 d'abril de 2020

TRANSCRIPCIONS

Transcripció entrevista membres del CREDAC Pere Barnils	Data: 22 d'abril de 2020
Infants atesos l'any	<p>Montserrat: Els números varien molt d'any a any. Primer de tot la detecció la fa l'hospital, hi ha cribratge auditiu neonatal, per tan qualsevol nen que neix a Catalunya se li fa una prova abans que marxi de l'hospital, si la prova surt negativa al cap de tres mesos es torna a fer, i si després d'aquest temps s'ha confirmat que hi ha una sordesa, l'hospital es posa en contacte amb el Creda corresponent. Depèn dels anys, podem parlar d'una trentena d'alumnes, però varia molt. No es un número fix, hi ha petites onades de detecció.</p>

<p>El CREDA, prescripció de l'hospital</p>	<p>Al document de sanitat sobre cribratge auditiu hi ha tot el procediment. Hi ha un protocol que s'ha de seguir en tots els hospitals de Catalunya i dins el protocol diu que s'ha de fer saber als CREDA. Al voltant del 2005-2007 va haver-hi un grup de treball interprofessional entre sanitat, educa que va fer aquest protocol, i dins d'aquest protocol hi ha un punt que diu que l'hospital ha de deriva l'infant al CREDA,i a partir d'aquí treballem conjuntament.</p>
<p>Vies d'aprenentatge a l'infant</p>	<p>Fem una acollida, recollim la informació i li donem a les famílies. És tot un procediment que triga tot un primer any. Moltes famílies no tenen antecedents de sordesa, i per tant no saben on han anat a caure, no tenen referències de tot això. És un procediment llarg i s'ha d'informar de qüestions de desenvolupament, autivies, educatives. Les famílies tenen moltes preguntes, però s'ha d'anar fent a trossos i s'ha d'orientar a poc a poc.</p>
<p>L'educació dels 0 als 3 anys</p>	<p>Montse: tenim escola bressol, primària i secundària en modalitat bilingüe. Totes a Barcelona, la Forestier (bressol), la 3 Pins (primària) i l'institut Consell de Cent. Però la decisió d'on portaràs al teu fill no és una decisió que puguis prendre el primer. En el procés d'acollida s'informa però després s'ha de confirmar el grau de pèrdua. Quan les famílies arriben als CREDA saben que el nen és sord però no el grau de pèrdua, pot apuntar a quin tipus, si és severa, mitjana o pregona però no està confirmat, per tant, la família entra en un procés de presa de decisions: s'han de posar els audiòfons, implants, ...El primer any és un procediment d'anar prenent aquesta decisió. Depèn també de la informació que té la família. Hi ha famílies que tenen molt clar quina opció lingüística volen i</p>

	<p>aquí nosaltres anem donant informació el màxim completa.</p> <p>Carles: la tria escolar, és una decisió escolar. Nosaltres som un servei educatiu específic que treballem donant suport a l'alumnat, les famílies i les escoles. En el moment d'acollida s'hi informa les famílies de les opcions d'escolarització.</p> <p>S'informa de la llengua de signes per si les famílies volen aprendre la llengua de signes, perquè és el moment que les famílies l'han d'aprendre si volen la llengua de signes com a llengua vehicular. S'informa de les associacions que hi ha perquè si volen aprendre la llengua de signes necessiten un entorn ric signant, se'ls explica que hi ha Apansce. El nen necessita un entorn ric signant si es decideix per aquesta modalitat. Com a servei educatiu el que podem fer en aquesta etapa és informar i donar totes les possibilitats. En el cas que escollin la modalitat bilingüe, i que més a més demanen anar a aquesta escola bressol, posem professionals del CREDA perquè es treballi la llengua oral i la de signes i proposem sessions compartides. Si hi ha pocs alumnes, que acostuma a passar, els pugem a l'escola 3 Pins perquè puguin ser atesos pels logopedes signants del creda.</p>
<p>Quina opció tenen les famílies de fora de Barcelona</p>	<p>Carles: No podem donar resposta a això, no hi tenim marge de maniobra, això és tasca dels serveis territorials de cada zona. Qualsevol llengua requereix parlants, allà on hi ha més població és més fàcil, a Barcelona tenim molts alumnes que són de municipis a prop de la ciutat que es desplacen fins allà.</p> <p>Mari: Nosaltres insistim molt que la llengua és una llengua i com a llengua han d'haver-hi parlants. Si tu decideixes que el teu fill vagi en una escola bilingüe l'has de portar a Barcelona, perquè potser a Lleida només hi ha 4 nens sords.</p>
<p>Requisits per entrar al 3 Pins</p>	<p>Tothom que vol venir hi ha matrícula. Ho tenen fàcil i de fet</p>

tenim alumnes que són d'altres municipis. Nosaltres no posar cap impediment veiem l'agrupament perquè la llengua com a immersió necessita parlants. Hi ha un decret d'atenció de l'alumnat en el marc del sistema d'educació inclusiu que dins d'aquest un dels punts és la localització i el departament d'educació promou que l'alumne ha de rebre els recursos i l'educació en els seus territoris. En el cas de l'alumnat amb sordesa que tria modalitat bilingüe entra amb conflicte una part inclusiva que és l'aprenentatge d'una llengua facilitadora amb rebre els suports a casa seva. Si rep els suports al seu territori, potser li envien una persona q ajuda a rebre llengua de signes, però no tindrà un entorn enriquidor, llavors de vegades per desconeixement algú pot proposar a un alumne que no vagi a Barcelona perquè se li ha d'oferir els recursos educatius de la seva zona, i això sovint pot ser una contradicció.

Conchita: Tan nosaltres com l'escoles som molt acollidors

Carles: l'any passat vam tenir enrenou perquè hi havia un alumne que era d'un altre territori que semblava que tenia Dificultats per entrar a l'escola 3 pins, però va ser una qüestió burocràtica administrativa. Aquest alumne cursa al 3 pins i anava a ser-hi, no hi havia cap element que digués que no anava a entrar, el que passa que administrativament els alumnes amb necessitats educatives especials, tinguin les k tinguin, entren a les escoles amb places reservades. Cada escola té dues places per cada aula per alumnes amb necessitats educatives. El consorci estudia les peticions, perquè hi hagi equitat i així no hi hagi molta diversitat en unes escoles i en altres no. En el cas dels nens amb sordesa, les escoles que tenen projecte específic de suport en audició i llenguatge, aquests tenen preferència que altres alumnes. A

	<p>l'escola 3 pins prioritzem els alumnes amb sordesa en modalitat bilingüe intermodal però tenim el problema k el consorci només admet 2 persones per aula perquè no pot sobrecarrega una escola amb més alumnes amb necessitats educatives especials. Quan un alumne vol entrar i l'aula ja té aquest cupo ple, l'escola ha de demanar un increment de ràtio i això és un procediment embolicat, i és el que devia passar l'any passat amb aquest alumne. L'escola és súper acollidora i si cal demanar tenir més alumnes amb sordesa que oïdors els tindrà.</p> <p>Conchita: tots els alumnes que han volgut anar a un centre d'agrupament, sempre han entrat, i hi hagut un augment de ratio. Les escoles han estat molt receptives. Inclus a mig curs.</p>
<p>Percentatge d'alumnes sords a les escoles bilingües</p>	<p>Gairebé tots els alumnes són oïdors, són escoles ordinàries, i per tant en una classe tens dos o quatre alumnes sords per aula. A 3 Pins hi ha uns 25 alumnes de 250 nens, un 10%.</p> <p>Carles: Això és així perquè una altra cosa l'Administració no ho permetria, el procés d'inclusió educativa ha estat molt lent i s'hagut de reformular. L'administració ha d'intentar evitar que hi hagi alumnes amb necessitats educatives especials per sobre d'un altre.</p> <p>En el cas de l'escola Josep Pla, que és una escola d'educació especial si que té 100% d'alumnes sords.</p> <p>Conchita: A 3 Pins només hi ha una línia i per tant hi ha més alumnes, poden haver-hi més de dos alumnes sords a l'aula, tenim fins a 5.</p>
<p>Preferència per la modalitat oral entre les famílies</p>	<p>La majoria sí perquè són pares oients, sense antecedents de sordesa i l'aprenentatge de la llengua no és immediat i no sempre hi ha aquest entorn, no és factible.</p>

Carles: Si en algun moment del procediment i ha alguns alumnes que ha triat la modalitat oral en absència de lls, i veiem que no li està anant bé o que necessitat més suports per adquirir el llenguatge tornem a reorientar o proposem introduir suports signats en modalitat oral. Els motius pel qual una família tria un model o un altre son molt variats. Hi ha famílies que tenen informació prèvia i tria la bilingüe, o perquè tenen familiars sords signants, o perquè estan disposades a moure's i anar a Apansce i aprendre la lls. Però hi ha famílies que no poden i han d'escolaritzar els nens a prop de casa, o perquè no els agrada el projecte educatiu del 3 Pins. Hi ha molts factors. Nosaltres no podem força a triar una modalitat, el que fem és donar la informació i atorgar els recursos, i si veiem que la cosa no va bé anirem repropasant alternatives.

Montse: Els nens que trien l'oral poden tenir suports signats en l'aprenentatge de la llengua oral el que no tindran és l'entorn el signat. Però no són dos models allunyats.

Mari: Sovint se'ns atorgar a nosaltres la responsabilitat d'orientar les famílies més del que fem, però la decisió és de les famílies sempre. Avui amb la facilitat d'accés la majoria de famílies poden estar ben informades i interactuar amb altres persones que estan en la mateixa situació. La famílies tenen un paper actiu i això s'ha de tenir present.

Carles: l'orientació no s'acaba a les reunions sinó que és present durant tota l'escolarització i si es veu que la modalitat educativa que s'ha triat no està donant els fruits que hauria de donar o no són suficients per adquirir un llenguatge reproposem el suport signat. Però això es viu amb conflicte, tenim associacions que han estat en conflicte, tenim professionals que han estat en conflicte. Nosaltres fa 4 anys que estem als CREDA i creiem que ha d'haver-hi un sol

	<p>model educatiu molt variat i molt divers que doni resposta a cadascuna de les necessitats.</p> <p>Hi ha alumnes que no els va bé ni el model bilingüe ni l'oral, però depèn de moltes coses: famílies nouvingudes amb menys capacitats informatives, hi ha famílies que no tenen capacitat econòmica per portar a les criatures amunt i avall. Hi ha molts factors que fa que la cosa no vagi bé, però aquella família ha de continuar portant el seu fill a aquella escola perquè el pare o la mare treballen a prop, o el que sigui.</p> <p>Hi ha molts factors que fa que un alumne no estigui desenvolupant el llenguatge com ho hauria de fer. En els casos que veiem que falta el suport de llengua de signes el proposem, però també hi ha alumnes amb model bilingüe que tenen dificultats per adquirir la llengua oral, escrita i tot. Un model no és d'èxit respecta l'altre, el que aquí varia és el nen, i la família i les escoles.</p> <p>Mari: S'acostuma a ser molt reduccionista i a pensar que tot l'èxit o fracàs d'un alumne sord depèn de la modalitat d'escolaritat i no és veritat. Les escoles de Barcelona per exemple varien molt en funció del districte i els nivells d'alfabetització canvien.</p> <p>Carles: Tenim una societat plena de desigualtats i quan hi ha alguna discapacitat doncs es multiplica per quatre i això no ho cura res, ni l'implant ni ningú, i l'escola influeix molt perquè qui col·laborar amb el desenvolupament de les competències lectores i d'escriptura d'aquests alumnes és l'escola.</p> <p>Mari: i a més influeix molt el paper de les famílies.</p>
<p>Seguiment dels CREDA després de l'escolarització</p>	<p>Montse: nosaltres comencem a entendre aquests nens a partir de la detecció, és a dir, ens venen nens amb 3 mesos. Tenim nens que durant l'edat primària es donen de baixa perquè ja no hi ha objectius de treball logopèdic. Nosaltres</p>

	<p>tenim molts tipus d'alumne i amb unes necessitats auditives diferents. Mentre estan en educació obligatòria els mantenim en seguiment, hi ha la psicopedagoga i anem tenint informació d'aquests alumnes i si cal poder parlar amb la família. Després hi ha un paquet d'alumnes que seguim mantenint i atenent a postobligatòria, estem al voltant dels 50 alumnes en postobligatòries, i són alumnes que necessiten aquesta atenció logopèdica, però en el camí hem donat de baixa a la majoria d'alumnes. Els que mantenim els seguim atenent, però ja és un suport curricular. Nosaltres no tenim totes les dades, però podem dir que segons quins casos els atenem fins que van a la universitat. Fem seguiment a cicles formatius, i fins i tot en escoles d'adults.</p> <p>Carles: Un alumnat atès pel CREDA no és un bon indicador, perquè els alumnes que atenem nosaltres són alumnes que tenen alguna necessitat educativa, però a l'entorn educatiu hi ha ple d'alumnes amb sordesa que no els hi fa falta unes necessitats especials educatives, aleshores no els atenem. Nosaltres no som el paraigua de la comunitat sorda sinó que som un suport educatiu específic per alumnes que tenen necessitats educatives.</p> <p>La majoria d'alumnes que estan a postobligatòria no són atesos pel CREDA perquè poden seguir sense suport educatiu, en canvi els alumnes en modalitat bilingüe encara que sigui pel sol fet que necessiten els intèrprets si que contem com a alumnes atesos per nosaltres.</p>
<p>Els alumnes sords cursen menys batxillerat</p>	<p>Carles: No podem saber pels alumnes atesos pel CREDA perquè el CREDA els alumnes de batxillerat no els atenem, ja que si continuen la modalitat oral ja no els fa falta la nostra ajuda, en canvi, si continuen en modalitat bilingüe sí perquè necessitaran intèrprets com a mínim o suport logopèdic. No</p>

dic que sigui mentida, però el que dic és que no ho podem saber pels alumnes atesos pel CREDA perquè els que estan a batxillerat no surten a la nostra estadística.

Mari: Fer una afirmació això no és fàcil i no podem donar una resposta única, és veritat que la sordesa no té per què anar associada a altres discapacitats cognitives però moltes vegades les capacitats acadèmiques es veuen afectades, no sempre però en alguns sí. Nosaltres no sabem els alumnes sords que van a la universitat.

Montse: La sordesa té implicacions en l'adquisició del llenguatge i quan parlem del llenguatge parlem de llo l'escrita i la de signes, i podem posar audiòfons i implants, però aquell alumne és sord i això té moltes implicacions, i a més això barrejat amb els factors que dèiem d'escolarització, família doncs té altres implicacions.

Carles: generalment sense audició tenim una dificultat per desenvolupar com a mínim el llo i si hi ha dificultat per desenvolupar el llo tindrem dificultats per accedir a la informació i d'accés a la llengua escrita i llavors d'aquí necessitats educatives les que vulguis. Amb la lls, nivell teòric tindrem un llenguatge preservat però a la realitat és que les famílies aprenen una lls molt d'anar per casa que no és una llengua real, un instrument de pensament al seu fill. És difícil aprendre una llengua amb 40 anys. Ara durant el confinament hi ha alumnes sords que tenen pares que no saben la lls i per tant, aquests nens estan tenint una privació lingüística. Ja sigui perquè tenim dificultats auditives d'accés al llenguatge o que el teu aprenentatge amb lls no és el millor això porta a una privació lingüística, i si a més tu tries la modalitat bilingüe i el teu fill tampoc té un domini més enllà del que té a l'escola, i a més la família rebutja els audiòfons o implants aquell

	<p>alumne tampoc desenvoluparà la llengua oral. Per mitjà de la lls es pot intentar desenvolupar la llo però si aquesta lls no és com hauria de ser perquè no té un entorn estimulador doncs tampoc serà molt facilitadora per la llo.</p> <p>Mari: jo vull ser positiva i pensar que cada vegada són més els alumnes sords que arriben a la universitat i també cada cop hi ha més casos de persones que en el seu moment no van anar a la universitat i ara ho estan fent. El recorregut escolar de l'alumne sord s'allarga molt més en el temps, més que les persones oïdores i intentar anar per altres vies. La via de la formació professional ens resulta molt útil i és el pont d'entrada a la universitat perquè a la formació professional hi ha menys contingut lingüístic. Els alumnes tenen més dificultat en el nivell de lectoescriptura.</p> <p>Carles: Hi ha un altra dada que se'n parla poc i és que l'índex de fracàs escolar és molt alt en aquest país i en canvi els alumnes sords abandonen poc. Tenim un col·lectiu amb una discapacitat important que fracassa menys en l'àmbit escolar que els companys oïdors. Ens pot preocupar el fet que hi hagi menys joves sords cursen batxillerat, i pot ser un indicador que alguna cosa pot millorar, però aquesta dada s'ha de remarcar.</p> <p>A més quines mesures hi ha a la universitat que facilita la inclusió d'aquests alumnes?, això ens ho hem de preguntar.</p>
<p>Infants sords a escola d'agrupament</p>	<p>Montse: Infantil i primària 7 escoles que tenen agrupament. Secundària hi ha 4. El nombre d'alumnes és d'un mitjana de 100 alumnes entre infantil i primària de les 7 escoles. Hi ha escoles que n'hi ha 4 fins a algunes que hi ha 20, i alguna com 3 pins que té 25. De mitjana d'unes 15. i de secundària al voltant d'una trentena d'alumnes.</p>

<p>Logopedia fora de l'horari escolar</p>	<p>Nosaltres fem logopèdia escolar, per tant intervenim dins l'horari escolar. Som un suport dins l'aula, del que s'ha fet a classe. La tria de sessions depèn del comportament lingüístic i segons la necessitat lingüística, i depenent d'això tindrà unes hores o altres. Nosaltres creiem que el suport que donem pel seguiment educatiu és suficient i si alguna família vol una logopedia privada és un tema seu.</p>
<p>Informació sobre els implants coclears</p>	<p>Montse: La lls i els implants coclears són compatibles. L'implant és una prescripció mèdica i el que et dona és audició. L'opció bilingüe no vol dir deixa de banda la llengua oral, estem fent una entrada doble, estem treballant la lls i la llo perquè per arribar a la llengua escrita amb la llengua de signes només és una cosa complexa i per tant necessites les dues entrades.</p> <p>Mari: Le Sant Joan de Déu, l'hospital de referència no nega la llengua de signes.</p> <p>Conchita: Al llarg dels anys he sentit l'afirmació que la llengua de signes no és bona per l'estimulació de l'implant coclear, però el que s'ha de fer és treballar, fer un entrenament auditiu i desenvolupar la llengua oral i amb això l'implant coclear va perfecta. En molts casos l'implant va molt bé i el valorament molt positivament, igual que valorem positivament la lls.</p>
<p>Informació a les famílies sobre els implants</p>	<p>Montse: D'entrada la primera explicació la de fer l'hospital, però les famílies pregunten abans i tu has de poder explicar a partir de la teva experiència i dels estudis que hi ha sobre la situació. Elles han d'entendre que vol dir sentir, que és la pèrdua auditiva, quin guany protètic dona l'implant, quina qualitat dona i que això comporta temps i treball. Nosaltres col·laborem amb els metges a facilitar tota la informació i</p>

	<p>moltes vegades els hi presentem altres famílies que han passat per això i que puguin compartir. El Sant Joan de Déu disposa d'un servei de treballadors socials i se'ls hi explica tot. Quan l'aparell no funciona no vol dir que estigui espatllat sinó del treball posterior que ajuda a millora, i això és cosa de la família, escola, logopedes. Per tant, és un treball de col·laboració molt estricta amb l'hospital, qui diu qui és candidat o no. I ja després ens coordinem molt per veure el nen en global. A més comptem amb un audioprotesista que fa el seu paper per orientar i informar les famílies.</p> <p>Carles: Nosaltres el que podem fer és valorar si les restes auditives d'un alumne seran facilitadores per aprendre la llengua oral o no i això ho sabem per tots els treballs que hi ha i per pura ciència. Tenim prou professió i prou estudi per saber que una corda auditiva facilitarà el llenguatge oral o no independent de la modalitat educativa. L'entrada fonològica és molt auditiva i si la família vol que el seu fill desenvolupi comunicació oral ho podem veure amb les audiometries i amb el comportament auditiu. Nosaltres podem explicar a la família que aquesta pròtesi pot comportar una millora en el desenvolupament de l'infant o podem avisar si el rendiment auditiu del seu fill actualment no el facilitarà.</p> <p>En resum la qüestió mèdica és mèdica i nosaltres com a logopedes aprofitem aquesta informació mèdica per treballar el llenguatge, en aquest cas el llenguatge oral.</p> <p>Mari: a vegades l'hospital ens demana alguna orientació però nosaltres no prenem decisions ni insistim a les famílies perquè implantar els seus fills.</p>
<p>Perfil dels professionals dins el CREDA</p>	<p>Carles: Dins els Credac Pere Barnils que saben la llengua de signes i que són sordes</p> <p>tenim una persona funcionaria que és metre i logopeda titular</p>

	<p>del Creda, un altre que està substituïda però van demanar que fos ella perquè és sorda i és mestra en Lsc. Amb la Montse vam fer la demanda al departament per demanar més persones sordes i que així vagin a les escoles i instituts. Al Creda està la Mari Serrano que és psicopedagoga i és competenta en Lsc, és intèrpret en llengua de signes. I els professors que tenim al Consell de Cent i l'escola 3 Pins intentem que siguin intèrprets, les que no ho són tenen algun curs de Lls i preocupem que tinguin la titulació més alta, no sempre és possible per qüestions burocràtiques perquè ens demanen que els professionals que hi hagi siguin mestra logopeda i no sempre ho aconseguim. A la seu tenim una persona sorda treballant amb nosaltres. A l'Escola Josep Pla fem el seguiment i tenen dues professores sordes i un educador de menjador que també és sord.</p> <p>Montse: Crec que en l'àmbit de personal ho tenim cobert.</p>
<p>El suport signat</p>	<p>Mari: a vegades el fem servir perquè no queda un altre remei, és a dir, nosaltres creiem que els professionals i els nens parlen perfectament la Lls però la realitat no és així. Les famílies tampoc la parlen. No és el mateix parlar la llengua de signes que dir alguna paraula. No és una qüestió de voluntat sinó de nivell de competència.</p> <p>Mentre es fa l'aprenentatge de la llengua de signes normalment el que s'utilitza és el suport signat.</p> <p>Quan fem un treball explícit de llengua escrita pot ser necessari fer servir el suport signat en comptes de la llengua de signes, però sovint no és una cosa de voluntat sinó que el nivell de competència en aquesta llengua no em permet.</p> <p>El personal que podem comptar a les escoles el que pot fer és suport signat.</p> <p>Carles: A més, a vegades és cosa dels professionals que no</p>

	<p>són prou competent, però també tenim alumnes que encara que escollin la modalitat bilingüe no desenvolupen una llengua prou potent, i per tant no entendran una explicació en llengua amb sintaxi completa, i per tant la professional s'haurà d'adaptar. Per tant, depèn de les limitacions professionals i també de l'alumne.</p> <p>Mari: Però sempre s'intenta a les escoles en modalitat bilingüe que hi hagi un espai per fer llengua de signes pura.</p>
--	--

Transcripció petita entrevista a Marian González	Data: 19 de març de 2020
Protocol	<p>Quan neix un nen que se sospita que és sord es fa una prova i si surt malament, si surt que és sord, es torna a repetir al cap d'un mes, i la fan fins a 3 cops. Però aquí no diuen com de sord és, tu pots tenir una sordesa mitjana i amb uns audiòfons tens suficient, però passen i diuen el millor és implant coclear. Llavors per ser candidat a un implant coclear hi ha un protocol que és de detecció de la sordesa (m'ho pot buscar) i n'hi ha un protocol que no segueixen ni els mateixos hospitals. El protocol està fet aquí. L'hospital més important en aquest àmbit és el Sant Joan de Déu.</p> <p>Diu que has d'estar un any amb els audiòfons, per veure si amb això ja és suficient. Però NO fan res d'això. M'enganyen el cap a les famílies, i els 3 o 4 mesos, després de totes les proves i ja els implanten. Nosaltres tenim nanos amb un any que ja tenen els implants bilaterals, i n'hi ha que els porten abans de l'any.</p>

<p>Implant</p>	<p>Operació + cures + connectar. Quan allò ho encens el nano sent sons del tipus una campana, i sent la campana, però no la identifica. S'espanten. Els nens no riuen com mostren sovint, s'espanten. Passat l'any comença a sentir més sorolls, fins que sent la veu humana passa molt de temps, després l'haurà d'identificar i saber que diuen i ha de començar des del nivell 0, com si hagués nascut aquell dia. Aquell nano a l'edat de dos o 3 anys tindrà una capacitat de parlar d'un nen d'un any o menys, per tant, tot això és el que s'ha perdut i quedarà després en la seva personalitat i potser no ho recuperarà del tot.</p> <p>I tot això compten que tot ha anat bé. Potser aquest nen parlarà i ho farà molt bé, però el problema no està en la parla només. Hi ha molts que no arribaran ni a això i això no ho diuen.</p> <p>NO hi ha PROVES, les proves que es fan ara per ara són proves que diuen que els implants funcionen i que aquell nano està sentint aquests sorolls. Però aquestes proves parlen de quantitat i no de qualitat, és a dir, en quantitat el nano sent tots els sorolls i la veu humana i tot, però no parlen de qualitat, i això depèn del cervell de cadascú. Ni els metges saben com funciona per un nen, perquè cada naturalesa és diferent i cadascun té el cervell que té. Però no ho diuen a les famílies això.</p> <p>Rebutjar l'implant: hi ha nanos que tenen rebutjos als implants.</p> <p>Els hospitals que són els responsables a dir el que pot passar callen, i els CREDA tampoc diuen res.</p>
<p>CREDA</p>	<p>Quan et diuen el teu nano és sord et deriven al CREDA més proper, n'hi ha 10 a Catalunya. I aleshores tu vas allà amb el teu nadó i comencen amb estimulació primerenca, que li</p>

	<p>diuen així però és mentida: fas logopèdia, que no és l'estimulació primerenca —l'estimulació global de la persona en tots els sentits—, NO fan això, el que fan és logopèdia i et diuen que funciona molt bé perquè el nano li fan fer el mateix cada dia. Els nanos que van són com gossets.</p> <p>Realment s'està fent tot molt i molt malament i a nosaltres ens ho odien, som el gra al cul dels hospitals, CREDA i del departament d'ensenyament.</p> <p>NO ENS FAN CAS: Tenim un contenciós administratiu amb el departament d'ensenyament perquè hem fet desenes de reunions amb els responsables: l'antiga consellera Meritxell Ruiz, amb el Bargalló. Totes les que ens han deixat fer, ens hem reunit amb tothom i ens és igual qui, no es tracta de colors de polítics. Però ningú ens fa cas.</p>
LSC	<p>RES ÉS EXCLOENT, PERÒ LA LLENGUA DE SIGNES ÉS IMPRESCINDIBLE. Tota l'ajuda de suport pot anar bé i s'ha de provar tot, el meu fill porta audiòfons, però llengua de signes, oral, subtítols, res excloent, però el que és imprescindible és la llengua de signes. Donem tots els recursos, però la llengua de signes se'ls hi ha de donar perquè si no fem inútils i fem persones dependents, i això és el missatge i és el que han d'entendre les famílies, però com els hospitals i els CREDA no ho incentiven, aleshores a qui fan cas les famílies, i a més és el que volen sentir les famílies, el teu fill parlarà i sentirà com un oient. La comunitat sorda són una comunitat molt i molt peculiar perquè són una conseqüència de què la societat no els deixa adaptar-se. Ara per exemple amb tot el que està passant al voltant de la COVID 19, gairebé no estan sortint intèrprets i ho estan patint moltíssim. I la gent no se'n adona. No són rars sinó que els hem fet estranys i a la gent li costa molt d'entendre, i és el</p>

	<p>que els metges els hi venen a les famílies: que vols que el teu fill es comuniqui només amb persones sordes?, però al final t'ajuntes amb qui més afinitat tens, esculls a les persones com fem tothom. Si saben la llengua de signes es podran comunicar amb tothom perquè sabrà comunicar-se.</p>
--	--

<p><u>Entrevista completa</u> <u>Marian González</u></p>	<p>Data: 31 de març de 2020</p>
<p>Associació Volem Signar i Escoltar</p>	<p>Nosaltres som associació des de fa dos anys, abans érem una plataforma, però el nostre objectiu continua sent el mateix: aconseguir la igualtat d'oportunitats educatives per tots els nens i joves sords. Som una associació activista.</p> <p>Hem intentat aconseguir aquestes igualtats per via del diàleg però no hem pogut i al final hem hagut d'anar i fer una denúncia a la Generalitat i ara estem a l'espera de veure què passa amb això. Vam presentar un contenciós administratiu, i té unes 500 pag. En aquest contenciós hi ha la part més científica que demostra els treballs sobre el bilingüisme i el benefici d'aquesta educació, i després hi ha tota una part de testimonis amb noms i cognoms, vulneració de drets. Va ser una recollida d'informació molt gran.</p>
<p>Demandes</p>	<p>A Catalunya hi ha uns 2.200 nens sords estudiants, d'aquests nens el curs passat eren 185 en modalitat bilingüe, la resta tots estaven estudiant en modalitat oral.</p> <p>Hi ha una llei aprovada el 2010 al Parlament que explica que les famílies tenen dret a escollir la modalitat</p>

educativa que vulguin pels seus fills sords, que pot ser la modalitat oral o la bilingüe (lsc + llengües orals del territori orals). Una de les queixes és que només hi ha educació bilingüe a Barcelona. A tot Catalunya només tenim 3 centres amb modalitat bilingüe. A Barcelona hi ha 2: l'escola 3 pins i l'institut Consell de Cent. A part a Barcelona hi ha el centre d'educació especial Josep Pla, on hi ha nens sords i altres nens amb altres discapacitats. L'altre que n'hi ha és a Girona, La Massana, centre d'educació especial.

Per tant, si una família té el seu fill sord i viu a Tarragona o Lleida o altres llocs i vol que el seu fill vagi a una escola de modalitat bilingüe, el departament d'ensenyament no ofereix aquesta possibilitat. És a dir, la llei diu que les famílies poden escollir, però la realitat no és així, les famílies no poden escollir perquè no s'ofereix la modalitat bilingüe.

Un altre de les nostres reivindicacions és que a les escoles bilingües només hi ha un 10% dels alumnes sords. Per què? Doncs, perquè des del departament de salut, hospitals i el d'ensenyament, per mitjà dels CREDA (servei extern del dept. d'ensenyament) que n'hi ha 10 no es fa promoció sobre la importància de la llengua de signes. No hi ha informació. El missatge general és que un nen amb sordesa severa o pregona necessita un implant coclear per tenir una "vida normal".

A més, a Catalunya durant l'etapa de 0 a 3 no hi ha centres bilingües. Les persones que sordes que no volen fer batxillerat i volen fer un grau també tenen problemes. En la majoria dels casos no tenen 'horari complet de

llengua de signes amb intèrpret i això fa que en un cicle formatiu de dos anys sigui de 4 perquè tenen la meitat d'hores.

No es dota dels recursos, i el discurs de l'administració és que aquests nens són bilingües, però no ho són. No són bilingües oïdors com tu i com jo, que que parlem el català i el castellà. No es dota dels recursos, i el discurs de l'administració és que aquests nens són bilingües, però no ho són. No són bilingües oïdors com tu i com jo, que parlem el català i el castellà, ells no podran seguir una classe sense llengua de signes i això no hi ha manera que l'administració ho vulgui entendre. És absurd perquè si tu a una persona sorda li dotes de recursos serà una persona molt autònoma i capaç. Tenim poques persones alfabetitzades perquè són persones dependents per la manca de recursos.

Els no podran seguir una classe sense llengua de signes i això no hi ha manera que l'administració ho vulgui entendre. És absurd perquè si tu a una persona sorda li dotes de recursos serà una persona molt autònoma i capaç. Tenim poques persones alfabetitzades perquè són persones dependents per la manca de recursos.

Hi han moltes proves que corroboren que passa això.

Moltes famílies que ho han declarat. A més, si visites la pàgina d'ensenyament d'educació veuràs que només hi ha aquests 4 centres bilingües, i si vas al web dels CREDA tampoc no l'oferten. No s'informa les famílies.

El problema és que el 95% dels nens sords neixen en famílies oïdores i per tant com a norma general no coneixen la realitat de la comunitat sorda, ni saben que

	<p>necessiten aquestes persones ni quins recursos ni quina educació han de tenir. Per tant, si un metge et diu que la solució està en l'implant coclear es farà cas a això.</p> <p>Tenim moltes famílies que no demanen la llengua de signes perquè no tenen la informació i altres que veuen que el seu nen no aprèn, que té moltes dificultats en l'àmbit social, i llavors aquestes acaben buscant i opten per demanar al CREDA del seu municipi l'educació bilingüe, però si en allà no s'ofereix, no és possible i per tant, se'ls hi nega.</p> <p>Un exemple és el cas de la nena que va sortir al TN de Tv3:</p> <p>Tenim una nena que viu a Vic que ve els 4 dies de la setmana, de dilluns a dijous a l'escola 3 pins, va i torna, ells ho costejan tot. Però és així perquè nosaltres vam estar un any perquè permetessin a aquesta família poder anar aquesta escola. En l'àmbit administratiu ens trobem amb moltes dificultats. En el cas d'aquesta nena vam acabar al TN de tv3, després d'un any i quan va sortir al TN es va arreglar la situació, però trobo molt patètic que s'arribi a aquesta situació. S'ha de fer molt soroll, i tot és molt complicat, malgrat "tenir una llei que ens dona suport".</p>
<p>La no escolarització de nens sords en escoles bimodals o especials</p>	<p>El departament d'ensenyament diu que els nanos sords estudien i treballen millor quan estan en petits grups i llavors tenim escoles ordinàries on estudien els nanos sords que no poden anar a l'escola bilingüe, aquests nens estudien amb agrupament de nens sords. P.ex en una escola ordinària hi ha 8 nens sords que van a diferents cursos, aleshores el que fan és ajuntar-los. A Barcelona tenim l'Escola Tavern que tenen un</p>

	<p>agrupament de nens sords, és un grup gran d'uns 25 nens i allà només fan servir la modalitat oral i tenen uns logopedes que estan allà de manera permanent treballant amb aquests nens.</p> <p>Un nen que neix, per exemple a Lleida i si no hi ha agrupament de nens sords doncs anirà en una escola ordinària, i tindrà unes hores de reforç. El que es fa des dels CREDA és envia logopedes durant unes hores a la setmana a l'escola ordinària on hi ha estudiants amb deficiències auditives i els ajuden. Però serà una hora al dia o dues, la resta d'horari lectiu aquest nen està penjat a l'escola. Un infant amb sordesa severa o pregona encara que tingui implants NO es convertirà en oient: en converses de 4 persones parlant, amb el soroll de la classe, no podrà seguir. Aleshores el que passa és que aquests nens no acaben d'aconseguir tenir el ritme i els aprenentatges, molts d'aquests nens acaben tenint endarreriments molt importants. I en el cas que els implants no funcionin no podran adquirir ni una llengua oral.</p>
Implants coclears	<p>Gairebé tot els nens sords d'avui porten implants, ara molts doble implant. Sabem que hi ha un seguiment de l'evolució d'aquests implants, però és un seguiment de quantitat i no de qualitat, per tant les proves d'audició que diguin que van molt bé el que demostren és la quantitat que entra però no la qualitat. Aquests sorolls que senten no són interpretats. Molts d'aquests nens no els hi funciona, no se sap per què. No s'està fent un seguiment real i complet i que demostrin que aquests nens tenen un bon aprenentatge. NO hi ha proves i volem que es compari, això demanem. Els estudis que hi</p>

	<p>ha diuen que no segueixen el procés com els altres nens.</p> <p>Molts cops el que se'ls hi ven a les famílies és que aquest nen és gandul o que té problemes d'atenció. Volem que ens diguin la veritat: que tot suma, els implants, audiòfons i Fm ajudaran, però el que és imprescindible és la llengua de signes perquè aquest nen desenvolupi un llenguatge i tingui una educació. El que és imprescindible és que el nen sord aprengui la llengua de signes des del dia 0 i si després quan és gran ja no la necessita doncs d'acord que la deixi, sabrà una llengua més.</p> <p>Però el que fan la majoria de vegades es porta les famílies a les escoles d'agrupament i mostren els nens i nenes que sí que han adquirit la parla, però no sabem si són competents, si no entenen tot, vol dir que no té les mateixes possibilitats que tothom. No s'explica que hi ha casos que els implants no funcionen. Coneixem molts casos que han passat per això, i aleshores ens trobem amb nens de 7 o 8 anys sense dominar cap llengua, sense poder parlar ni entendre.</p> <p>El patiment de les família és bestial i els nens pateixen moltíssim i per què per aquesta manca de llenguatge arriben a tenir problemes greus, autisme, etc. Tothom necessita una L1 per poder adquirir qualsevol altra llengua.</p>
<p>Paper de les famílies amb infants sords a casa</p>	<p>És difícil però hem d'aprendre de pressa a dominar la LS. El més important buscar un entorn ric signant: contactar amb FESOCA o amb associacions de sords i anar amb el teu nadó allà, i així anirà veient com tothom es comunica. Ha d'haver-hi molt contacte amb altres</p>

	<p>persones sordes i veure i entendre que tenim una identitat.</p> <p>Per exemple a Barcelona hi ha l'esplai privat Apanisce on els dissabtes al matí els pares aprenen la LS mentre els seus fills estan amb altres companys sords i signants..</p> <p>El nostre discurs no té res a veure amb el discurs que els hi diuen als hospitals i els CREDA. És difícil arribar a aquestes famílies, normalment són famílies que estan desesperades i que acaben arribant pel boca a boca.</p> <p>Pels pares són situacions molt difícils, i fan que un com a mare o pare es senti culpable. Tota la vida els especialistes diuen que si allò no funciona és per culpa teva. Els experts diuen que les famílies s'han d'esforçar, que a família ha de fer un treball logopèdic. Aquesta culpabilitat t'impedeix verbalitzar-ho.</p> <p>Jo sóc mestra al 3 Pins i veig casos, tenim una nena de 9 anys que ara comença a dir paraules i a signar paraules i escriu el seu nom i comença a fer sumes. Té un retard brutal. El seu germà encara està pitjor, ell va al centre Josep Pla. El dia d'avui, aquesta mare encara no reconeix que això passa perquè no han tingut llengua de signes. Fa dos anys que han arribat i encara no ho poden dir.</p>
<p>La sordesa com una discapacitat</p>	<p>La sordesa és una discapacitat si no tenen els recursos, però una persona sorda amb llengua de signes no és una discapacitat. El meu fill és sord i no el veig un discapacitat i tinc amics que són sords i són molt més capacitats que jo. No senten, es comuniquen d'una altra manera, però ho poden fer tot: anar a la universitat, tenir</p>

fills, casar-se. És un problema de la societat que no els hi posem fàcil.

Aquí el problema està en la manca de voluntat per part del Govern a fer una promoció de la LS. Si no s'aprèn la llengua de signes a les escoles els nens no parlaran, si no apareix als mitjans de comunicació difícilment les persones el coneixeran. I això passa perquè no interessa.

A Catalunya hi ha unes 25 mil persones que empren la llengua de signes, en canvi hi ha unes 6 mil persones que fan ús de l'aranès, i és oficial en canvi la llengua de signes és cooficial, nosaltres reclamem l'oficialitat. La llei del 2010 és paper mullat perquè està escrita, però mai s'ha dotat d'un pressupost, i no es compleix i no passa res, i el mateix Govern no el compleix.

Això que diré és dur... però la comunitat sorda són una conseqüència, perquè els hi manca molta informació, perquè gairebé no hi ha res que sigui accessible, no hi ha quasi teatres o pelis amb subtítols, quan vas al metge no tens un intèrpret o a comissaria. Les persones sordes continuen tenint moltes dificultats en el seu dia a dia, i és molt dur. Els sords tenen un caràcter peculiar perquè són una conseqüència de tot això.

L'interès perquè la LS no es difongui o mori no només passa aquí. Passa a tot el món, i el perquè són els interessos econòmics. Un nen que és implantat serà dependent de les ajudes protèctives tota la vida, i més si aquella persona no sap la llengua de signes, perquè depèn d'allò per poder comunicar-se i entendre el món. Convertim les famílies i les persones dependents d'això. Ens trobem en casos de nens que per exemple van de

	<p>colònies i la nena es queda sense piles i es passa tota les colònies plorant perquè està incomunicada. En canvi, els que saben la LS no els hi pot passar perquè tenen dues mans i es podran comunicar. Quant més recursos millor. Hi ha milions de situacions que t'has de treure els aparells, a la platja a la piscina. Si tens la LS i l'oral pots emprar totes dues quan ho necessitis.</p>
<p>Interessos econòmics</p>	<p>Els implants donen molts diners i la LS no, a més que és una llengua que no es valora.</p> <p>La LS és una llengua, que té els seus anys de pràctica i complexitat. La comunitat sorda és una cultura, que té una manera de veure el món, tenen un altre tipus d'humor i això és molt ric.</p> <p>Quan hi ha una persona cega això no passa, no es planteja entre el bastó i el gos pigall, tenen tots els recursos i després quan el nen sigui gran i tingui la seva autonomia ja decidirà que vol, i això és el que volem nosaltres pels nens sords: que parlin, si arriben a parlar, i que signin, que puguin accedir a les classes i seguir el ritme.</p> <p>Tots ens podem aprofitar de la llengua de signes. El missatge que ha d'arribar és que la LS és una llengua i se li ha de donar el valor que té i que a més fa que les persones sordes o amb altres dificultats comunicatives puguin facilitar-lis la vida, la seva integració i vetllar pels seus drets i deures com qualsevol altra persona.</p>
<p>L'oralisme com a sector dominant</p>	<p>Mai s'ha volgut promocionar la LS, fa quaranta anys van aparèixer els primers audiòfons i ja ho van veure com una oportunitat per deixar enrere la LS. Després van sortir els audiòfons d'ara i el mateix. I ara el mateix, però</p>

	<p>mentre hi hagi persones que necessitin la LS i altres que la puguin ensenyar hi serà. Són moltes les famílies que passen per tot els que els hi diuen els metges i els CREDA, i al final arribant a la LS, potser tenen 7 anys tard però arriben. Però aquests nens són nens salvatges, que mai s'han comunicat i que probablement mai no podran recuperar el que han perdut..</p>
L'ús de l'interpret	<p>Normalment les persones sordes es fan sòcies de la federació de la seva comunitat. Aquí tenim la FESOCA, et fas sòcia i llavors demanes un intèrpret, però ha de ser amb un mínim de dues setmanes d'antelació, però si has d'anar d'urgències allà no trobaràs cap intèrpret. Si és una persona sorda que domina l'escriptura es podrà defensar, però n'hi han de moltes que no tenen aquestes competències.</p>
Dades alfabetització	<p>Les poques dades que tenim sobre les persones sordes és que aquestes nens tenen nivells molts baixos comparat amb les altres persones oients pel que fa a la seva capacitat de comprensió i escriptura. En canvi un nen que neix amb una modalitat bilingüe des del principi tenen el mateix aprenentatge que el d'un nen oïdor.</p>
El paper dels professionals	<p>Fa uns anys vaig estar a una xerrada de la Núria Silvestre, logopeda i membre d'ACAPS (associació oralista). En el torn de preguntes, va haver-hi una dona sud-americana, de veu fluixa que va dir: "tinc una filla de 4 anys i mig, que té un implant bilateral i no em puc comunicar amb ella". La Núria li va contestar: "paciència".</p> <p>Recordo una mare que ens va trucar fa un temps. Tenia</p>

una filla implantada amb la qual no es podia comunicar. La mare em trucava entre setmana a la nit, plorant, desesperada. Al final li vaig dir que em fes una llista, una llista amb tot el que li agradaria dir-li a la seva filla. Dins la llista hi havia coses, com: ...voy a trabajar pero volveré..., ...van a venir los reyes..., ...que tal día era su cumple y va a cumplir 3 años..., ...que la quiero..., ...que aunque me enfado la quiero....

A aquesta família els hi havien negat la llengua de signes: finalment, aquesta mare ha acabat aprenent la llengua de signes, està fent tercer. La nena ara signa, va a una escola oral i té problemes de seguir les classes, però com a mínim pot comunicar-se amb la seva mare.

Clar, que aquests logopedes són conscients que passa això però és igual tot val perquè el nen parli, tot val.

Darrera dels implants coclears hi ha molta pasta i si tu entràs en una pàgina web d'ACAPS trobaràs contínuament anuncis de marques d'implants i d'audífons i et donaran papers de propaganda. El que han de fer és atendre les persones sordes no fer propaganda per comprar això o allò. I darrere dels logopedes també hi ha molts interessos perquè aquests nens necessiten logopeda gairebé tota la seva vida. Les hores de logopèdia valen diners i els nens sords necessiten moltes hores, dins i fora l'horari lectiu.

Els implants arriben a tot arreu, vam tenir un nen sahrauí que l'havien adoptat a Itàlia i li havien posat un implant. El nen no parla i no es comunicava.

<p>Experiències personals de famílies. Ens ho explica la Marian González</p>	<p>Data: 31 de març de 2020</p>
<p>Cas Marian González</p>	<p>El meu fill gran és l'Ervin, és sord i adoptat, va arribar a casa amb tres anys i mig. Ni parlava ni signava, no podiem comunicar-nos amb ell. Portava uns audiòfons, però no li feien res perquè no hi havia cap seguiment, a vegades els portava i altres no. Va ser molt heavy perquè a part que una adopció amb 3 anys i mig ja és dura, no sabia com es deia, no entenia res ni la seva situació. És la cosa més dura que hem fet mai a la vida, i l'hem tirat endavant però ha estat molt dur.</p> <p>Va anar als Creda?</p> <p>Ell és nascut a Catalunya i estava en el CREDA de Sabadell i estava atès en modalitat oral i anava a la bressol en modalitat oral, tractat com un més a la guarderia. En els seus informes deia que l'Ervin no tenia interès per res, que no entenia que havia d'anar al lavabo. L'orientació psicopedagògica que ens van donar des del CREDA va ser que el nen havia de repetir perquè tenia una immaduresa en l'àmbit de desenvolupament molt gran, nosaltres no ho vam permetre. Ell el que necessitava era comunicar-se i tenir una llengua. Com que nosaltres som d'Hospitalet de Llobregat vam tenir molts problemes per arribar a l'escola 3 pins, va ser una batalla campal amb els CREDA perquè volíem anar a aquesta escola. Ens vam baralla amb el CREDA de Barcelona amb el de Sabadell, vam agafar un inspector del Vallès, i bé finalment ens</p>

van deixar. L'Ervin va arribar a l'escola 3 mesos després d'arribar a casa i jo tenia molt clar que el nen havia d'aprendre la llengua de signes. Va ser molt difícil perquè cridava molt i plorava. Vam decidir envoltar-lo de persones sordes i cada dia venia una persona sorda a casa que ens acompanya a tot arreu.

Un temps després d'anar a l'escola va començar a fer algun signe, entenia en general el que li deien i va començar a entendre que ell era sord, que ell es deia Ervin. El primer nadal va ser espectacular i va ser bastant impressionant. Onze mesos després estàvem els 3 a Etiòpia buscant el nostre fill petit que és oïdor, la Mim, tenia 11 mesos. La nostra obsessió era que la Mim aprengués la llengua de signes molt ràpid i després d'estar tres mesos aquí la Mim feia frases amb llengua de signes, amb 14 mesos feia frases. Quan un nen amb un any diu paraules la Mim deia frases amb llengua de signes. Han estat un regal l'un per l'altre, per l'Ervin va ser important algú que tires d'ell i per la Mim poder tenir una llengua de regal.

L'Ervin va començar a parlar amb 5 anys i mig i deia paraules que no s'entenen, malgrat que portava els audiòfons, deia paraules soltes. Fins que va veure que se'l començava a entendre i ara signem i parlem, sobretot si estem els 4 signem i parlem, si estem ell i jo sols i estem tranquils podem parlar.

L'Ervin s'aixeca i es posa els audiòfons com quan un porta ulleres. Signa quan ha de signar i parlar quan ha de parlar.

És un nen com qualsevol altre de la seva edat, és tímid i jo crec que ho és per aquestes circumstàncies

	<p>segurament. Se sent autònom. Fa poc vam anar a una biblioteca perquè s'havia de fer soci, i li vaig dir "mira jo em quedo aquí esperant-te amb la gossa" i va entrar ell sol i va trigar una estona a tornar, però va tornar amb el carnet i en cap moment va demanar ajuda.</p> <p>El lleure?</p> <p>És un drama, no hi ha res adaptat pels sords. Quan es tracta del petit el podem apuntar a qualsevol extraescolar, on vulgui i on podem una mica però amb L'Ervin és més complicat. Manca voluntat. Quan l'Ervin tenia 6 anys volia anar a fer judo i quan vam anar a l'acadèmia i li vam dir que era sord ens van dir que no podien tenir-lo. Anys més tard vam anar en un altre escola i està encantat, el professor s'adapta molt a ell i amb els companys molt bé.</p> <p>La vida d'un adolescent sord és una putada perquè, a l'institut Consell de Cent només són 8 joves d'entre 12 i 16 anys, que estan repartits entre 1r i 4t de l'ESO i n'hi ha dos nens més que saben la llengua de signes, per tant q'lErvin només podrà tenir 10 amics. El tema lligar també complicat.</p> <p>Tenen un món molt reduït. Ara amb el confinament no és fàcil que estigui connectat amb la vida.</p> <p>La solució tampoc seria posar un intèrpret a tot arreu, cal bona voluntat i acceptar que hi ha nens sords i ser inclusius i que l'administració doti dels recursos necessaris.</p>
Cas família Vilanova	<p>Són uns pares joves, que tenen dos nens, el petit té 4 anys, és l'Unax i és sord. L'altre té 5. Cursa P3 a una escola de Vilanova. De família benestant, ella treballa a l'ajuntament de Vilanova i ell té una bona feina. En un</p>

primer moment quan el nen era un nadó van contractar un intèrpret que és la secretaria de la nostra associació. Aquella gent va desaparèixer del mapa durant un any i pico, al cap d'aquest temps vam fer una jornada per parlar de l'atenció primerenca. Va venir molta gent, professionals dels CREDA i aquesta parella també. En un moment, la Violeta, la mare, va aixecar la mà,i va explicar la seva situació: Nosaltres som de Vilanova, del CREDA, va donar dades súper concretes: professionals que atendien el seu fill, tot.

Després de tot això es van animar molt. Aquesta gent es va posar en marxa i van voler que l'Unax anés a l'escola 3 Pins. Van anar a les portes obertes però no els hi va agradar l'escola. Ara l'Unax va a l'escola ordinari a Vilanova on va l'altre germà.

Vam fer reunions amb el departament perquè el nen tingui l'horari lectiu a l'escola en llengua de signes.

El nen ho està passant malament, els pares tampoc saben la lsc, ara van a segon.

L'Unax porta implant bilateral. Si el criden es gira una mica però això és tot. Fa un any i algú que els té, "això demostra que no estan funcionant", diu la Marian. Ara la mare li va trucar fa uns dies, estava desesperada perquè l'Unax els hi monta pollos d'hores seguides. Ara s'estan pensant si portar-lo a l'escola 3 Pins. Quan la Violeta li explicava això, la Marian pensava: "això és un senyal d'intel·ligència, el teu fill de la millor manera que sap, t'està dient que no està bé".

	<p>Els pares els hi costa molt reaccionar, els hi costa molt fer aquests passos. Els hi costa molt perquè pensen que si el nen empra la llengua de signes quedarà exclòs de la societat. És molt dur verbalitzar que el teu fill no funciona bé, no parlem de la nevera de la cuina sinó del teu fill. Costa una vida sencera.</p> <p>A la família de l'Unax li van dir al Sant Joan de Déu que si signaven al nen no rebria l'implant. La doctora Claveria, cap d'otorrinolaringologia del Sant Joan de Déu, va ser qui els hi va dir.</p>
Cas familia Palafolls	<p>La família viu a Palafolls i la nena va a l'institut de Pineda de Mar. La nena té quasi 15 anys i té problemes de conducta molt greus. Els pares ara t'ho diuen, consideren que la nena és un cas perdut, i tot perquè li ha mancat la LS.</p> <p>Aquesta situació per uns pares fa que et sentis culpable. Tota la vida els especialistes diuen que si allò no funciona és per culpa teva. Els experts diuen que les famílies s'han d'esforçar, que a família ha de fer un treball logopèdic. Aquesta culpabilitat t'impedeix verbalitzar-ho.</p> <p>Jo sóc mestra al 3 Pins i veig casos, tenim una nena de 9 anys que ara comença a dir paraules i a signar paraules i escriu el seu nom i comença a fer sumes. Té un retard brutal. El seu germà encara està pitjor, ell va al centre Josep Pla. El dia d'avui, aquesta mare encara no reconeix que això passa perquè no han tingut llengua de signes. Fa dos anys que han arribat i encara no ho poden dir.</p>
Cas possible corrupció	Aquí a Catalunya va arribar la casa Vivex, la majoria de

	<p>persones sordes que porten audiòfons tots duen Vivex. Fa 30 anys va arribar un home que es va passejar pels CREDA i va portar el seu model d'audiòfons, uns que ja venien programats. Va fer que els CREDA promocionessin els seus audiòfons. D'això hi ha proves que estan dins la denúncia i el departament d'ensenyament està al cas.</p> <p>Fa uns anys un psicopedagog, el Carles Llombart que treballava als CREDA de Barcelona es va jubilar, vam anar a parlar amb ell. Ell era partidari del bilingüisme. De tant en tant encara tenim contacte, un dia li vaig dir perquè no m'escrives alguna cosa, i al cap de dos dies em trobo amb un correu on confessava tot. Amb tota aquesta informació vaig fer un registre al departament d'ensenyament i el van citar. Va anar sol i després d'aquella reunió i després que tota aquesta informació la tinguin els serveis jurídics d'educació, mai han fet res amb això. La carta la tinc jo, però hi ha informació també dins la denuncia.</p> <p>El Carles Llombart és un home que ha patit molt i que va estar molt de temps als CREDA.</p> <p>Un altre cas que ens olora estrany, és que quan el Ferran Velasco, antic president dels CREDA es va presentar per la direcció dels CREDA de BCN, el dia abans les dues altres persones que també es presentaven es van tirar enrere. Durant molts anys va estar al capdavant dels CREDA de Barcelona.</p>
Cas Fluvià Artells	<p>En Fluvià Artells ha fet un estudi sobre la comunitat sorda. Ve d'una família molt intel·ligent i amb un nivell econòmic molt alt. Els audiòfons que porta li funcionen prou bé i sent. Quan va fer la tesi va tenir converses amb</p>

	<p>els CREDA molt interessants també, la presentació la va fer al Sant Joan de Déu. En acabar la presentació va venir el torn de preguntes. Ell no les contestava, perquè no sentia el que li deien les persones. Jo vaig aixecar la mà i vaig dir que volia que ell em contestes, estava perdut. Vaig fer allò no per fotre, sinó per demostrar que una persona amb estudis i amb la seva situació també necessita la LS.</p>
<p>Cas familia de Vic</p>	<p>Són 3 i els tres són sords. L'Aniol té 6 anys. Quan aquest nen va néixer ja li van dir que allà no hi havia res pels infants sords. Van venir a viure a Barcelona i van anar a viure a casa la tieta. Els hi està sent molt dur molt trobar una feina mínimament decent. L'esforç que estan fent perquè el seu fill pugui anar a una escola on tingui tots els recursos és brutal.</p>
<p>Cas Mar Nadal</p>	<p>La Mar és una noia jove i sorda profunda. Estudiant de dret, ara la fa per la Uoc perquè no ha pogut continuar-la presencialment a la Universitat de Girona.</p> <p>La universitat no depèn del departament d'ensenyament depèn de la universitat en el moment de la inscripció demanes el que necessites i si tens alguna necessitat especial.</p> <p>Aquest curs només hi havia 7 sords a la universitat a tota Catalunya. Però la Mar viu a Girona, i allà no és el mateix. En un principi li van posar la seva pròpia intèrpret del cicle formatiu, però la universitat pagava poquíssim i aquesta noia cobrava una cosa ridícula, 5 euros l'hora i unes condicions molt precàries. L'intèrpret ho va haver de deixar. No li posaven cap intèrpret i a més els professors els hi costava molt ser conscients de</p>

	<p>la situació de la Mar i no li adaptaven el material.</p> <p>L'any passat, durant el primer semestre molt bé, però el segon va començar a suspendre moltes i ara ha hagut d'anar a la Uoc.</p> <p>El problema és arribar a la universitat i després quan arriben també tenen problemes. Als nens sords els hi costa molt l'aprenentatge de lectoescriptura, perquè no senten res i, per tant la consciència fonològica que tenim els oïdors ells no la tenen i han d'aprendre gairebé de memòria a llegir i escriure, és memòria visual a saco.</p>
<p>Cas del Joel, “el nen salvatge”</p>	<p>El Joel el vam conèixer a l'espai Rialles, que pertany a l'esplai Apansce.</p> <p>El Joel és un nen de Badalona (Barcelona), és sord de naixement i té una sordera severa. La mare del Joel el va enviar al Servei Educatiu de Badalona, però en allà mai no li van oferir la llengua de signes. El Joel mai no ha dut implants coclears, però sí audiòfons. Així i tot, el Joel avui dia té 9 anys i no pot accedir a una comunicació. Ara i després de molta lluita perquè el nen pogués anar a una escola bilingüe, el Joel està escolaritzat a l'escola 3 Pins, però té moltes dificultats per comunicar-se. Està aprenent alguns signes i té motivació per connectar amb altres persones, però les barreres que té a nivell cognitiu, aprenentatge i comunicatius són molt grans.</p>

<p>Transcripció de l'entrevista a Esperanza Morales (realitzada en castellà)</p>	<p>Data: Dilluns 30 de març de 2020</p>
<p>Relación entre la situació que viu la LSE i la LSC</p>	<p>La LSE no tiene más derechos que otra. Sin embargo, hay sitios donde el bilingüismo está mucho más desarrollado. Ejemplo: Madrid ya que existe un equipo pedagógico de sordos que han estado más a favor del bilingüismo y han permitido que se desarrolle mejor el bilingüismo en los colegios de la comunidad. En Barcelona, en cambio, las cosas están muy mal y el CREDA + departamento de ensenyament lo está poniendo muy difícil. Es decir, la problemática no está en la lengua sino en los profesionales que están detrás, y en Madrid hay unos profesionales que han dicho aquí hay que hacer bilingüismo, y los padres lo han aceptado y no hay quejas prácticamente pero en Cataluña las quejas son tremendas, es una cosa que te quedas asombrada.</p> <p>¿Por qué sucede esto?</p> <p>Hay varias razones. Una de ellas está el paradigma tecnológico (creer que la tecnología va a solucionarlo todo y va a convertir a los niños sordos en oyentes). A los niños se les pone un chip en el cerebro y milagrosamente piensan que de un día para otro van a dejar de ser sordos, pero esto no sucede. Los implantes cocleares son una ventaja muy buena, te permiten recuperar audición, un 20 o un 50%, el grado es una ayuda pero eso no convierte a la persona en oyente y menos a poder desarrollar una lengua. Los equipos</p>

médicos tienen una fe ciega en la tecnología, y esto lleva a un extremo muy grave que atenta los derechos del niño a tener una L1. He conocido a niños con 8 años en Barcelona que no tienen una L1, que el implante no les funciona y que aun así los médicos, los otorrinos insisten en que tiene que funcionar.

Cuando nos encontramos lo denunciemos, denunciemos la **privación lingüística**, porque escuchar algo no te da la posibilidad de desarrollar una lengua. Escuchar algo es muy bueno, no estoy en contra de los implantes, pero debemos aceptar que existen unas limitaciones, y que su uso y adaptación conlleva un tiempo, que es un periodo de 2 o 3 años, y ese tiempo en la vida de un niño, en la adquisición del lenguaje es muchísimo, y puede implicar problemas cognitivos y un deterioro cognitivo, de acceso al mundo, desarrollo social.

La privación es una doble discapacidad, se le está añadiendo otra discapacidad . Y en Catalunya hay mucha gente que tiene una fe ciega en este modelo. Yo creo que detrás está la economía, hay mucha gente que se está beneficiando del dinero de las empresas. **Hay un montón de empresas en Barcelona que están ganando mucho dinero con esos implantes.** Los mismos hospitales te llevan a esas tiendas, detrás de eso hay unos beneficios enormes y hay gente que recibe dinero. Luego, aparte están los CREDA, la mayoría de gente del CREDA tiene una fe ciega en el oralismo y tienen a niños sin lenguaje hasta los 8 años. Yo lo vi y lo empecé a denunciar, pero no soy policía,

	<p>soy investigadora, aquí el trabajo está en los jueces y los cuerpos de seguridad.</p>
<p>Experiència visual en veure el nen de 8 anys sense comunicació</p>	<p>Este niño no se comunicaba, estaba solo. Yo estaba en el esplai de Apansce, empecé en noviembre, y de pronto veo a dos niños totalmente solos que no sabían nada, ni lengua de signos ni la oral. Estaban completamente incomunicados. Uno reaccionó a mediados de curso, el otro nada. En marzo-abril uno de ellos empezó a darse cuenta que sus compañeros y profesores se estaban dirigiendo a él con la y entonces empezó a fijar la mirada. El niño no sabía nada de lo así que gesticulaba con las manos como podía y los otros se dieron cuenta que intentaba hablar y ya lo empezaron a coger como parte del grupo. Fue un descubrimiento muy bonito e interesante. Vi cómo se adquiere los primeros símbolos del lenguaje, pero no con un niño de 1 año, que es lo normal sino con uno que tenía 8.</p>
<p>Relació amb els grups parlamentaris i la política en respecte la problemàtica dels nens sords</p>	<p>Cuando fuimos al Parlament el año pasado mostrando que estaba sucediendo esto, hablamos con todos los grupos políticos y los de la oposición: C's, PSOE, En Comú Podem, todos muy bien. Los del Gobierno dicen nosotros somos el poder legislativo, no som el poder ejecutivo i "nosaltres pasarem la informació però no tenim el poder". Por tanto, esto te dice que el departament d'ensenyament es quien lo maneja y allí hay alguien que lo frena, está clarísimo.</p> <p>Una vez una persona me dijo: "en Catalunya hablar de bilingüismo es tabú, quizá le tendrías que poner otro nombre". Pero no se puede, si la comunidad científica</p>

	<p>habla de bilingüismo cuando se usa varias lenguas, no podemos ponerle otro nombre que no es, es absurdo.</p> <p>El bilingüismo no excluye nada. En Catalunya hay muchos intereses políticos y económicos, hay mucha gente que esto lo sabia y se están callando, hay mucha gente que tiene miedo.</p> <p>En Catalunya está el Sant Joan de Déu que es referencia y es muy importante, hay familias que años atrás iban expresamente a hacerse el implante. Madrid y Barcelona es donde se empezaron a hacer los implantes. Ahora ya se hacen en otras partes, pero al principio eran los únicos. Hay mucho dinero, el implante es mucho dinero que te da la administración y cómo eso se corte se corta una fuente de financiación muy importante.</p> <p>Hay investigaciones que hablen de esto, yo en el documento del Parlament hago referencia y ya hay estudios que demuestran que solo el 20% de los casos implantados funciona. Hay estudios que demuestran que existen muy pocos casos que demuestran que estos implantes va bien. Con los implantes se recupera algo de audición pero no es suficiente para adquirir una lengua, no te da garantías a poder desarrollar una lengua 1 y si no desarrollas una L1 no tienen desarrollo normal como persona y ese es el problema. Y nadie lo reconoce y las consecuencias son muy graves. Y ahora tenemos discapacitados doble.</p>
<p>La sordesa com una discapacitat</p>	<p>Sí, es una discapacidad pero de las más ligeras, ya que te permite todo si tienes una lengua que te de acceso a un desarrollo, pero lo que pasa es que como el sistema</p>

está así, la sordera conlleva al retraso en la alfabetización. Hay estudios de antropología que han descubierto comunidades rurales, aisladas donde ha habido una sordera congénita, y por tanto había más sordos de lo habitual, donde los sordos se podían socializar porque usaban la ls, y por tanto había una comunidad signante.

El problema lo tenemos en las ciudades, donde cuesta la comunicación y el aprendizaje. La educación sorda y oyente es muy diferente. La única forma de poder acotar ese nivel es la lengua de signos. Debe haber un modelo donde haya un profesorado preparado, que haya un grupo de sordos que entre ellos signen, que actúen como profesores.

En Catalunya suceden 2 cosas: **la privación lingüística y que no todos los niños tienen acceso a una lengua.** En la comunidad no existe ningún centro que enseñe por medio de la lengua de signos de 0 a 3 años, no hay escuela bressol que sea bilingüe. Esto significa un retraso en comparación con los niños de Madrid por ejemplo que desde los 0 años ya están adquiriendo la lengua de signos.

También es algo que depende mucho de las familias. Hay padres que se dan cuenta del problema y enseguida aprenden la lengua de signos, yo lo vi en el esplai de Apansce, por ejemplo había una familia que su hijo no tenía posibilidad de implante y entonces cambiaron y empezaron a signar. Hay familias que son más reacias y se les hace un mundo tener que entrar en una comunidad distinta con una lengua nueva, implica un cambio muy grande. Hay familias que lo llevan muy

	<p>mal, y encima si los médicos te dicen que la ls les va a perjudicar y luego, en los CREDAS te ponen tantas pega pues uno es más reacio.</p> <p>Los están engañando a los padres. Hay padres que luchan con los CREDA y acaban muy mal pero puede que el hijo tenga 8 años, y el problema puede que sea irreversible.</p> <p>Ahora mismo en Catalunya hay una guerra abierta entre el CREDA y los padres. Si haces lo que dicen los CREDA no hay problema, pero como se te ocurra oponerte, te van a hacer la vida imposible.</p>
<p>La privació lingüística en altres comunitats</p>	<p>Sí, donde no hay colegios bilingües hay privación. En Galicia hay el mismo problema, pero aquí todos los niños tienen intérprete. Por cada niño sordo hay intérprete, pero ese niño solo se comunicara con su intérprete, por tanto hablamos de niños aislados. No hay agrupación de niños sordos en los colegios. No lo han desarrollado.</p> <p>No interesa que haya datos sobre cuántos niños sufren la privación lingüística. Sería algo muy fácil de saber. Si en las escuela 3 Pins se hiciera un seguimiento y evaluación del niño se vería, pero no se hace. Puede que si lo intentáramos tampoco nos dejarían.</p> <p>Nosotros también hicimos un documento para las elecciones gallegas, le enviamos un documento a la Xunta pero ahora se ha paralizado todo, cuando se retome la campaña electoral vamos a hablar de este tema.</p>

<p>Figura del logopeda</p>	<p>En Catalunya en lugar de hacer uso de los intérpretes cogen la figura del logopeda. Los CREDA tienen logopedas, y estos enseñan la lengua oral, que es importante y en algun caso la de signos. Los logopedas están en primaria y en la Eso. En Galicia, la situación es diferente, aquí hay menos logopedas pero hay más intérpretes y profesores MAE --profesores de audición y lenguaje-- que también hay en Catalunya.</p> <p>Los logopedas están en las clases, ellos a veces son los que interpreten. En una clase hay dos profes, uno es el logopeda y otro el oral. El logopeda interpreta lo que dice el profesor oyente o a veces explicar a pequeños grupos.</p> <p>El intérprete splo interpreta y el logopeda o MAE hace un seguimiento de aprendizaje.</p> <p>El problema es que hay pocos logopedas que saben la ls en los CREDA. Hay algunos en el Consell de Cent y en la escuela 3 Pins.</p>
<p>La educació especial</p>	<p>Son centros donde hay niños sordos y alumnos que tienen otras discapacidades. En Barcelona está la escuela Josep Pla, que la verdad está resolviendo muchos problemas de pre adolescentes que son migrantes que no saben ninguna lengua, ni oral ni de signos. Los centros de educación especial cumplen su función.</p>
<p>La problemàtica entre els implants coclears i la llengua de signes s'ha accentuat des de la cobertura dels</p>	<p>Sí, porque se ha visto la lengua de signos como algo negativo. Se ha vuelto a la guerra del oralismo y no debería ser así. Sencillamente se debería entender que tu tienes un niño sordo que puede o no tener implante y que además tiene acceso a la escuela bilingüe. Los</p>

implants per la
Seguretat Social

niños que llevan los implantes ya lo tienen como algo natural, a veces se lo quitan porque tiene interferencias o porque les molesta o porque se les cae pero como signan puede comunicarse igual, es un recurso más, no es negativo. **Es negativo cuando conduce a la privación lingüística.**

Si se excluye la lengua de signos dentro el oralismo no tiene lógica y cuando sale de la lógica tenemos que empezar a pensar que hay algo detrás. El capitalismo ha convertido todo en negocio y **un niño sordo es un negocio para las empresas**, y esto lleva a los médicos a no recomendar la ls.

En una de las entrevistas que hice a una madre, hija de padres sordos y madre de una hija sorda, me contaba que la doctora le dijo que no signara. ¿Cómo esta mujer no va a signar con su hija si su madre signa y ella también, es ilógico. Todo esto te lleva a pensar que no es solo una cosa de sentido común, sino que **hay corrupción y negocio.**

En el CREDA hay unos directores que tienen el poder y si se introduce el bilingüismo, pierden el poder, es una cuestión de poder.

Siempre ha habido la etapa dominante, la oralista que ha defendido que había que aprender la lengua oral porque es la de siempre. En los años 90 se demuestra que la lengua de signos tiene una gramática, una complejidad como cualquier lengua oral, entonces es cuando empieza a desarrollarse el bilingüismo. Pero llegan los implantes y ya se piensa que vamos a convertir a los sordos en oyentes, y entonces entramos

	<p>en la etapa que se llama Neoralismo. En Catalunya el neoralismo se ha llevado al extremo, es la guerra. Como se te ocurra decir que tu hijo va a la escuela 3 Pins te hacen la vida imposible. Esto son afirmaciones que dicen los padres.</p>
<p>Joves que arriben a la universitat</p>	<p>Muy pocos llegan a la universidad, porque hay privación, imagínate analfabetismo. Pero no es fracaso escolar es mucho más.</p> <p>La privación lingüística es mucho más que fracaso porque te incapacita como persona, tus capacidades cognitivas no se desarrollan adecuadamente. Sin una L1 no te desarrollas como persona, y si no te desarrollas como persona no desarrollas tu capacidad de razonamiento y de socializar.</p> <p>Yo no veo a los profesionales, la gente que está en el CREDA, que estén preocupados por esto. No entiendo si es que no son capaces de verlo o si tienen miedo a decirlo. Hay mucha gente que no quiere hablar abiertamente. Aquí los únicos que hablan son los padres porque se han enfrentado a la comunidad educativa.</p> <p>En Europa hay países que también son muy oralistas.</p>
<p>Desaparició de la LSC, segons apunta el GELA</p>	<p>Si no hay signantes puede que desaparezca la LSC, pero entonces tendremos discapacitados dobles porque los sordos no van a desaparecer.</p> <p>El problema del GELA es que no se plantea la problemática social, y aquí está mi crítica como lingüista. Yo no me preocupo solo por las LS, sino por la persona sorda, me preocupo que estas personas vayan a ser doble discapacitados. El problema no es la</p>

	<p>lengua. Las lenguas evolucionan, desaparecen y aparecen otras, como pasó con el latín y no pasa nada, es normal y esto los lingüistas lo sabemos. Pero aquí no hablamos de este problema, aquí el problema es otro, la LSC puede desaparecer Sí pero si no hay LS, sea la que sea, vamos a tener niños sordos que son doble discapacitados.</p> <p>El GELA no se moja, no se implican, la gente que está en la universidad tampoco se ha preocupado por esto.</p> <p>Mi forma de ser lingüística es ver el contexto, de una manera integral, mi forma de ser lingüista es estudiar el contexto con las circunstancias sociopolíticas. Veo que en Catalunya hablar de bilingüismo da miedo porque demuestra que la “escuela catalana” no va bien.</p>
<p>Poc interès mediàtic per part dels mitjans públics catalans</p>	<p>A TV3 solo le interesa el tema político, no se preocupa por la problemática social. Aquí hablamos de un problema social pero detrás de esto hay una crítica a las instituciones, detrás está el departament d'ensenyament y la precarización de los intérpretes. En Barcelona la precariedad es gravísima y dicen que no han mejorada nada, es un trabajo externalizado en una organización La Pere Tarres. Si tratas este tema te tienes que plantear que muchas cosas que no están funcionando Hay que hacer autocrítica y no interesa.</p> <p>En una sociedad es fundamental entender los problemas sociales y esto es un problema social y de derechos humanos, es el derecho de un niño a poder ser persona.</p>

	<p>Hay indiferencia ante este tema. Yo lo que he descubierto de mis observaciones lo he escrito e intentó publicar, pero nosotros como investigadores mostramos lo que hay pero hasta aquí.</p> <p>Me acuerdo que en una de las veces que fuimos al Parlament, uno de Junts x Cat me dijo: “cómo es posible que esta ley lleve 10 años y no se haya hecho nada”. El mismo se lo preguntaba, una persona que estaba en un partido el cual llevaba años en el Govern con Ciu, se hacía esta pregunta de manera espontánea, fue algo insólito.</p> <p>La comunidad sorda es una minoría pero estamos hablando de derechos de la infancia y por tanto hablamos de cosas muy graves.</p>
--	---

Entrevista Jordina Amat	Data: 14 d'abril de 2020
Tasca LSC-Lab	<p>El LSC-Lab és dins del grup de recerca de lingüística formal, i el que fa aquest grup és investigar sobre diversos aspectes gramaticals de la llengua de signes catalana. A part, hi ha un altra entitat dins la Pompeu que és el Actua, es tracta d'un grup diferent, però on també s'inclou el LSC-Lab. L'Actua el que fa és divulgació, docència sobre la LSC. Jo vaig començar amb el grup del LSC-Lab fa 4 anys i que està dirigit pel Josep Quer, i a més estic en un projecte de recerca que es diu Sign-Hub que ha estat actiu des de fa 4 anys i el qual té 4 objectius principals: Crea una plataforma de recursos sobre llengües de signes del</p>

	<p>món. Els 4 materials que hi haurà seran gramàtica de les llengües de signes, fer un Atlas de llengües de signes del món, fer un arxiu digital d'entrevistes a persones sordes d'edat avançada.</p>
<p>Situació de la llengua de signes catalana</p>	<p>En general la situació és complexa de descriure. De moment és una llengua viva que té una comunitat que la parla i que és forta, que té molta empenta, i que està formada per persones sordes i per oients. Aquesta gran força de la gent la manté viva, però per altra banda té alguns aspectes que li van en contra: hi ha poc suport institucional. Hi ha la llei de la Lsc, però això només va significar un brot d'esperança per revertir la situació. La llei aprovada el 2010 al Parlament pensàvem que volia dir tenir més eines per dotar-la de reconeixement ple, i que es fes ús d'ella en totes les esferes, tant d'oci, com d'interacció amb l'administració i en els mitjans de comunicació. Però tot va quedar en això en una gran fita. Després de 10 anys aquesta llei encara no ha estat desplegada. De fet, durant el procés de tramitació de la llei es van retallar molts articles importants i després d'això el que va quedar vigent no ha acabat de desplegar-se per manca de pressupost. Ens trobem en un moment que la llengua està viva i té futur però gràcies a la seva comunitat, encara falta que hi hagi una empenta molt més generalitzada i que desde les institucions públiques es faci una proposta clara.</p> <p>Si ens centrem en el paper de la Lsc en l'educació hi ha diversos motius que porten a aquesta situació. Per resumir-ho, hi ha d'una banda un cert desconeixement</p>

	<p>de la llengua en si mateixa. Hi ha una tradició de segles de com atendre els nens sords i això fa que sigui difícil de revertir. Hi ha més manca una voluntat per invertir recursos.</p> <p>Primer cal conèixer el que vols aplicar i després cal la voluntat política per fer aquest canvi, i finalment faltes els recursos. I jo crec que no hi han aquests tres punts necessaris.</p> <p>Hi ha recursos i, però els recursos estan destinats a l'atenció directa i el que caldria és començar una formació completa en l'aspecte de què és la lsc i el paper que té en el desenvolupament de la persona sorda. Va més enllà del que és el nen a l'escola. És tot el que hi ha al voltant, tan professionals logopedes i mèdics que han d'assessorar les famílies i ajudar sobre com funcionen els implants, i cal informació en els mateixos professionals que estan a l'administració sobre l'atenció a l'infant sord.</p> <p>Tot això és una inversió molt gran de temps i de recursos, però principalment ha d'haver-hi aquesta voluntat política. És un peix que es mossega la cua: la manca de voluntat política és a causa del poc coneixement, i el desconeixement és per la manca de voluntat per fer que es conegui.</p>
<p>Canvis respecte els darrers anys</p>	<p>Hi ha hagut algun canvi en alguns CREDA de Catalunya i si que hi ha hagut alguns petits canvis, pero no un canvi generalitzat a tot l'àmbit català. I això és perquè hi ha una estructura molt determinada sobre com ha de ser la intervenció amb els nens sords i hi ha uns professionals mèdics i logopèdics i una</p>

	<p>manera de funcionar molt concreta. És molt difícil de canviar perquè és fer classes del que és el desenvolupament del llenguatge i que la LLS deixi de fer por. La llengua de signes està en una situació de desavantatge, de diglòssia i proposar que passi a ser una mesura més des que el nen té 0 anys, és un canvi en l'àmbit personal i de professionals gran. Però això no pot ser una excusa. No cal que tots els professionals sàpiguen la lsc, en què hi hagin uns i després i hi hagin uns espais en què els nens puguin anar i puguin desenvolupar-la i adquirir-la, és suficient juntament amb la LIO. Hi ha una concepció del bilingüisme totalment decimonònica.</p> <p>Fa 50 anys també es deia que el bilingüisme entre dues llengües orals era perjudicial perquè no adquireixes la mateixa quantitat de lèxic que en una persona monolingüe. El bilingüisme ha costat que es vegi com una cosa positiva, però ara cal el següent pas: el bilingüisme intermodal, que es refereix a l'aprenentatge de dues llengües que són de modalitat diferents, modalitat visuogestual i l'audiotivooral.</p>
<p>La situació arreu del món</p>	<p>Cada vegada hi ha menys persones signants perquè no hi ha escoles, no es crea comunitat signant nova. A EUA hi ha molt el sistema d'angles amb suport signat. A tot arreu passa una mica el mateix, els nens que acaben anant a la modalitat bilingüe són nens que no acaben tenint progressos a la modalitat oral. Al Regne Unit em van dir que s'anomenen fracassos de l'oralisme.</p> <p>Últimament he estat llegint sobre l'educació aquí a Europa durant el segle XIX quan van començar a</p>

	<p>haver-hi escoles de nens sords. Si que s'empraven algunes fórmules de signes, però l'objectiu de l'escola no era ensenyar matemàtiques o filosofia o qualsevol matèria. L'objectiu era que parlessin, la finalitat no era l'aprenentatge en si mateix sinó que tot estava dirigit a l'aprenentatge de la llengua oral o de la lectura o escriptura. Jo crec que la finalitat última ha estat la llengua oral i la lectura i escriptura. Si haguessin sistemes forts amb llengües de signes serien coneguts segurament.</p>
Suport tecnològic	<p>Penso que el fet que tinguem uns implants coclears d'última generació no vol dir tot aquest desprestigi en la llengua de signes. La llengua de signes sempre ha estat en una situació híper precària, que mai ha estat en l'educació, mai s'ha ensenyat plenament. Hi havia centres que hi havia agrupaments de nens sords i entre ells poden signar i això va salvar a les generacions anteriors. Tant la Isc com les altres llengües de signes d'arreu del món han estat en una situació precària i discriminada, no ha canviat gaire la situació.</p> <p>L'únic que ha canviat és que els nens ara ja no estan en un mateix centre i això fa que entre ells no puguin signar. I si això ha perjudicat, però així i tot mai s'ha vist com una llengua vehicular, fins ara que hi ha alguns centres intermodals.</p> <p>Em dona la sensació, segons la meva experiència, que la llengua de signes és una cosa del passat, que ara amb les innovacions tecnològiques no fa falta el seu ús. Hi ha una creença gairebé cega en el</p>

	<p>desenvolupament tecnològic i els efectes que pot tenir en el desenvolupament del nen sord. No arriba el missatge sobre que la ls és un cinturó de seguretat, un salvavides per si els implants i/o audiòfons no funcionen. Ha d'aparèixer la manera de transmetre el paper que té la llengua de signes en el desenvolupament dels nens sords i això ha d'arribar a les persones que tenen la possibilitat de canviar les coses.</p> <p>Fa 40 anys quan la tecnologia no era la que és avui, que els nens es passaven tota la seva vida intentant articular frases, i aleshores ja es rebutjava la llengua de signes. Doncs, ara que hi ha persones, que gràcies a la tecnologia poden articular un llenguatge molt més florit en la llengua oral, fa que es carreguin de raons per veure la ls com una cosa.</p> <p>Des del que jo he pogut analitzar i el que he pogut conèixer de persones i documents em fa l'efecte que és aquesta creença cega en la tecnologia que fa que es pensi que la llengua de signes no té cap paper en la intervenció amb l'infant sord.</p> <p>A la carrera de medicina no es parla de què és el desenvolupament lingüístic. La medicina té un àmbit determinat d'intervenció, ells el que fan és: tenen un problema, segons la perspectiva medica, la falta d'audició, i per tant ells el que fan de fer és treballar amb aquest problema. Però no té en compte l'adquisició del llenguatge.</p>
<p>Proves sobre els efectes perjudicials de l'aprenentatge de la LS en la LO</p>	<p>S'hauria de treballar manera rigorosa des de tots els aspectes i basats en l'evidència, és a dir, si es diu que la llengua de signes és perjudicial pel</p>

desenvolupament de la llengua oral si hi han d'afegir proves. Hi ha molt poques recerques sobre l'efecte de la llengua de signes en el desenvolupament de la llengua oral, i realment no hi ha proves definitives de res perquè tots els estudis que es fan és amb poblacions molt limitades. Dins la comunitat sorda, la majoria de persones no adquireix la llengua de signes de forma primerenca, només una petita part tenen el luxe d'adquirir la llengua de signes durant el primer any de vida que són els fills de pares sords i signants o competents en la llengua de signes, és a dir o persones sordes que són fills de persones sordes i signants o fill de codas (fills oïdors que han nascut d'uns pares sords), és a dir, ser natiu en llengua de signes avui en dia és gairebé impossible, hi ha una part molt petita. I les recerques que es fan són amb tota la població per tenir una mostra prou gran i això fa que generalitzis d'acord amb uns resultats que no són realistes.

No es pot dir que la llengua de signes perjudica la llengua oral si no tens signants nadius en la teva recerca o tens pocs. I un altre error d'aquestes recerques es que inclouen com a persones signants aquelles que fan suport signat¹, per tant hi ha tota mena de perfils lingüístics i la majoria no son signants i amb això és difícil treure resultats.

Les recerques se'n fet alguna que intenten mostra que

¹ Sistema de suport signat: sistema que agafa la gramàtica de la llengua oral i afegeix signes de la llengua de signes, amb la qual cosa no és llengua de signes. Segons la Jordina Amat, el sistema de suport és un recurs que s'empra més del que estava estipulat dins l'àmbit acadèmic català. Per contra, la doctora en la seva tesi proposa restringir el seu ús i emprar-lo només per casos concrets i sempre avisant del seu ús als alumnes.

	<p>la LIS perjudicar el desenvolupament de la LIO, hi ha 3 factors que fa que no es pugui provar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Les mostres amb les que treballa són molt diverses perquè no es treballa amb nadius signants. 2. Molts d'aquests participants en la recerca no són signants sino k fa servir alguna forma de sistema lingüístic, que no és la llengua de signes amb la seva gramàtica. 3. El que estudien aquestes recerques no és competència lingüística plena sinó molts d'ells es dediquen a estudiar comprensió de paraules o expressió oral o comprensió lectora, ho basen en proves lingüístiques que no són àmplies sinó en aspectes molt concrets del llenguatge, com qüestions fonètiques de la parla, etc. <p>En canvi sí que hi ha sobre nens nadius en llengua de signes que han adquirit les dues llengües (oral i signada) de manera equilibrada. El que passa que són estudis de cas, no es pot fer una mostra gran.</p>
<p>En la teva tesis afirmes el següent: "El fet que un nen sord tingui uns pares signants no garanteix un accés complet al llenguatge". Què vol dir?</p>	<p>Sí, ser fill de pares sords no garanteix que tinguis un accés complet al llenguatge. Segons la logopeda Pepita Cedillo d'acord amb la seva experiència com a professional, en el seu darrer llibre "Tu memoria en mis manos" explica que els pares tenen una comunicació restringida amb els seus fills sords, es a dir, tot i que els pares són signants i els fills sords també són signants, en principi, tenen una comunicació restringida. Hi ha un factor clau que és que molts d'aquests pares sords han tingut una vivència com a fills sords de pares oients en què no hi havia la llengua de signes i molts d'ells han après la</p>

	<p>llengua de signes de grans i per tant, la seva vivència que tenen amb els pares o adults ens general és molt determinada i és una comunicació restringida i s'acaba reproduint el que vivim.</p> <p>Nosaltres com a societat, acabem reproduint una mica els models socials que hem tingut, i per tant, aquestes persones els seus models de comunicació no ha estat plena entre adults i nens, i per tant ho reproduiran. És una cosa que ens surt de dins.</p> <p>Des de la nostra perspectiva d'oients podem caçar converses de qualsevol lloc i estem immersos en converses de tota mena i entre persones, és difícil ser conscients del que vol dir no tenir accés a tot això.</p> <p>No és una cosa que sapiguem al 100% però segons la Pepita Cedillo i les experiències amb famílies que he tingut puc extreure aquesta conclusió.</p> <p>Ser fills de pares sords o signants no és una garantia, sempre s'ha dit que això comporta un luxe per l'infant però això NO succeeix sempre. Molt sovint, els professionals recomanen a pares signants que han de parlar la llengua oral al seus fills; hi ha qui sempre ha viscut en la modalitat oral i han après la llengua de signes més endavant. (Veure article Pepita Cedillo que parla sobre aquest tema).</p>
<p>Nivell de lectoescriptura de les persones sordes</p>	<p>Cada persona sorda és un món, no podem generalitzar amb això, però la majoria d'estudis si que arriben a la conclusió que hi ha una comprensió d'escriptura i lectura més baixa que la majoria de la població. Hi ha una cosa que és cabdal, per poder llegir i escriure cal una L1 de forma plena, un llenguatge. No es pot llegir un text sense una primera</p>

	<p>llengua, i a més una llengua amb totes les experiències del món. Ha d'haver-hi un aprenentatge lingüístic i també vivencial per donar sentit a les paraules.</p> <p>Si una persona no té una primera llengua adquirida, la lectoescriptura serà una tasca impossible.</p>
<p>Sensació del paper dels CREDA</p>	<p>Jo de les entrevistes no puc parlar gaire, no vaig obtenir el permís per poder parlar, però segons el que vaig trobar en els documents analitzats i el que vaig veure és que no s'aposta per la llengua de signes. L'Administració no proporciona a les famílies que els infants estudien en un aprenentatge bimodal. És la família que s'ha de moure si vol que l'infant aprengui la ll. La família ha d'estar convençuda que allò és la millor manera pel seu fill.</p> <p>Dels 0 als 3 anys si tu vols que et el teu fill signi l'administració no t'ho proporciona, i si això li preguntes als CREDA et diuen que això no es una prioritat ara com ara.</p>
<p>L'infant a l'aula</p>	<p>Els CREDA fan un seguiment de tots els casos amb nens amb sordesa a Catalunya i llavors el que fa es decidir si necessita unes hores determinades de logopèdia o no, tant si vas en un centre d'agrupament de nens sords com si no, pots tenir sessions de logopèdia, tot dependrà del dictamen dels CREDA.</p> <p>Un alumne sord que vagi en una escola ordinària tindrà problemes. No hi ha estudis que ho corroborin. Personalment o conec casos que han tingut algun alumne sord a classe i el nen es perd, hi ha coses que no entenen. No es fan estudis sobre texts lingüístics</p>

	<p>per veure si aquests nens s'assabenten del que succeeix a la classe on hi ha molts estímuls.</p> <p>Ara com ara, no podem demostrar que aquests nens sords tinguin deficiències intel·lectuals i cognitives. No és fàcil obtenir aquestes dades.</p> <p>Jo una de les dades que vaig trobar a la tesi va ser que els sords en general estudien més cicles mitjans i formatius comparat amb la població en general que fa batxillerat, però quan els hi presentes t'ho justifiquen de mil maneres. És necessari que hi hagi evidències probatòries que demostrin que s'està fent una bona atenció als nens sords, que seran futurs adults.</p>
<p>Paper de la LS i quan no hi és</p>	<p>Ser sord no va associat a problemes cognitius ni emocionals ni cap mena de problema, però sí que està associat a poder adquirir o no al llenguatge, i si no tens una adquisició del llenguatge plena, podràs tenir problemes cognitius, socioafectius i relacionals en el futur i patir com a persona adulta.</p> <p>És millor aprendre la llengua de signes, malgrat que hagin passat anys 8 perquè a aquesta persona se li obrirà un món. Els estudis que hi ha fins ara diuen que l'adquisició del llenguatge no serà igual que la d'un natiu, i això pot tenir algunes conseqüències a escala cognitiva. El problema és que no s'ha estudiat l'adquisició tardana de lls en les persones sordes i les seves les afectacions en l'àmbit cognitiu, però hi hauria indicis que sí que hi ha una relació. Aquesta persona pot tenir dificultats en algunes funcions executives determinades i menys capacitat d'inhibició.</p> <p>Així i tot entrem en un terreny molt inestable perquè</p>

no hi ha prou coneixement de l'impacte.

A més, és el fet que has fet perdre aquests anys a l'infant, li has fet perdre la seva relació amb el món i les persones i això és summament injust.

Jo el que diria és: estem disposats a sacrificar uns anys de la vida d'uns nens per la nostra convicció o fe en un sistema exclusivament oral?, estem disposats a sacrificar uns anys o fins i tot, vides d'uns nens per això? Si la resposta és que sí, s'hauria de dir d'aquesta manera a les famílies. No es parla d'aquests riscos. I aleshores et trobes amb famílies que et diuen que tenen una nena de 4 anys que no saben que vol per berenar perquè no es poden comunicar, i això és summament injust.

No es pot jugar amb la vida dels nens així, i sobretot sense informar a les famílies. Jo no dic que se'ls obligui, però sí que s'expliqui els riscos. Els pares es troben en una situació de culpabilitat perquè se'ls hi ha dit que els implants funcionen si s'impliquen i té sessions logopèdiques periòdiques. Però i si el nen no progressa que passa? Doncs que la família està fallant. Això fan creure i per elles és en calvari.

Jo si fos el meu fill no, no estic disposada a córrer aquest risc i li dono les dues llengües i les que faci falta perquè puguem garantir el seu desenvolupament lingüístic.

Jo crec que no es que se'ls obligui a anar per la via oral sinó que no existeix l'altre via, si la família li vol donar la llengua de signes s'han de buscar la vida, l'Administració ofereix la intervenció logopèdia i això no és oferir dues modalitats.

	<p>La llengua de signes ha de ser un salvavides, un paracaigudes, un cinturó de seguretat perquè el llenguatge no quedi malmès.</p>
<p>Els professionals saben els riscos que hi ha?</p>	<p>Crec que no saben els riscos, crec que no han parlat gaire amb persones sordes signants que han après la llengua de signes tardanament, crec que creuen en el sistema i creuen que l'abordament que s'està fent és el més òptim. Pensant que no es pot informar sobre els riscos quan la família està passant per moments tan delicats, quan es troben en una etapa de dol. Jo ho entenc, però s'ha de parlar d'altres camins. No es pot dir que si la criatura té un bon implant i una bona atenció logopèdica i implicació de la família aquest nen tindrà un desenvolupament com l'oient o aproximat, això no es pot dir, perquè ningú no ho pot assegurar. Els resultats de la intervenció exclusivament oral són impossibles de preveure, són impredecibles.</p> <p>Diuen que la llengua no és accessible al 100% pels nens sords perquè les seves famílies no la parlen, però llavors aquí és quan l'administració té un paper crucial perquè si les famílies no la parlen, doncs l'administració ha de proporcionar recursos. Cal una aposta molt gran. I et poses a proposar mesures que impliquen aquest canvi tan gran i aleshores es tanquen.</p>
<p>Interessos econòmics?</p>	<p>Potser hi ha motivacions econòmiques, però en el fons ho veig més d'ignorància. Per una persona que és metge i el seu objectiu és posar implants és fer que aquella persona parli no que signi. Tot ho enfoquen</p>

	<p>cap allà, un logopeda que ha estat format no té en la seva formació la llengua de signe, no se'n parla, només es parla en assignatures de sistemes augmentatius de la comunicació. Per mi és tan fàcil, com és la pura ignorància, crec que és molt més difícil combatre la ignorància que denunciar interessos econòmics.</p> <p>Una logopeda, durant els anys 90, treballava i es passava tot el dia ficant-se coses a la boca i dient paraules als nens sords perquè divines que estava dient. Llavors una persona que s'ha passat la vida intenten que nens articlessis paraules soltes, que articlessin frases de tres paraules quan veu una persona que poden parlar normal gràcies als implants és molt fort.</p> <p>A cada pas que fa la indústria tecnològica de l'audició és un enrere de la ll. Sempre hi han causes externes que fa que no funciona l'implant, però mai els professionals et reconeixen que la tecnologia és impredecible i jo tiraria més per aquí com a explicació.</p>
--	--

<p>Entrevista Doctor Mufid Abdo de Mograbe <i>(realitzada en castellà)</i></p>	<p>Data: 3 d'abril de 2020</p>
<p>Temps de recuperació després de l'implant</p>	<p>El tiempo que pasa para que el niño empiece a reconocer sonidos son unos 5, 6 meses. Cuando pasa 1 año empieza el trabajo con el logopeda, durante este primer año es contacto con las vibraciones. Pero esto es una función del logopeda no es del otorrino.</p>

	<p>El niño se debe habituar a oír, así como hace un niño oyente, quien va escuchando y con el tiempo va pronunciando las primeras palabras, papá y mamá.</p>
Funció dels implants	<p>Cuando se le habla a un niño, el ruido va hacia los tímpanos vibran los tres huesecillos que tenemos dentro del oído medio: núcleo, martillo y estribo, y lo transmite al oído interno, donde hay unas células que vibran, estas células se conectan con el nervio y lo envía al cerebro y ahí es donde se registra el sonido. Esta es la función del implante coclear y la del otorrino, por tanto lo que va a escuchar el niño van a ser unas vibraciones eléctricas.</p> <p>Esta es la función del implante coclear y la del otorrino, por tanto lo que va a escuchar el niño van a ser unas vibraciones eléctricas.</p>
Edat per implantar	<p>Lo mejor es hacer el implante cuanto antes, para que así el niño pueda hablar con sus padres, lo antes posible.</p>
Situació d'aprenentatge d'un nen sord amb implant	<p>Este niño siempre será retrasado en lenguaje en comparación con los demás. Una lucha que tenemos con los colegios es que cuando ven a un niño sordo lo quieren poner a una clase especial, pero nosotros insistimos que lo mejor es que vaya a una clase normal. El niño debe esforzarse para que verdaderamente se adapte a lo normal y no adaptarse a unos que están peor que él.</p>
Diferència en l'aprenentatge d'un nen	<p>Los niños sordos no perciben igual que como el que oye bien. Con el implante se oyen unas vibraciones.</p>

<p>sord i el seu company normoient</p>	<p>El niño cuando empieza a entender estas vibraciones oyera mejor, pero siempre será retrasado en comparación con un niño que oye bien a nivel del lenguaje.</p>
<p>Feina del otorrino</p>	<p>Nosotros recomendamos la alternativa mejor: el implante. Pero es un trabajo de toda la vida, el implante necesita un mantenimiento y muchas cosas, pero esto ya no es problema del otorrino sino de la seguridad social. Nosotros defendemos el implante, pero este niño siempre estará pendiente de una educación porque siempre habrá palabras nuevas. El lenguaje que aprende este niño es artificial. Es una desgracia</p> <p>En el caso, que después de unos años surja algún problema, una inflamación, infección o que el oído no lo tolere, el implante se tiene que quitar, pero esta persona ya habrá aprendido a hablar.</p>
<p>Funcionalitat de l'implant</p>	<p>Yo tengo paciente continuamente. A veces puede pasar si. Tengo una niña que ahora tiene 18 años. Ella llevaba implantes, pero la psicóloga le dijo no estaba haciendo el contacto con la sociedad, que no estaba adaptando. Sin lugar a duda, el retraso que debe tener esta niña es mucho.</p>
<p>Informació que es proporciona a les famílies</p>	<p>Nosotros tenemos la obligación que si nace un niño que la audición es nula la alternativa es el implante. Pero se debe contar que el implante no va a proporcionar una audición normal porque son vibraciones.</p>

	<p>Nunca habrá una audición normal en un niño sordo, ningún otorrino te va a garantizar esto. El niño va a ser retrasado, durante el primer año y el segundo, y a veces puede durar un poco más pero esto es normal. Durante los primeros años de construcción del lenguaje es la etapa crítica y habrá diferencias seguro, porque hay una diferencia total y absoluta entre un aparato y audición. Aunque tenga 50 años la persona habrá retraso en el lenguaje porque no hay vibración. Son cargas eléctricas nuevas que vienen de este aparato y esto es para toda la vida. Las denuncias vienen si no se explica bien las cosas y se dice que esto va a ser una maravilla y van a ser oyentes como las otras personas normoyentes.</p>
<p>Adaptació d'un nen implantat</p>	<p>Se va a ver con el tiempo, no lo sabemos. Ahora los soportes auditivos son muy buenos, pero durante toda la vida se debe ir haciendo un seguimiento del paciente y de las prótesis.</p> <p>Estos niños no serán de los brillantes en clase y puede que necesite repetir curso pero luego ya se lanzará.</p> <p>Estos niños serán igual de inteligentes, al principio irá más retrasado pero cuando empiece a adaptarse y a leer ya estará</p>
<p>Paper de la LS</p>	<p>Con la lengua de signos se adaptan rápido. Pero un niño que es operado para llevar un implante no puede aprender el otro lenguaje. Es o una cosa o la otra. En el caso que no funcione el implante si se debe recurrir a la LS, pero las dos cosas a la vez es una locura</p>

	<p>porque desconciertas al niño. La lengua oral y la de signos no es el mismo sistema de lenguaje de percepción. No podemos recomendar otra cosa que no sea el implante porque es absurdo, es desorientar al niño. Es diferente aprender simultáneamente el catalán y el castellano porque son las mismas vibraciones pero en el caso de la ls y el oral es diferente.</p>
<p>La feina logopèdica a Barcelona</p>	<p>Años atrás familias de Madrid y de otras partes venían expresamente para acudir a logopedas y psicólogos para que los niños sordos tuvieran buen seguimiento.</p> <p>Hay algunos profesionales que aconsejan que hagan servir el aprendizaje por lengua de señas pero no es lo normal.</p> <p>Los CREDA trabajan muy bien, el trabajo de aquí de los logopedas de Catalunya es muy bueno, no tenemos nada que envidiar con el sistema de Madrid. Es absurdo hacer la lengua de signos porque necesitan tiempo y los años para aprender a hablar y tiempo de logopedia.</p> <p>Para la sordera severa, una cofosis total, silencio absoluto no sirve otra cosa que no sean los implantes. Las familias nos pueden denunciar si yo digo que no se tiene que operar.</p>
<p>Efectes secundaris dels implants coclears</p>	<p>Cuando un niño está en cuarto puede que tenga que ir en sexto, ya que habrá un retraso en el lenguaje durante los primeros años de vida del niño. Si el aparato no va bien, el niño puede tener nerviosismo, pero entonces el logopeda debe decir si hay un</p>

	<p>fracaso total y es cuando que hay que decir si hay que encaminarlo en otro lenguaje.</p>
<p>Educació dels nens sords</p>	<p>Los niños sordos deben ir a la escuela ordinaria. Cuando trabajaba en el Sant Joan de Déu había hecho conferencias para explicar a los profesores que se debe hacer, para que se adaptaran a las necesidades del niño sordo. Lo que deben hacer los niños con necesidades auditivas es adaptarse a sus compañeros oyente, deben esforzarse. Si este niño va a clases de niños que están peores que él no aprenderá nada. Yo soy partidario de esto. Los profesores se deben reciclar.</p> <p>En una aula tampoco hay un niño sordo o ninguno y por tanto la profesora tiene la obligación de prestar más atención, de que cuando hablé se acerque más al niño y se dirija a él para que el niño vaya captando. Es un trabajo de todos, de los profesores que deben adaptarse de las familias y del logopeda.</p>
<p>Paper de les famílies</p>	<p>Las familias deben hacer un gran esfuerzo y si están trabajando todo el día es complicado. No es solo el trabajo del otorrino, también hay que trabajar en casa.</p>